Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 238 Wydanie P Poznań, piątek dnia 24 maja 1935 Rok 30

Poznań, 23 maja.

Ci, co marzą o „sanolewie"

Prezes parlamentarnego klubu P. P. S. i naczelny redaktor „Robotnika" poseł Niedziałkowski wystąpił na łamach tego pisma z koncepcją polityczną, stanowiącą wyraźną ofertę pod adresem lewicy obozu „sanacyjnego". Zdaniem p. Niedziałkowskiego pęknięcie B. B. jest nieuniknione. Lewa część tego sztucznego ugrupowania powinna z powrotem połączyć się z opozycyjną lewicą, prawa zaś niech powróci tam, skąd rzekomo wyszła, t. j. do „endecji"...

Nie będziemy zajmowali się tą drugą częścią koncepcji p. Niedziałkowskiego, który z pewnością sam dobrze wie, że konserwatyści, stanowiący trzon prawicy „sanacyjnej", nigdy nie byli „endekami" i zostać nimi nie mogą, jak również, że nie mogą „powrócić do endecji" sfery wielkokapitalistyczne, wśród których dominują Żydzi. P. Niedziałkowski zastosował do swoich celów politycznych sztuczny przekrój klasowy i, nie wiedząc, co zrobić z drugą połową „sanacji", odstępuje ją wspaniałomyślnie obozowi narodowemu, choć wie, że ten dar przyjęty być nie może.

Czy będzie życzliwie przyjęta pierwsza część propozycji p. Niedziałkowskiego? Czy powstanie jakiś „sanolew", który byłby de facto powrotem do stanu zprzed przewrotu majowego, kiedy to piłsudczycy mieścili się bez reszty w stronnictwach lewicy, a przedewszystkiem w P. P. S. i w „Wyzwoleniu"?

Kategoryczna odpowiedź na to pytanie byłaby w tej chwili przedwczesna. Szefem politycznym obozu rządowego jest ciągle premjer Sławek, którego zamierzenia polityczne nie idą zgoła w kierunku ożywienia działalności stronnictw, a tem mniej jakiejś parcelacji B. B. przez usunięcie zeń żywiołów konserwatywno - kapitalistycznych. Projekt sejmowej ordynacji wyborczej zmierza wyraźnie do likwidacji stronnictw — jeśli nie formalnej, to faktycznej — i do systemu jednopartyjnego. Z tej zatem strony propozycja p. Niedziałkowskiego nie może oczywiście liczyć na przychylne przyjęcie.

Atoli poza oficjalnem kierownictwem istnieją w obozie „sanacyjnym" czynniki, którym oddawna niemiłe jest koleżeństwo z konserwatystami i reprezentantami „Lewjatana" i które znacznie lepiej czułyby się w towarzystwie demokratycznej lewicy. Nie będzie przesadą twierdzenie, że tak nastrojona jest część starych piłsudczyków, do których wyraźnie zwraca się p. Niedziałkowski. Ci starzy piłsudczycy to towarzysze wspólnych walk z okresu, poprzedzającego wielką wojnę i legjony, z okresu podziemnej walki z caratem, prowadzonej przez Frakcję Rewolucyjną P. P. S. Za młodu byli oni socjalistami i przeważnie w duchu nimi pozostali, chociaż bieg wypadków politycznych organizacyjnie oddalił ich od macierzystej partji. W tych kołach artykuł p. Niedziałkowskiego był przyjęty z pewnością o wiele cieplej, aniżeli w pałacu Namiestnikowskim, siedzibie premjera Sławka.

Nie chcemy w przewidywaniach posuwać się poza powyższą charakterystykę nastrojów. Conajwyżej możemy wyrazić przypuszczenie, że odbudowa dawnej lewicy będzie postępowała etapami. Jednym — prawdopodobnie pierwszym — z tych etapów może być ponowne zjednoczenie P. P. S., która od roku 1929 rozbiła się na trzy grupy: 1) C. K. W. (Centralny Komitet Wykonawczy) pod przewodnictwem b. marsz. Daszyńskiego, a od czasu jego choroby — pp. Niedziałkowskiego i Arciszewskiego, 2) dawną Frakcję Rewolucyjną, zwaną popularnie B. B. S., pod wodzą p. Jaworowskiego, i 3) Związek Związków Zawodowych, kierowany przez p. Jędrzeja Moraczewskiego. Pierwsza z tych grup już w r. 1926 przeszła do opozycji i wytrwała w niej do chwili obecnej. Druga po rozłamie w r. 1929 uchodziła przez pewien czas za prorządową, ale po wyborach w r. 1930, do których poszła samodzielnie, oddaliła się od rządu, deklarując się stale jako obóz piłsudczyków. Tylko trzecia grupa jest wyraźnie „sanacyjna", wchodząc w skład B. B.

Śmierć marsz. Piłsudskiego i obawa przed „faszystowskiemi" tendencjami pewnych czynników w obozie rządowym zbliżyła powaśnionych towarzyszów. Bardzo możliwe, że p. Niedziałkowski, nie chcąc przemawiać wprost do „fraków" i „trzyzetowców", umyślnie nadał swej koncepcji szersze, ogólniejsze ramy.

Sytuacja wkrótce się wyjaśni. Centralny Komitet Wykonawczy P. P. S. ogłosił walkę w obronie zagrożonej przez nową ordynację demokracji. Zobaczymy, jak się do tego apelu ustosunkują pozostałe grupy: czy staną w tej walce ramię w ramię obok dawnych towarzyszów, czy zechcą „bronić demokracji" przed „sanacją"?

M. K.

Lotnicze pogotowie W. Brytanji

Cały parlament, za wyjątkiem jedynie Labour Party, wypowiedział się za zwiększeniem zbrojeń lotniczych — Prasa podkreśla sukces Baldwina, przyszłego sternika rządu narodowego

Londyn. (PAT) Na zakończenie wczorajszej dyskusji izba gmin odrzuciła większością 340 przeciw 52 głosom rezolucję Labour Party, wzywającą do zmniejszenia wydatków budżetowych na obronę. Politykę rządu, dotyczącą zwiększenia zbrojeń lotniczych w ten sposób zaaprobowano.

Przed zamknięciem posiedzenia podsekretarz stanu do spraw lotnictwa Sassoon, odpowiadając na różne pytania, oświadczył, że rząd nie uważa za możliwe podawanie do wiadomości szczegółów, dotyczących samolotów i silników, które zamówi. Również nie może dać szczegółowego planu organizacji sił lotniczych metropolji. Sassoon zakończył oświadczeniem, że jego zdaniem, silna flota lotnicza brytyjska jest najlepszą rękojmią pokoju europejskiego.

Londyn. (PAT) Debata w izbie gmin i w izbie lordów przedstawiana jest dziś przez prasę angielską jako wielkie zwycięstwo rządu narodowego, a zwłaszcza osobiście Baldwina.

Podkreśla się fakt, że opozycja liberalna głosowała za rządem i że na program rozbudowy lotnictwa, przedstawiony przez Baldwina, nie godziła się jedynie Labour Party. Stanowisko obecnego wicepremjera, jako przyszłego sternika rządu narodowego, uważane jest za bardzo wzmocnione. Zwraca się również uwagę na zapowiedź Baldwina, że rząd rozważa utworzenie nowego ministerstwa obrony narodowej, które uzgadniałoby pracę trzech resortów — marynarki, wojska i lotnictwa.

Dzienniki wyrażają przypuszczenie, że sir Simon obejmie to nowe stanowisko, ustępując sprawy zagraniczne Edenowi. Również momenty, dotyczące Hitlera, w mowie wicepremjera wywołały wielkie zadowolenie.

Prasa zapowiada bliskie wznowienie rokowań z Niemcami o pakt lotniczy i twierdzi, że rząd brytyjski polecił już swej ambasadzie w Berlinie wysondowanie konkretnych możliwości wszczęcia takich rokowań. Spodziewane jest również nawiązanie rozmów w sprawach morskich z Niemcami.

Ogólnie biorąc, stanowisko prasy angielskiej jest po mowach Hitlera i Baldwina bardziej optymistyczne i — jak twierdzi „Times" — obawy co do możliwości wojny ostatecznie upadły.

Londyn. (Tel. wł.) Prasa dzisiejsza bardzo obszernie omawia przemówienie wicepremjera Baldwina w izbie gmin.

Dyplomatyczny współpracownik „Timesa" twierdzi, że uchwała Labour Party głosowania przeciw rządowi spotkała się z niezadowoleniem. Większość posłów przypuszczała, że w takiej chwili parlament angielski będzie umiał pokazać światu swą zgodę i jedność. Dalej stwierdza dziennik, że szybka rozbudowa niemieckich sił lotniczych mówi więcej niż wszelkie wywody w parlamencie. Projektowane potrójne wzmocnienie angielskich sił lotniczych w przeciągu dwóch lat, odpowiada zdaniem pisma, możliwościom przemysłu brytyjskiego. Przyśpieszenie tej rozbudowy musiałoby doprowadzić do pogorszenia maszyn oraz do niedostatecznego wyszkolenia personelu.

„Daily Mail" nie jest zadowolony z przedłożonego przez wicepremjera programu i uważa go za niewystarczający.

„Financial News" oświadcza: „Jeżeli istnieje jeszcze możliwość urzeczywistnienia międzynarodowego planu pokojowego, to chwila obecna jest do tego najodpowiedniejsza. Chociaż nowy program lotniczy niekorzystnie musi oddziaływać na budżet, zapanuje jednak ogólne uspokojenie w przeświadczeniu, że obrona kraju jest uporządkowana. Opozycyjne stanowisko Labour Party przyczyni się niewątpliwie do wzmocnienia stanowiska rządu w kraju."

Sygnał inflacji w Niemczech?

Dr. Schacht stara się usprawiedliwić zapowiedź emisji nowych papierów wartościowych

Berlin. (PAT). Na walnem zgromadzeniu „Gold-Disconto-Banku" dr. Schacht oświadczył, że zapowiedziana emisja przez ten bank nowych papierów wartościowych jest podjęciem działalności, prowadzonej przez bank już od roku 1927.

Obok wielkiej jego aktywności w dziedzinie popierania wywozu Niemiec, „Gold-Disconto Bank" otrzymał nowy zakres działania. Podwyższenie kapitału zakładowego banku o 200 miljonów mk. jest zdaniem Schachta wskazane, ponieważ niewiadomo, jak wielki zakres przybierze emisja „sola-weksli" w ciągu najbliższych miesięcy. Mówca uważa za potrzebne wzmocnienie na wszelki wypadek stopnia gwarancyj „Gold-Disconto Banku". Emisję „sola-weksli" Schacht tłumaczy koniecznością stworzenia odpowiedniego papieru lokacyjnego i uzasadnia ją wielką płynnością jaka rzekomo panuje na niemieckim rynku pieniężnym.

Dr. Schacht wystąpił stanowczo przeciwko komentarzom prasy zagranicznej, która uważa emisję wspomnianych weksli za pierwszy sygnał inflacji w Niemczech. Jest to zupełnie mylne, zdaniem dr. Schachta, gdyż bank Rzeszy, oraz jego organ „Gold Disconto Bank" kierują się w swej działalności pragnieniem utrzymania zdrowych stosunków na rynku pieniężnym. Jest rzeczą jasną — według dr. Schachta — że płynne zadłużenie z tytułu dostarczenia pracy będzie musiało być z biegiem czasu skonsolidowane w formie pożyczki Niemiec lub w inny sposób. Bank Rzeszy uczyni wszystko, co leży w interesie rynku pieniężnego, tak, że właściciele oszczędności spokojnie mogą patrzeć w przyszłość.

Jutro w wydaniu głównem:

POZNANIAK w WARSZAWIE

przez Adolfa Nowaczyńskiego.

Rumunja a Sowiety

Warszawa. (Tel. wł.) Według „Adverulu" — jak donosi z Bukaresztu „Kurjer Warszawski" — Titulescu po uroczystościach ku czci króla Karola, z okazji jego piątej rocznicy panowania, natychmiast uda się do Moskwy w towarzystwie ministra handlu Manoilescu i min. kolei żelaznych Tatarkovici.

Zadaniem rumuńskiego min. handlu będzie omówienie z sowieckim komisarzem odnośnego resortu warunków podjęcia normalnych stosunków gospodarczych, a zadaniem min. Tatarkovici będzie uregulowanie normalnego ruchu kolejowego między Rumunją a Rosją sowiecką.

Zatarg Włoch z Ligą Narodów?

Sprawa Abisynji komplikuje się — Dotychczasowe próby załagodzenia nie dały wyniku — Możliwość opuszczenia przez Włochy Genewy

Genewa. (PAT). Sytuacja, wytworzona przez zatarg włosko-abisyński, oceniana jest w dalszym ciągu jako b. poważna.

Zabiegi min. Edena nie dały dotychczas żadnych wyników. Delegacja włoska sprzeciwia się stanowczo przekazaniu konfliktu do załatwienia Lidze Narodów.

Paryż. (Tel. wł.). Rozmowy genewskie w sprawie załagodzenia zatargu włosko-abisyńskiego ocenia prasa paryska bardzo pesymistycznie. Ogólnie stwierdza się, że dotychczasowe usiłowania min. Lavala i min. Edena nie dały pozytywnego wyniku. Jednak nie należy jeszcze tracić nadziei, że mimo oporu włoskiego uda się znaleźć pokojowe rozwiązanie.

Według „Echo de Paris" zatarg ten może mieć nieobliczalne wprost skutki dla Europy, gdyż coraz wyraźniej rozwija się w kierunku porozumienia Włoch z Ligą Narodów.

„Matin" zwraca również uwagę na niebezpieczeństwo jakie wyniknąć może z opuszczenia Genewy przez Włochy. Położenie w chwili obecnej jest jeszcze zupełnie niewyjaśnione, to też trudno przewidzieć, co będzie. W każdym razie wystąpienie Włoch byłoby ciosem śmiertelnym dla Ligi Narodów.

„Le Journal" określa zatarg włosko-abisyński jako bardzo poważny. Jeżeli nie uda się go uregulować, wówczas, z całą pewnością należy się liczyć z zerwaniem Rzymu z Ligą Narodów. Obie strony zajęły obecnie takie pozycje, że znalezienie jakiegoś kompromisu jest bardzo utrudnione.

Zagadkowe odwołanie

Berlin. (PAT). Zwołany na środę i czwartek ogólny synod niemieckiego ewangelickiego kościoła wyznaniowego, wyznaczony w Augsburgu, został nagle odwołany.

Przyczyn odwołania dopatrują się w stanowisku należących do tego kościoła dwóch głównych grup wyznaniowych, mianowicie bawarskiej i wirtemberskiej.

Podróże gen. Göringa

Berlin. (PAT). W końcu tygodnia premjer pruski Göring w towarzystwie małżonki wyjeżdża do Budapesztu. W otoczeniu premjera wyjadą również min. Kerrl oraz ks. Hesji z małżonką.

Program dalszej podróży jeszcze nie jest ustalony, ale wydaje się prawdopodobnem, że premjer uda się następnie do Sofji. Bułgarska „Zora" donosi nawet, że przybędzie on tam w niedzielę.

Katastrofa balonu

Paryż. (PAT). Balon belgijski „Belgica", pilotowany przez aeronautę de Muytera, zdobywcę jednej z nagród Gordon - Bennetta, spadł na wybrzeżu Bretanji. Balon jest zniszczony, pilot i jego dwaj towarzysze uratowani.

Wiadomości

Agencja Havasa donosi z Citta del Vaticano: „Osservatore Romano" dowiaduje się, iż administrator diecezji berlińskiej Steinman energicznie protestował wobec kanclerza Hitlera i min. Fricka z powodu częstych konfiskat biuletynu diecezji.

*

Węgierski premjer Gömbos omal nie uległ katastrofie samochodowej. Szofer, prowadzący auto premjera, jadącego z prowincji na posiedzenie parlamentu, zemdlał przy kierownicy. W ostatniej jednak chwili zdołał nad samym rowem przydrożnym zatrzymać samochód, zapobiegając w ten sposób katastrofie. — Szofera, który poważnie zasłabł, odwiozło pogotowie do szpitala.

*

W Moskwie rozstrzelano kasjera oddziału banku miejskiego za roztrwonienie w ciągu przeszło 3 lat ponad 400 tys. rubli.

*

W wydziale zaopatrywania robotniczego w truście Stalinugol w Zagłębiu Donieckiem, wykryto w ciągu ostatnich 15 miesięcy około 2.000 nadużyć na sumę półtora miljona rubli

*

Prezydent Finlandji Svinhufrud przybędzie do Sztokholmu 14 czrewca. Pobyt jego w Szwecji potrwa tydzień.

*

Premjer de Valera oświadczył wczoraj w Sejmie, że rząd Irlandji postanowił prowadzić w dalszym ciągu wojnę gospodarczą z Anglją.

Sprawa ordynacji wyborczej

Warszawa. (Tel. wł.). „Kurjer Warszawski" donosi w sprawie ordynacji wyborczej:

„Z pewnych stron w klubie B. B. wysuwano projekt dopuszczenia, poza kandydatami t. zw. zgromadzeń okręgowych, również kandydatów, zgłaszanych wprost przez grupy wyborców. Tego rodzaju projekt byłby pewną zmianą tego systemu, jaki dnia 7 b. m. referował na zebraniu u premjera Sławka pos. Podoski. Wobec tego, iż jest tendencja, aby stanowisko klubu B. B. było jak najbardziej jednolite, a jednocześnie całkowicie zgodne z intencjami rządu, projekt zgłaszania kandydatur poza „zgromadzeniami okręgowemi" miał być przedstawiony do aprobaty p. premjerowi Sławkowi.

„Z tego względu praca nad ordynacją wyborczą do Sejmu została wstrzymana i połączone grupy konstytucyjne klubu B. B. obradują obecnie nad projektem ordynacji wyborczej do Senatu. W projekcie tym nie należy spodziewać się zmian zasadniczych. W szczególności zarówno ograniczenie ciała wyborczego do pewnych tylko grup osób, jak również pośredniość wyboru będą utrzymane.

„Ostateczna postać systemu wyborczego do Sejmu zależy — jak „widać — tej chwili od p. premjera Sławka".

Francja wobec mowy kanclerza

Czynniki oficjalne jeszcze nie wypowiedziały się — „Times" o taktyce min. Lavala

Paryż. (Tel. wł.) Specjalny korespondent agencji Havasa w Genewie donosi, że min. Laval nie wypowiedział się dotychczas na temat mowy Hitlera. Wstrzymuje on się z tem aż do przeczytania wywodów kanclerza w oryginale.

Londyn. (Tel. wł.). Paryski korespondent „Timesa" omawiając wrażenie mowy Hitlera w stolicy Francji stwierdza, że dopiero po upływie pewnego czasu należycie da się ocenić wrażenie, jakie wywarła ta mowa w kołach rządowych.

Mimo wszystko już dziś można stwierdzić, że min. Laval napewno nie odrzuci ewentualnych niemieckich propozycyj podjęcia rokowań w sprawie porozumienia obu stron.

Dalej twierdzi korespondent, że różnica, jaka dzieli Paryż i Berlin w sprawie traktatu wersalskiego dotyczy raczej metod postępowania.

Znów wybuch wulkanu

Tokio. (PAT). Nastąpił znów wybuch wulkanu na górze Asama, leżącej w pobliżu Karuizawa.

Wulkan wyrzucił olbrzymie ilości lawy, popiołu i dymu. Popiół spadł na okoliczne wsie i miasta, a szczególnie na Maebaszi, gdzie ludzie musieli chodzić pod parasolami.

Pola są dość grubo pokryte warstwą pyłu wulkanicznego, który wyrządził poważne straty rolnikom

Zbrojenie Ameryki

Waszyngton. (PAT) Senat jednomyślnie uchwalił powiększenie o 11.670.000 dolarów budżetu morskiego, podnosząc w ten sposób sumę ustaloną przez izbę reprezentantów o 460.000 dolarów. Sumy te przeznaczone są na finansowanie budowy 24 nowych okrętów wojennych.

Inowrocław - Zdrój przed sezonem głównym

Kuracjuszy przybywających do Inowrocławia czeka w tym roku zaraz na wstępie miła niespodzianka. Krocząc główną linją komunikacyjną — ul. Solankową — do Zdroju, spostrzega się już zdaleka znamienny symbol zakładów, poważną stylową wieżę, zamykającą piękną perspektywę willowej alei. Perspektywę tę stworzono przez usunięcie niektórych drzew starych, zbyt rozłożystych. Na ich miejsce posadzono nowe dekoracyjne drzewka. Wewnątrz i zewnątrz odświeżone zakłady kąpieli solankowych lśnią jasną bielą wśród zieleni kwiatów.

We wszystkich sanatorjach i oddziałach leczniczych, tak dobrze znanych licznym stałym gościom Inowrocławia, wszystko jest gotowe na przyjęcie kuracjuszy krajowych i zagranicznych.

Publiczność, dobrze poinformowana o zaletach zdrojowiska, wie, że Inowrocław wita swych gości uprzejmie i umożliwia im pobyt po najniższych cenach, możliwych w uzdrowiskach urządzonych z komfortem. W Inowrocławiu niema cen „sezonowych". Pokoje umeblowane, pensjonaty i hotele dostępne są dla wszystkich. Koszty kuracji ryczałtowej 3-tygodniowej wynoszą obecnie do 15 czerwca 189 zł, w głównym sezonie 3-tygodniowa kuracja — 233 zł, czterotygodniowa — 298 zł. Kuracje ryczałtowe, obejmujące całkowity pobyt kuracyjny w sezonie głównym, to doprawdy wygoda i oszczędność dla publiczności, poszukującej wypoczynku i zdrowia u źródeł zdrojowiska.

W pierwszych dniach maja ożywił się ruch w Inowrocławiu ponad zwykłą normę. Napływają liczne zgłoszenia na najbliższe tygodnie. Orkiestra zdrojowa w zwiększonym składzie gotowa jest do rozpoczęcia sezonu koncertowego. Sezon główny wróży znaczne ożywienie.

Według przyjętego na całym świecie zwyczaju, corocznie jedna z niedziel w maju przeznaczona jest wyłącznie propagowaniu wśród ogółu społeczeństwa należnej czci dla matki przez złożenie w tym dniu ogółowi matek publicznego hołdu w uznaniu ogromu pracy i trudów, poświęcanych przez matkę wychowaniu dziecka i rodzinie.

Stronnictwo Narodowe

W czwartek, dnia 23. V. 35, o godz. 20 odbędzie się na sali Str. Nar.

Zebranie Sekcji Żeńskiej S. N.

Obecność członkiń obowiązkowa, ze względu na ważność spraw — kolonje letnie i t. d.

Koło Główna

Zebranie z referatem p. A Pawłowskiego odbędzie się w czwartek, 25 b. m. o godz. 19,30 w lokalu p. Książyka, Główna 38.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Koło Dębiec

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w czwartek o godz. 20 w lokalu p. Figla, ul. Świerczewska.

Referat wygłosi p. Jarosław Czabański.

Przybycie wszystkich członków obowiązkowe. Zarząd.

PISZCZANY. Nawet osłabione organizmy dobrze znoszą kąpiele mułowe (reumatyzm, ischias, wysięki). — Informacje: BIURO PISZCZANY, Cieszyn. Tg 895

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.27 — 5.28 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.28 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski, oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 23. 5. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 66,—, za 4% premj. dol. 50,— oraz za 3% poż. bud. 40,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4% listy zast. konwert. po 40¼%; reszta papierów w mniejszem zainteresowaniu.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 86,—.

Ceduła Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 66,— P.
4% poż. premj. dol., serja III 50,— P.
3% poż. budow.l, serja I 40,— P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 40,25 O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 86,— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 23. 5. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 102 tonn par. Poznań	14,75

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob. spokojne)	14,50— 14,75
Pszenica (Uspos. spokojne)	16,00— 16,25
Jęczmień 710—725 g/l.	16,50— 17,00
Jęczmień 680—690 g/l.	15,50— 16,25
Usposobienie słabe.	
Owies (Usposob. stalsze)	15,50— 16,00
Mąka	
żytnia I gat. 0.55% wł. w.	21,75— 22,75
żytnia I gat. 0-65% wł. w.	20,75— 21,75
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	15,25— 16,25
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	12,00— 13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w.	17,25— 18,25
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	27,50— 30,00
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	27,00— 27,50
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	26,00— 26,50
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	25,00— 25,50
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	24,00— 24,50
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	23,00— 23,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	22,50— 23,00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	19,50— 20,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	16,75— 17,25
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	15,75— 16,25
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w.	13,25— 13,75
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	11,50— 12,00
Otręby pszen. grube stand.	11,50— 12,00
Otręby pszenne średnie st.	10,75— 11,25
Otręby jęczmienne	10,25— 11,50
Siemię lniane	44,00— 47,00
Gorczyca	35,00— 39,00
Groch Viktorja	26,00— 33,00
Groch Folgera	28,00— 30,00
Łubin niebieski	10,00— 10,50
Łubin żółty	11,50— 12,00
Seradela	13,00— 15,00
Mak niebieski	36,00— 39,00
Ziemniaki jadalne	2,75— 3,25
Makuch lnian. w taflach	18,75— 19,00
Makuch rzepakowy w tafl.	12,75— 13,00
Makuch słon. w tafl. 42/43%	18,50— 19,00
Śrut Soja	18,50— 19,00
Słoma pszenna luzem	3,25— 3,45
„ pszenna prasowana	3,85— 4,05
„ żytnia luzem	3,50— 3,75
„ żytnia prasowana	4,00— 4,25
„ owsiana luzem	4,00— 4,25
„ owsiana prasowana	4,50— 4,75
„ jęczmienna luzem	2,70— 3,20
„ jęczmienna prasow.	3,60— 3,80
Siano zwykłe luzem	7,25— 7,75
„ zwykłe prasowane	7,75— 8,25
„ nadnoteckie luzem	8,25— 8,75
„ nadnoteckie pras.	8,75— 9,25

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 441 tonn, pszenicy 360 tonn, jęczmienia 75 tonn, owsa 26 tonn, mąki żytniej 226,5 tonn, mąki pszennej 45,5 tonn, otrąb żytnich 185 tonn, otrąb pszennych 53,5 tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, grochu Viktoria 32,5 tonn, łubinu niebieskiego 13 tonn, łubinu żółtego 135 tonn, seradeli 3 tonny, lucerny 0,57 tonn. makuchu lnianego 26 tonn, makuchu rzepakowego 9,5 tonn, makuchu słonecznikowego 7,5 tonn, makuchu makowego 2,5 tonn, śrutu kokosowego 15 tonn, płatków ziemniaczanych 15 tonn, ziemniaków jadalnych 240 tonn, słomy 20 tonn, kukurydzy 3 tonny, wełny 0,65 tonn.

Uwaga! Specjalne gatunki ziemniaków, jak i ziemniaki uznane ponad notowanie.

Anglja a konflikt włosko-abisyński

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Rzym, 21 maja.

Groźba włosko-abisyńskiego konfliktu zbrojnego, przejawiająca się w obustronnych przygotowaniach wojennych, wywołała w Londynie zaniepokojenie, które dało powód prasie „City" londyńskiej do wypowiedzenia słów krytyki pod adresem Włoch, a rządowi angielskiemu do wyrażenia wobec ambasadora angielskiego w Londynie przyjacielskich uwag.

Stanowisko Anglji odczuto w Rzymie szczególnie wrażliwie. Nasamprzód prasa włoska przez szereg dni ogłaszała artykuły polemiczne; wreszcie sam Musolini uznał za stosowne zabrać głos w Senacie i określić sytuację.

Anglja stoi na stanowisku, że uregulowanie sporu włosko-abisyńskiego powinno nastąpić drogą arbitrażu pod egidą Ligi Narodów, tak, jak to już zostało postanowione w Genewie w myśl zobowiązań traktatu włosko-abisyńskiego z r. 1928. Ponadto ze strony angielskiej przypomina się traktat anglo-francusko-włoski z r. 1906, dotyczący „status quo" terytorjalnego i politycznego Etjopji, który coprawda stracił swe pierwotne znaczenie na skutek ustępstw, poczynionych Włochom przez Francję paktem z 7 stycznia br.

Anglja obawia się, że wojna włosko-abisyńska może oddziałać niepomyślnie na stan umysłowy czarnej ludności w jej kolonjach afrykańskich. Pomiędzy czarnymi tubylcami Afryki zaczyna rozwijać się coraz intensywniej ruch, wrogi panowania europejskiemu, który daje wiele do myślenia sferom kolonjalnym angielskim. Ruch ten przejawia się zwłaszcza w Afryce południowej, gdzie czarni stoją na wyższym poziomie niż gdziekolwiek indziej na lądzie afrykańskim. Istnieją przeto obawy, że konflikt włosko-abisyński mógłby zwiększyć te wrogie tendencje i przysporzyć Anglji kłopotu.

Spokój w Abisynji i polityczne „status quo" są pożądane ze stanowiska angielskiego nietylko ze względów handlowych, ale także z uwagi na fizyczną łączność angielskiego Sudanu z Etjopją. Błękitny Nil bierze bowiem początek w sercu Etjopji, wypływając jako rzeka Abazi z jeziora Tsana. Znane jest jego znaczenie hydrologiczne dla Sudanu i Egiptu, jako czynnika powodującego błogosławione wylewy. Wielka potęga europejska, w tym wypadku Italja, kontrolująca Etjopję, miałaby także poniekąd kontrolę nad bogactwem naturalnem Sudanu i Egiptu, a co ważniejsze, mogłaby, po zupełnem opanowaniu tego terytorjum, wystawić miljonową armję z czarnych. W Londynie wszystko to jest brane pod uwagę, oczywiście nie w prasie i nie głośno, i dlatego pragnie się tam jaknajszybszej likwidacji konfliktu i niedopuszczenia do wojny, która poza tem, jak każda wojna, kryje jeszcze okazję do dalszych powikłań, może nawet światowej doniosłości. Wszak wojna trypolitańska stała się początkiem wojny bałkańskiej, po której doszło zaraz do konfliktu europejskiego i do wojny narodów.

W Londynie pragnie się, aby spór włosko-abisyński wszedł na tory genewskie, z drugiej zaś panuje tam obawa i zaniepokojenie o losy Ligi, która po klęsce, jakiej doznała w sprawie Mandżurji, nie przetrzymałaby nowego ciosu. Stąd próba nacisku na Rzym, by doprowadzić do rozwiązania kompromisowego. Rząd włoski mianował już swoich delegatów do komisji koncyljacyjnej, której zasady ustalono w Genewie i która ma się zebrać w Kairze. Abisynję mają tam reprezentować Europejczycy. Rząd włoski jest zdania jednakże, że komisja może się zająć jedynie incydentem, który miał miejsce w grudniu ub. r. pod Ualual. Potem dopiero będzie można myśleć o kwestji ustalenia granic. Przedewszystkiem jednakże rząd włoski zamierza wytoczyć przed Ligą cały problem abisyński, jako niebezpieczny nietylko dla Włoch, ale i dla innych państw, których kolonje sąsiadują z Abisynją i wykazać, że z powodu panującej w Abisynji anarchji rząd tamtejszy nie jest w stanie, a także nie chce wykonywać kontroli nad poszczególnemi plemionami, które żyjąc z rozboju i łupiestwa, stanowią ciągłą groźbę dla pogranicznych kolonji. Obiega tu wersje, że rząd włoski będzie domagał się ustanowienia mandatu nad Abisynją. Niektóre dzienniki paryskie poruszają już tę sprawę w duchu przychylnym dla Włoch.

Mowa Mussoliniego w senacie miała charakter wybitnie polemiczny. Przedewszystkiem zdementował on pogłoskę, jakoby rządy angielski i francuski uczyniły kroki dyplomatyczne w Rzymie w sprawie konfliktu z Abisynją i dał do zrozumienia, że możliwość takiej interwencji jest wyłączona. Na argument prasy angielskiej, że Włochy w chwili tak krytycznej dla Europy, zamiast skierować całą swą uwagę na utrwalenie zagrożonego pokoju w Europie, rozpraszają swe siły i narażają nawet na sztych niepodległość Austrji, której w razie niebezpieczeństwa nie byłyby w stanie bronić, odpowiedział nie bez ironji, że i on jest tego samego zdania, ale właśnie dlatego, by być mocną w Europie, Italja musi mieć zupełnie zabezpieczone plecy w Afryce. Z całą też szczerością wyznał, że włoskie fabryki broni pracują od kilku miesięcy całą siłą pary, by zabezpieczyć Włochy na wszelką ewentualność, jaka mogłaby wypaść w Europie, bo aparat wojskowy włoski nie zagraża nikomu, lecz zabezpiecza pokój.

Stanowczy ton mowy Mussoliniego znalazł żywe echo w Paryżu i, jak się zdaje, pewne zrozumienie nad Tamizą. Mimo wahania i przeciwieństwa widoki Włoch na Abisynję zaczynają sobie torować drogę w Europie. S. M.

Z UROCZYSTOŚCI W RZYMIE

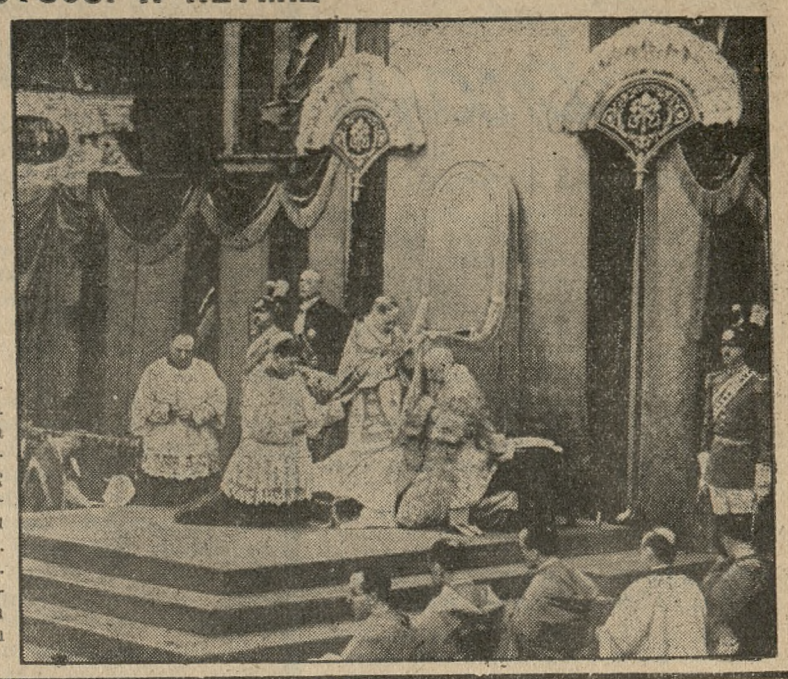

Kanonizacja męczenników angielskich, Tomasza More'a i Jana Fishera odbyła się podczas uroczystego ceremonjału w katedrze św. Piotra w Rzymie. Na fotografji naszej widzimy Ojca św. podczas tych uroczystości.

Po zwycięstwie Henleina

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Praga, 22 maja.

Na ustach wszystkich jest tu niebywałe wprost zwycięstwo, jakie odniósł w wyborach niedzielnych, przywódca prohitlerowskiego odłamu Niemców czeskich, Konrad Henlein. Osiągnął on za jednym zamachem pierwsze miejsce nietylko wśród stronnictw niemieckich, ale wogóle wśród wszystkich ugrupowań politycznych Republiki Czechosłowackiej. Listy jego uzyskały mianowicie 1.249.497 głosów, i dopiero na drugiem miejscu idzie czeskie stronnictwo agrarne, które skupiło 1.176.517 gł., — choć, dzięki geografji wyborczej, uzyskało o 1 mandat więcej, niż henleinowcy.

Jeśli chodzi o pozostałe stronnictwa niemieckie, to uległy one zupełnemu pogromowi. Oto cyfry porównawcze z wyborów ostatnich i, w nawiasie, z wyborów poprzednich w r. 1929:

socj.-demokraci — 299.925 (506.761) gł.,
agrarjusze — 142.388 (396.454) gł.,
chrześc.-społeczni — 162.797 (348.066) gł.

Sudecki „Heimatsfront" Henleina skupił okrągło dwie trzecie wszystkich głosów niemieckich. Już to, biorąc pod uwagę bojowy charakter tej grupy, musiało wywołać duże zaniepokojenie wśród społeczeństwa czeskiego, a zaniepokojenie to powiększone zostało jeszcze przez okoliczność, że ogólny odsetek głosów niemieckich i węgierskich w całem państwie nietylko nie spadł, jakby się należało spodziewać, ale nawet jeszcze trochę wzrósł. Mianowicie na łączną sumę 8.231.000 wszystkich złożonych głosów ugrupowania niemieckie i węgierskie uzyskały łącznie 2.147.000 gł., t. j. 26 proc. ogółu, podczas gdy w r. 1929 skupiły 25 proc.

Niemcy spiscy szli do wyborów na wspólnej liście z Węgrami. Blok węgiersko - niemiecki uzyskał na Słowaczyźnie i Rusi Podkarpackiej razem 291.828 gł.; poprzednio miał 257.312. Liczba mandatów, uzyskanych przez ten blok, pozostała niezmieniona (9).

Prasa budapeszteńska wyraża specjalne zadowolenie z paktu powiększenia się liczby głosów węgierskich na Rusi Podkarpackiej. W stolicy tej ziemi, Użhorodzie, który według oficjalnej statystyki z r. 1930 posiada 17 proc. Węgrów, lista narodowa węgierska zdobyła 26 proc. wszystkich głosów. Nadto około 25 proc. głosów uzyskali tu komuniści, którzy wogóle podwoili swą liczbę głosów na Rusi Podkarpackiej w stosunku do wyborów z r. 1929. Wzrosły też siły nacjonalistów karpatoruskich.

Natomiast poważną porażkę na Rusi poniosły stronnictwa koalicji rządowej, które uzyskały zaledwie 2 mandaty na ogólną liczbę 9. Szczególnie silny ubytek głosów wykazują tu agrarjusze czescy, mimo, że w ich rękach znajduje się niemal cały miejscowy aparat administracyjny.

Do ujemnych wyników ostatnich wyborów zaliczyć też należy fakt, że na t. zw. Śląsku Hulczyńskim, to jest w tym skrawku Górnego Śląska, który traktat wersalski przyznał (bez plebiscytu) Czechosłowacji, listy niemieckie zdobyły dwie trzecie wszystkich głosów. A przecież ludność tego kraiku jest niewątpliwie słowiańska (są to t. zw. Morawianie). Rezultat wyborów dowodzi, że duża ich część nie otrząsnęła się jeszcze z pod wiekowych wpływów germanizacyjnych.

Wreszcie pewien niepokój wywołał wśród tutejszej opinji publicznej także wzrost ilości głosów komunistycznych. O ile zmniejszyły się wpływy Trzeciej Międzynarodówki w okolicach, zamieszkałych przez Niemców, o tyle wzrosły one wśród ludności czeskiej i karpatoruskiej. W ogólnym bilansie ilość głosów komunistycznych w całem państwie zwiększyła się z 753.220 na 849.438; ilość mandatów pozostała ta sama (30).

W czeskich kołach nacjonalistycznych (grupa Kramarz - Stribrny oraz faszyści gen. Gajdy, którzy po raz pierwszy wchodzą do parlamentu) bije się z tych wszystkich powodów na alarm, domagając się zaostrzenia polityki w duchu narodowym. Natomiast w czeskich stronnictwach koalicyjnych, mimo poniesionych przez nie strat, panuje tendencja do utrzymania obecnego kursu i zachowania koalicji rządowej na dotychczasowych podstawach z dołączeniem Partji Rzemieślniczej.

Niezależnie od tego, wszystkich interesuje, jak zachowa się rząd wobec grupy Henleina, który — jak wiadomo — w obawie o wrażenie, jakie zwycięstwo jego spowoduje w kołach rządowych, pośpieszył z listem hołdowniczym do prezydenta Masaryka. Mimo tego listu opinja czeska zdaje sobie dobrze sprawę, jakiem niebezpieczeństwem grozi państwu ruch skrajnie nacjonalistyczny wśród Niemców „sudeckich". Dał temu wyraz organ agrarjuszy „Venkov", który wysuwa nawet perspektywę bliskiego rozwiązania partji Henleina i unieważnienia jej mandatów.

Należy wyrazić życzenie, by wysiłki, skierowane ku poskromieniu iredenty niemieckiej — bo tem jest mimo wszystkich hołdowniczych deklaracyj ruch Henleina — zostały uwieńczone powodzeniem. Sz.

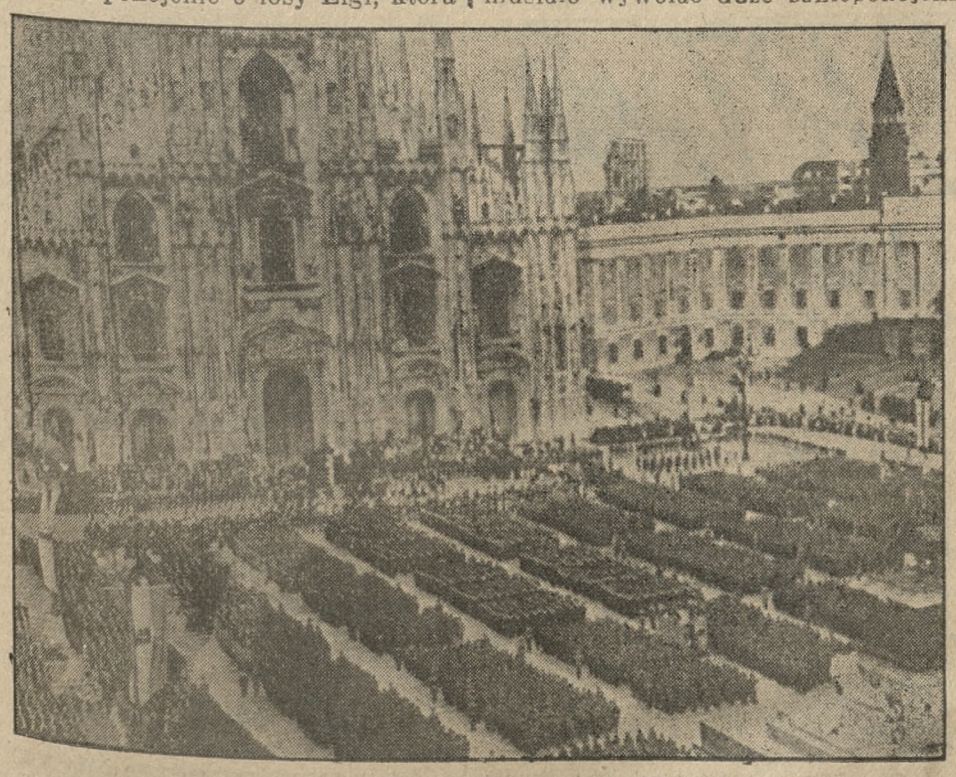

NA PLACU PRZED KATEDRĄ W MEDJOLANIE

stanęło w szyku wojskowym pięć tysięcy młodych faszystów, aby z rąk swego dowódcy, Renato Ricci'ego, odebrać karabiny, jako symbol pełni praw członka „czarnych koszul".

UWAGI

Wyobrazić sobie można miny 350 pasażerów transatlantyku francuskiego „Champlain", przygotowanych w Hawrze na odjazd do Nowego Jorku, gdy im linja nagle oświadczyła, że statek nie odejdzie wskutek strajku marynarzy, rozmieszczając ich jednocześnie na leb na szyję po miejscowych hotelach i stancjach. A że i nazajutrz nie było widoków, aby statek odszedł, nie pozostało podróżnym inne wyjście, jak ulokować się na innych statkach, i to linij angielskiej i amerykańskiej.

Przykre zaiste wspomnienie wywiozą niefortunni pasażerowie Compagnie Générale Transatlantique. Byli to w dodatku przeważnie Amerykanie, nad czem opinja francuska w dwójnasób boleje, ciskając gromy na strajkujących. Łatwo utracić dobre imię w konkurencji morskiej. Znacznie trudniej je znowu odzyskać.

Agitatorzy syndykatów zawodowych, pchani przez egoizm klasowy, nie brali widać pod uwagę, że przy tak ostrem współzawodnictwie, jakie istnieje na morzu, podstawą egzystencji wielkich placówek jest przykładnie działający mechanizm pracy. Placówki takie mają ponadto charakter reprezentacji na zewnątrz, a zatem normy postępowania winny tu być inne niż w zwykłem przedsiębiorstwie, — więcej przejęte duchem obywatelskim i patrjotycznym.

Ponadto przy organiźmie tak wielostronnym, jakim jest nowoczesny statek transatlantycki, nie wystarcza jedynie to, że wydała go na świat genjalna myśl inżyniera, — że jest chlubą techniki. Poto, by statek żył i pracował potrzeba jeszcze dobrej woli tysięcy mniejszych pracowników, czyli harmonijnego współdziałania wszystkich.

W dniu 29 maja ma z portu w Hawrze wyruszyć w swą podróż dziewiczą przez Atlantyk największy statek świata „Normandie". Były uzasadnione obawy — na szczęście rozchwiane według ostatnich doniesień, — że wobec strajku nie będzie mógł olbrzym morski dotrzymać terminu.

Oby to bliskie święto marynarki francuskiej, zarazem rekord szybkości, komfortu i bezpieczeństwa na morzu, rzuciły czemprędzej zasłonę na wypadki w Hawrze.

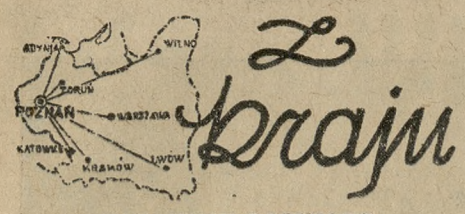

EGZAMINY LOTNICZE.

Pod przewodnictwem dyrektora departamentu lotnictwa cywilnego ppułk. dyplomowanego Turbiaka odbyły się w Ministerstwie Komunikacji egzaminy na członków załóg statków powietrznych. Ogółem do egzaminów stanęły 32 osoby, z pośród których zdało całkowicie 13, warunkowo zaś 5. Dwaj zdający otrzymali poprawki, 12 zaś nie zdało.

Z ogólnej liczby 32 egzaminowanych ubiegało się o stopień pilota turystycznego 13, mechanika i radjooperatora pokładowego 6 i nawigatora 13.

Następne egzaminy odbędą się w jesieni rb.

NOWY KANONIK KAPITUŁY METROPOLITALNEJ WARSZAWSKIEJ.

J. Em. ks. kard. Aleksander Kakowski mianował ks. prałata Zygmunta Kaczyńskiego, dyrektora Polskiej Katolickiej Agencji Prasowej, kanonikiem gremjalnym Kapituły metropolitalnej warszawskiej. Instalacja nowego kanonika odbędzie się dnia 30 b. m. w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego o godzinie 12 w archikatedrze św. Jana. (KAP).

INTERESUJĄCY PROCES PRZECIWKO P. K. O.

W warszawskim sądzie apelacyjnym znalazła się sprawa przeciwko Pocztowej Kasie Oszczędności o wypłacenie odszkodowania z tytułu umowy ubezpieczeniowej. Niejaki Izaak Lewiński ubezpieczył się na dożycie na przeciąg 20 lat na sumę 1950 złotych i już był wnlacił wpis i pierwszą składkę. Na swoje nieszczęście jechał on w dniu 8 sierpnia 1934 r. autobusem, który pod Sadownem wraz z pasażerami wpadł z mostu do rzeki i tym razem z innemi kilkunastu osobami zatonął.

Spadkobierca zmarłego zażądał wypłaty od P. K. O. 3,900 złotych, powołując się na to, że zgodnie z brzmieniem umowy ubezpieczeniowej należy się podwójna wypłata. Umowa weszła w życie na tydzień przed zdarzeniem się katastrofy.

P. K. O. natomiast broniła się tem, że umowa obowiązuje dopiero z chwilą doręczenia polisy ubezpieczeniowej, a to nastąpiło już po śmierci Lewińskiego.

Sądy obu instancyj uznały, że P. K. O. nie ma racji i zasądziły od niej na rzecz spadkobiercy Lewińskiego 3,900 zł, obciążając stronę przegrywającą kosztami w wysokoci 368 zł. w pierwszej instancji i 162 zł w sądzie apelacyjnym.

O ZAKWESTJONOWANY TESTAMENT.

Zmarły w r. 1925 obywatel Lublina, śp. Wiktor Michelis zapisał w testamencie własność swoją olbrzymi gmach Hotelu Europejskiego miejscowemu towarzystwu dobroczynności. Przeciwko wykonaniu tego zapisu wystąpiła rodzina zmarłego, powołując się na kartkę znalezioną w jego papierach, jakoby obalającą tamten testament. Sprawa ta znalazła się przed sądem i poszła aż do najwyższej instancji. W rezultacie skarga spadkobierców została oddalona, a gmach pozostał w posiadaniu towarzystwa dobroczynności.

15 TYSIĘCY DOLARÓW ZAPISAŁA NA SZKOŁĘ W SWEJ RODZINNEJ WSI.

Na rzecz szkoły w Mietniowie pod Wieliczką zapisała w Ameryce niejaka Anna Irska, pochodząca z tej wsi, zaoszczędzone przez siebie 15 tysięcy dolarów. Była ona przez szereg lat służącą w Nowym Jorku, a ostatnio uległa wypadkowi samochodowemu, wskutek którego zmarła. W spisanej przedtem jeszcze ostatniej swej woli, przeznaczyła ona swe oszczędności na rozbudowę szkoły i pomoc materjalną dla ubogich dzieci szkolnych swej rodzinnej wsi.

MIAŁ SZCZĘŚCIE OKRADZIONY

Przed niedawnym czasem, o czem donosiliśmy, została popełniona wielka kradzież w mieszkaniu jednego z adwokatów lwowskich. Złodziej skradł około 20 tysięcy złotych i 5000 dolarów ze schowka, wskazanego mu przez służącą, która była w zmowie. Stwierdzono nazwisko sprawcy kradzieży, lecz tenże narazie był znikł bez śladu. Dopiero teraz przytrzymano go w okolicy Kossowa, gdzie zamierzał przejść na stronę rumuńską. Prawie wszystkie pieniądze znaleziono u niego zaszyte w ubraniu.

RUCH TURYSTÓW W SCHRONISKACH KARPACKICH.

W ciągu I kwartału r. b. w schroniskach na całym terenie Karpat Polskich nocowało 23.373 turystów, korzystało zaś ze schronisk (bez noclegu) 30.697 turystów. Frekwencja zatem w schroniskach karpackich wyniosła razem 54.000 osób.

Największa ilość turystów korzystała ze schronisk w styczniu (19.573 osób), następnie w lutym (18.994 osób) i w marcu (15.503 osób).

Największe nasilenie ruchu turystycznego wykazują Karpaty Zachodnie — 26.836 osób W Tatrach korzystało ze schronisk 20.746 osób, w Karpatach Wschodnich 6.478 osób.

Bilans rocznej Pracy Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych

Sprawozdanie z całorocznej działalności na polu popierania sztuki zdał zarząd Tow. Przyj. Szt. P. na dorocznem walnem zebraniu, które odbyło się w salonach Towarzystwa w ubiegły piątek. W nieobecności prezesa A. hr. Bnińskiego zagaił zebranie dyr. dr. N. Pajzderski. Na przewodniczącego zebrania zaproszono prez. Sczanieckiego, na sekretarza — dyr. S. Wrzesińskiego.

Roczny bilans Towarzystwa — jak wynika ze sprawozdań zarządu — wykazuje stałe i wytrwałe borykanie się z trudnościami materjalnemi, stałe troski o pokrycie niedoborów, o pokrycie skromnych, najniezbędniejszych wydatków. Nie brak jednak w sprawozdaniach — obok punktów smutnych — również momentów pocieszających.

Bardzo pomyślnym objawem jest wzrost dochodów acz niewielki — z wstępów na wystawy. W roku sprawozdawczym dochód ten wyniósł 2.056 zł, gdy w roku poprzednim tylko 1.700 zł. Sumy to wprawdzie bardzo jeszcze nikłe, ale fakt, że się zwiększają, naprawa radosną otuchą. Zainteresowanie wystawami artystycznemi wzrasta, a to już jest pierwszy krok do powiększania się zastępów przyjaciół sztuki.

Ciekawe spostrzeżenia i wnioski wysnuć można z frekwencji poszczególnych wystaw, których w roku sprawozdawczym zorganizowało Towarzystwo dziewięć. Wystawę grupy „Tworu" zwiedziło tysiąc osób, wystawę Wyczółkowskiego, Marcinkowskiego i Stankiewiczówny — 1 600 osób, wystawę Szukalczyków 870, wystawę Sztuki religijnej „Plastyki" — 1 400 osób, grupy „Ars Feminae" — 600 osób, wystawę Podešvy i grupy „Plastyki" — 1 300, fotografiki sowieckiej — 1 300 osób, „Salon Gwiazdkowy" — 1 400 osób. Ciekawym objawem jest tu największa frekwencja na wystawie międzynarodowej. Wynikałoby z niej szerokie zainteresowanie tym działem sztuki nawskroś współczesnej, sztuki najbliższej życiu, chwytającej je na gorąco. Równie dużem zainteresowaniem cieszyła się też fotografika sowiecka. Z wystaw malarskich największą frekwencją cieszyła się wystawa Wyczółkowskiego, Marcinkowskiego i Stankiewiczówny, wystawa stojąca na najwyższym bodaj z tegorocznych wystaw poziomie.

Mniej pocieszająco przedstawia się w bilansie pozycja składek członkowskich. Wpłynęło z niej 4.926 zł, podczas gdy w roku ubiegłym ponad pięć tysięcy złotych. Spadek to nieznaczny, ale równie znamienny. Na liście członków figuruje około siedmiuset członków, a składkę opłaciło tylko 308. Niezawsze można znaleść wytłumaczenie w ciężkich czasach; częściej niepłacenie składki, która wynosi 15 zł rocznie, płatnych w kilku ratach, nasuwa refleksje o obojętności dla sztuki. Zresztą, jak na Poznań liczba członków Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych jest stosunkowo mała. Za czasów zaborczych przekraczała ona tysiąc osób. A przecież liczba inteligencji w mieście była wtedy dużo szczuplejsza. Od tych czasów napłynęło przecież sporo ludzi na wybitne nieraz stanowiska. Dorosło młode pokolenie inteligencji. Ich brak na liście T. P. Sz. P. nie świadczy dobrze o zainteresowaniu sprawami sztuki.

Ale i tutaj doszukać się można objawów pocieszających. Zaprowadzona niedawno inowacja członkostwa zbiorowego jest tym momentem radosnym. Młodzież szkolna, urzędnicy, organizacje — tworzą grupy po dziesięć osób i zapisują się na członków Towarzystwa. Składka każdego uczestnika tego zbiorowego członkostwa wynosi rocznie tylko jeden złoty 50 groszy. Każdy chyba może sobie na taki na sztukę wydatek pozwolić. Każda z dziesięciu osób otrzymuje osobną kartę członkowską, upoważniającą do wstępów na wystawy. Taką samą kartę, jak każdy płacący pełną składkę członek Towarzystwa. Członkostwo zbiorowe upoważnia także do udziału w dorocznem losowaniu dzieł sztuki. W roku bieżącym dwie takie grupy członkowskie wygrały cenne dzieła sztuki. Podobno udziałowcy rozlosowali znów pomiędzy sobą wygrane obrazy.

Dotychczas zgłosiło się na członków TPSzP dwadzieścia dwie takich grup. Trzeba życzyć Towarzystwu, aby liczba ta wzrosła wielokrotnie, bo zbiorowe członkostwo jest świetnym czynnikiem zarówno popierania. jak i propagowania sztuki.

Poza własnemi dochodami, po stronie zysków w bilansie Towarzystwa figurują jeszcze subwencje; od ministerstwa oświaty — 400 zł, od magistratu — 400 zł i od starostwa krajowego — 3 000 zł.

Wszystkie te dochody nie pokryłyby jednak koniecznych wydatków, gdyby nie pomoc i ofiarność na rzecz Towarzystwa artystów, którą tu z dużem uznaniem podnieść należy. Fundusz ś. p. Witke-Jeżewskiego, jak corocznie zakupił na wystawie gwiazdkowej kilkadziesiąt obrazów (57), przeznaczonych na rozlosowanie pomiędzy członkami Towarzystwa, na ogólną sumę 5 665 zł. Artyści uchwalili zrezygnować z jednej trzeciej części należnych im sum na rzecz Towarzystwa. Ten piękny gest artystów pozwolił na wyrównanie budżetu i doprowadzenia spraw Towarzystwa bez deficytu do końca roku.

Prócz wystaw wyżej wymienionych na wystawach bieżących wystawiali następujący artyści: z Warszawy pp. Sznuk-Koskowska, Mińska-Golińska, Berezowska-Wolska i Gaczyński. Z Poznania pp. Lewański, Dziurzyńska-Rosińska, Augustynowicz, Męcina-Krzesz, Krzeszowa, Lam, Bartel, Batycki, Czarnecki, Chełmońska, Eichlerówna, Eichler, Graczyński, Hanytkiewicz, Jackowski, Jasnoch, Kabaciński, Kusztelanówna, Maszkowski, Mondral, Mroziński, Mukułowska, Pajzderska, Pogowski, Smogulecki, Sonnewend, Walkowski, Wodziński i Mazurkiewicz.

Zarząd Towarzystwa wybrano w dotychczasowym składzie. Na zakończenie dokonano losowania pomiędzy członków Towarzystwa zakupionych z funduszu Witke-Jeżewskiego dzieł sztuki. Listę wygranych podaliśmy już w sobotnim numerze. (tk)

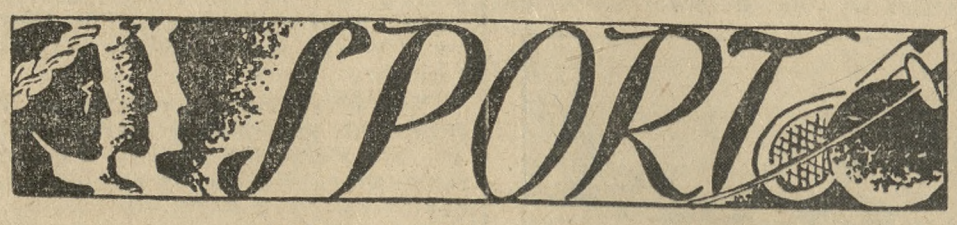

„Warta" — „Legja"

Cały miesiąc upłynął od ostatniego meczu ligowego „Warty". „Bezczynność" w tym okresie spowodowała, że z czołowego spadła „Warta" na czwarte miejsce tabeli, należy za to do drużyn, które mają najmniej (po trzy) rozegranych meczy o mistrzostwo Licząc według punktów straconych, „Warta" zawsze jeszcze znajduje się na pierwszem miejscu, ma bowiem pięć punktów zdobytych, a straconych tylko jeden i korzystny stosunek bramek 8:2.

Czy w niedzielnem spotkaniu „Warta" zdoła utrzymać swoją dobrą pozycję? Niewątpliwie trafia jej się jedna z rzadkich „korzystnych okazyj". „Legja" wystąpi bowiem osłabiona brakiem zdyskwalifikowanych Martyny i Szallera. Nie należy jednak łudzić się, jakoby z tego powodu wynik meczu był przesądzony na korzyść gospodarzy. „Legja", dysponująca materjałem licznych a doborowych rezerw, nie zdołała bowiem dotychczas skrystalizować ostatecznie składu swojej drużyny reprezentacyjnej. Martynę niewątpliwie z powodzeniem zastąpi Sobczak, który wespół z Szczotkowskim umiał utrzymać wynik 0:0 w meczu z „Garbarnią", mającą w tym roku swoją siłę właśnie w dobrze grającej linji napadu. Pomoc w składzie Szaller—Kubera—Przezdziecki II jest ostoją drużyny warszawskiej. Należy odczekać, kim uzupełni się lukę spowodowaną brakiem Szallera, aby zdeklarować się o wartości bojowej tej formacji. W napadzie ustalona jest ostatecznie tylko lewa strona: Nawrot, Łysakowski, Wypijewski. Na prawem skrzydle grali dotychczas na zmianę Drabiński i Głowiński, na łączniku Gburzyński i Skrzypczak. Wszyscy oni przedstawiają równą mniejwięcej klasę i kierownictwu „Legji" trudno zdecydować się na ostateczne ustabilizowanie napadu.

„Legja znajduje się w dobrej formie. Oprócz wyżej wymienionego meczu z „Garbarnią", pokonała ona w tegorocznych rozgrywkach ligowych „Wisłę" 4:0, pozatem rozegrała jeszcze pełen przykrych incydentów mecz z lwowską „Pogonią", przerwany przy stanie 1:0 dla „Pogoni" z powodu niesubordynacji Martyny. „Legja" gra bardzo ostro, a w dotychczasowych spotkaniach z reakcją sędziów i prasy spotkali się zwłaszcza Szczotkowski i zdyskwalifikowani Martyna i Szaller. Siłę „Legji" widzimy w formacjach tylnych: Keller—Sobczak, Szczotkowski—?, Kubera, Przezdziecki II. Napad najprawdopodobniej grać będzie w składzie Drabiński, Gburzyński, Nawrot, Łysakowski, Wypijewski. Lepiej powinna wypaść bezwarunkowo lewa strona, w której zwłaszcza Łysakowski jest napastnikiem bardzo agresywnym.

„Warta" grać będzie w składzie: Fontowicz — Pawlak, Kubalczak — Ofierzyński, Danielak, Przykucki — Radojewski, Kryszkiewicz, Scherfke, Lis, Szwarc. Przypuszczać należy, że dobra naogół obrona „Warty" stanie na wysokości zadania. Ostatnie jej niedociągnięcia położyć należy na karb odbytych ćwiczeń wojskowych. Pomoc — jak dotąd — nie zawodziła, a napad, kierowany przez Scherfkego, znajdującego się w reprezentacyjnej formie, niewątpliwie wzniesie się ponad poziom przeciętności ligowej, mając przed oczyma ważność utrzymania w tabeli okupowanej pozycji.

Mecz odbędzie się w niedzielę o godz. 17 na boisku „Warty" przy ul. Rolnej.

Międzykorporacyjne zawody strzeleckie

W sobotę 25 b. m. o godz. 13,30 na Szelągu.

Korporacja Demetria organizuje poraz pierwszy zawody strzeleckie dla korporacyj poznańskich. Korporacja ta po stopniowem kasowaniu leśnictwa na poznańskim Uniwersytecie przekształciła się z wydziałowej na łowiecką ogólnouniwersytecką. Jednym z celów jej, jest wychowanie młodego pokolenia prawdziwych myśliwych i hodowców zwierzyny łownej, oraz uprawianie strzelectwa sportowego. Odtąd co roku będą się odbywać powyższe zawody o tytuł mistrza — zespołu i najlepszego strzelca P. K. A. Jaką popularnością wśród korporacyj poznańskich cieszy się sport strzelecki najlepiej świadczy fakt zgłoszenia 18 zespołów, oraz ufundowania licznych cennych nagród. Jako nagrodę przechodnią dla mistrzowskiego zespołu, Poznańskie Korporacje Akademickie ufundowały b. piękną i cenną plakietę, a dla najlepszego zawodnika — wartościową, praktyczną nagrodę. Poza tem K! K! Lechia, Posnania, Baltia i Demetria również zgłosiły nagrody. Wśród około 60 zgłoszonych zawodników figurują nazwiska pierwszorzędnych strzelców, nic więc dziwnego, że zainteresowanie tymi mistrzostwami wśród młodzieży akademickiej jest olbrzymie. Zawody odbędą się w sobotę, 25 maja o godz. 13,30 na strzelnicy Bractwa Kurkowego na Szelągu. Komisji sędziowskiej przewodniczy p. nadleśn. Metzig — filister K! Demetria. Oprócz powyższych zawodów, Korporacja Demetria będzie co roku urządzać trzy strzelania o odznakę strzelecką, a w ramach Dnia Korporanta będzie organizować propagandowe strzelania do dzika, kozła w biegu, a także z pistoletu. W ten sposób sport strzelecki zajmie należne mu miejsce wród licznych sportów uprawianych przez młodzież akademicką.

Lekka atletyka

P. O. Z. L. A. czyni starania o pozyskanie trenera Petkiewicza. Odbyte niedawno mistrzostwa klasy C naszego okręgu wykazały, że Poznań posiada kilku doskonale zapowiadających się średnio i długodystansowców, którzy uzyskali obiecujące wyniki. By podciągnąć poziom zawodników POZLA czyni starania o uzyskanie dla Poznania na miesiąc czerwiec Petkiewicza i ma w tym kierunku już dość daleko idące przyrzeczenia z Warszawy. Zawodnicy, którymi miałby się zająć Petkiewicz, m. in. rewelacje mistrzostw C-klasowych Janicki, Rogalski i Arning z „KSM", dalej „Grygołowicz „Warta", Siuda „AZS" i inni startować będą w mistrzostwach klasy B POZLA, które odbędą się w sobotę o godz. 18,30 i w niedzielę o godz. 15 na Stadjoniem Miejskim. O ile zawodnicy ci powtórzą swoje ostatnie wyniki, lub może je nawet poprawią, mogą liczyć na ewentl. przyjęcie do obozu dla najlepszych lekkoatletów.

Lekkoatletki poznańskie zobaczymy na starcie w dniu 30 maja na stadjonie miejskim, gdzie rozegrane zostaną o godz. 15 mśitrzostwa POZLA dla pań. Ciekawie zapowiada się walka wyrównanej drużyny „AZS" z zawodniczkami „Warty" i „KPW" oraz „Sokoła".

Piłka nożna

Próby z sędziami. Jak się dowiadujemy, Polskie Kolegjum Sędziów rozpocznie wkrótce — na wzór zagranicy — próby meczów piłkarskich sędziowanych przez dwóch sędziów oraz meczów sędziowanych przez jednego sędziego głównego i czterech sędziów bocznych.

Próby te przeprowadzone będą w całej Polsce na meczach towarzyskich.

Wielki proces o katastrofę kolejową

(Korespondencja własna „Kurjera Poznańskiego")

Kraków, 22 maja.

Od poniedziałku 20 b. m. toczy się przed krakowskim sądem okręgowym karnym rozprawa przeciwko czterem funkcjonarjuszom kolejowym, oskarżonym o spowodowanie strasznej katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami. Katastrofa wydarzyła się dnia 2 października 1934 r. i pociągnęła za sobą 11 śmiertelnych ofiar. Rozprawa toczy się od początku poraz drugi, pierwsza bowiem rozprawa, tocząca się w połowie stycznia b. r., została przerwana z powodu choroby dr. Markowicza, obrońcy oskarżonego Niecia.

Sprawę rozpatruje trybunał w składzie: dr. Stuhr jako przewodniczący, dr. Solecki i dr. Kurzer jako wotanci. Oskarża prokurator dr. Boryczko. Na ławie oskarżonych zasiadają: Bartłomiej Ziembiński, lat 35, zwrotniczy kolejowy, Antoni Drabik z Krzeszowic, lat 46, blokowy kolejowy, Gabrjel Nieć z Krzeszowic, lat 40, urzędnik ruchu i Antoni Kaczmarek z Poznania, lat 48, konduktor rozbitego pociągu gdyńskiego. Osk. Ziembińskiego broni dr. Aschenbrenner, osk. Drabika dr. Warenhaupt, osk. Niecia dr. Goldblat, osk. Kaczmarka dr. Żaczyński.

AKT OSKARŻENIA

Według aktu oskarżenia sprawa przedstawia się w następujący sposób:

Dnia 2 października 1934 r. między godz. 7,53 a 8,01 rano wiedeński pociąg pośpieszny nr. 107 najechał z tyłu na stojący przed semaforem na stacji w Krzeszowicach gdyński pociąg pośpieszny nr. 7 i strzaskał trzeci od końca wagon (drewniany!). Drugi wagon gdyńskiego pociągu wbił się w trzeci wagon, wsuwając się w niego głęboko.

Oskarżonemu Ziembińskiemu zarzuca akt oskarżenia, że nie ustawił tarczy ostrzegawczej semaforu wjazdowego w położenie „zwolnić", skutkiem czego nie mógł ustawić w położenie „stój" semaforu, wskazującego „wjazd na zboczenie".

Osk. Drabik pozostaje pod zarzutem, że wyprawił z posterunku blokowego w Woli Filipowskiej pociąg nr. 107, jakkolwiek nie miał potwierdzenia zwrotnego na przybycie do stacji pociągu nr. 7.

Osk. Nieciowi zarzuca akt oskarżenia, że dał zezwolenie na wyprawienie z Woli Filipowskiej pociągu wiedeńskiego i gdyńskiego, mimo, że nie miał zwolnionego toru po wjeździe pociągu towarowego, a pociąg wiedeński kazał wyprawić mimo, że pociąg gdyński stał jeszcze przed semaforem.

Konduktor Kaczmarek oskarżony jest o to, że nie wybiegł naprzeciwko pociągu wiedeńskiego, by go zatrzymać, jakkolwiek otrzymał taki rozkaz.

JAK SIĘ TŁUMACZĄ OSKARŻENI

Osk. Ziembiński zeznaje, że po przejeździe pociągu gdyńskiego chciał ustawić tarczę ostrzegawczą na „stój", a semafor na „zamknięta droga", ale nie mógł tego wykonać, gdyż mechanizm zaciął się. Oskarżony zawiadomił o tem zawiadowcę stacji i na jego rozkaz próbował poruszyć korbą i klamką wewnątrz mechanizmu, ale i to się nie udało. Wobec tego oskarżony zawiadomił o zacięciu się mechanizmu dyżurnego ruchu Niecia, który mu kazał zerwać w aparacie plombę. Oskarżony wykonał rozkaz, ale i to nie pomogło.

Drugi oskarżony, Drabik, tłumaczy się, że ściśle zastosował się do otrzymanego od Niecia rozkazu. Rozkaz zdaniem oskarżonego brzmiał: „Zatrzymać pociąg nr. 107, dać mu rozkaz, by jechał ostrożnie do sygnału wjazdowego, będzie wjeżdżał na tor drugi, na ręczne sygnały". Na zapytanie obrońcy oskarżony stwierdza, że rozkaz był dla niego jasny i nie miał co do niego żadnych wątpliwości. Drabik powołuje się na swą kilkunastoletnią służbę, w czasie której nigdy nie uchybił swym obowiązkom.

Trzeci zkolei oskarżony, Gabrjel Nieć, wyjaśnia, że był po całonocnej służbie i skarżył się na przeciążenie pracą. Oskarżony twierdzi, że kazał zatrzymać pociąg wiedeński przed blokiem Drabika i nie dał zezwolenia na wypuszczenie go stamtąd. Kiedy dowiedział się, że Drabik pociąg wypuścił, zawołał do niego przez telefon: „Czy pan zwarjował?" Oskarżony połączył się telefonicznie z blokiem nr. 372, nakazując pociąg zatrzymać, lecz było już zapóźno: pociąg przejechał... W ostatniej chwili oskarżony wydał pisemny rozkaz, aby pociąg gdyński wjechał na tor drugi, lecz tymczasem katastrofa nastąpiła.

Oskarżony konduktor Kaczmarek twierdzi, że rozkazu kierownika pociągu Owczarka usłuchał i udał się na koniec pociągu. Gdy zobaczył nadjeżdżający pociąg wiedeński, wybiegł naprzeciwko, machał czapką i dawał sygnał gwizdkiem.

DUŻE ZAINTERESOWANIE ROZPRAWĄ

Rozprawa, zwana popularnie „krzeszowicką", wzbudza wielkie zainteresowanie nietylko w kołach kolejarzy, ale także w szerszych kołach. Winni, czy nie winni? — to pytanie, które sobie wszyscy zadają. Odpowiedź da oczywiście sąd.

Ogólnie zwraca się jednak uwagę na to, że winę katastrofy, a ściślej mówiąc rozmiarów katastrofy przypisać należy przedewszystkiem pewnym okolicznościom, jak n. p. że wagon pociągu pośpiesznego był drewniany, że ważne posterunki kolejowe obsadzone były ludźmi, zupełnie do pełnienia odpowiedzialnych funkcyj nieprzygotowanymi, że funkcjonarjusze kolejowi przeciążeni są pracą, a ponadto nakłada się na nich obowiązki pozasłużbowe (n. p. praca w kolejowem P. W.)

(M.)

ILUMINACJA BAZYLIKI ŚW. PIOTRA

Katedra św. Piotra w Rzymie, iluminowana tysiącami żarówek podczas uroczystości kanonizacyjnych dwóch świętych męczenników angielskich.

Nic nowego

Takim tytułem zaopatrzył czołowy publicysta „Kurjera Warszawskiego", sen. B. Koskowski, rozważania o wtorkowej mowie Hitlera. Stwierdzając werbalną pojednawczość „Führera", dopatraje się p. K. źródła jej w niepokojącej Niemców perspektywie okrążenia Rzeszy. Cel mowy w operze Krolla ma więc na celu sparaliżowanie „zbrojnego pokoju", który Trzeciej Rzeszy jest nie na rękę. Działanie mowy było ponadto obliczone na pozyskanie opinji angielskiej, chętnie dającej posłuch wszelkim głosom pacyfistycznym. Dla tych względów Hitler obrał język formalnie ugodowy.

Co jednak istotnego kryje się poza słowami? Czytamy w „Kurjerze Warszawskim":

„Po pierwsze i najważniejsze: rząd Rzeszy nie myśli o cofnięciu się z drogi natężonego i wszechstronnego zbrojenia się. Niemcy będą się w dalszym ciągu przeobrażały w wielki obóz wojenny. Nawet na morzu Rzesza będzie dążyła do osiągnięcia bardzo wysokiego poziomu wojennego, lubo nie posiada kolonij i dróg morskich do obrony. Będzie się to zaś działo wtedy, kiedy nikt literalnie nikt nie grozi Niemcom, nikt nie okazuje apetytu na ich terytorja, nikt nie nosi się z myślą jakichkolwiek porachunków z Niemcami.

„Motywów zbrojenia się kanclerz nie podał żadnych. To, co mówił o Sowietach, nie zawierało ani szczypty argumentów pozytywnych.

„Po drugie: zastrzeżenia co do podpisywania umów międzynarodowych Hitler utrzymał wszystkie i to w poprzedniej mocy.

„Po trzecie: on wznowił swe dawne ataki na traktat wersalski. Według niego, „nie Niemcy naruszyły zobowiązania (wersalskie), lecz inne państwa". Do Genewy Niemcy powróciłyby, o ile nastąpiłoby... wyrzeczenie się przez Ligę Narodów traktatu wersalskiego.

„Locarno, owszem, pozostaje w swej mocy. Rząd Rzeszy gotów jest trzymać się jego postanowień. Tylko... tylko uważa za konieczne, aby umożliwiono rewizję traktatów pokojowych. Jest to „element, zapewniający pokój". Przytem godzi się nie zapomnieć, że Hitler nazwał pakt francusko - sowiecki „sprzecznym z umową lokarneńską".

Wniosek autora jest taki: koniec końców mowa Hitlera nie daje żadnego materjału do mniemania, że Niemcy gotowe są pozytywnie pracować nad ugruntowaniem pokoju w Europie.

Wciąganie Polski do problemów naddunajskich

Weneckie rozmowy przygotowawcze do konferencji naddunajskiej ujawniły niespodziewanie zmianę w nastawieniu Rzymu na niekorzyść Węgier, a na rzecz Austrji. Aż do ostatnich czasów Wiedeń i Budapeszt szły za głosem doradców rzymskich. Dawało to obu państwom wcale poważne korzyści materjalne (umowy handlowe), oraz odpowiadało ich interesom politycznym. Z chwilą jednak kiedy Mussolini skoncentrował wszystkie swoje wysiłki na zabezpieczeniu niepodległości Austrji, Budapeszt zmienił kierunek.

Węgry nie tają, że nie mają interesu w pakcie, zasadzającym się na „niemieszaniu się do spraw wewnętrznych Austrji", a więc w układzie, zwróconym przeciwko dążeniom Rzeszy Niemieckiej. Taki układ oznacza bowiem przekreślenie dążności rewizjonistycznych Węgier, gdyż ma na celu usankcjonowanie obecnego terytorjalnego „status quo".

Tymczasem rząd Goembesa oświadczył, że Węgry nie zamierzają wprawdzie pójść w ślady Niemiec, ale nie mogą zrezygnować z legalnej walki, o zmianę swoich granic. Podpisanie paktu naddunajskiego zapowiada natomiast w praktyce przekreślenie tradycyjnej linji węgierskiej polityki zagranicznej.

W poszukiwaniu nowego i poważnego gwaranta obecnego układu sił w środkowej Europie zwrócono uwagę na Polskę. Dyplomacja włoska nie omija żadnej okazji, by podkreślić kluczowe stanowisko Polski na wschodzie Europy, oraz wartość Polski jako czynnika stabilizacji i pokoju w Europie. Dyskretnemu chórowi włoskich komplementów towarzyszą już bardziej otwarte i mniej wstrzemięźliwe oświadczenia ze strony Austrji. I właśnie austrjackie komentarze do naszej polityki zagranicznej wskazują o co chodzi. Minister spraw zagranicznych Austrji Berger-Waldenegg, oświadczył, że Austrja jest nadal objektem zachłannych apetytów Rzeszy Niemieckiej i zagadnienie utrzymania niepodległości jest najważniejszem zadaniem polityki zagranicznej Austrji. W celu przeciwdziałania Niemcom, wywodził dalej min. Berger-Waldenegg, należało prowadzić aktywną politykę zagraniczną, oraz rozszerzyć system układów przyjacielskich. Tym celom służyły podróże kanclerza i ministra spraw zagranicznych. Dzięki pomocy Włoch udało się przekonać Francję o konieczności utrzymania obecnego stanu rzeczy w Austrji, nastąpiło wyraźne zbliżenie z Małą Ententą, a teraz chodzi o Polskę. Udział Polski w pakcie naddunajskim byłby ukoronowaniem wysiłków Włoch na tej drodze.

Przy zaparciu stolca, wzdęciu brzucha, nadkwaśności soku żołądkowego, bólach głowy, przeczuleniu, uczuciu strachu, ogólnem złem samopoczuciu i zmęczeniu, łagodnie działająca naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** daje łatwe wypróżnienie, uwalnia organizm od pozostałości w jelitach i w wielu wypadkach zapobiega zapaleniu ślepej kiszki. Zalecane przez lekarzy.
Tg 896

Pogrzeb ś. p. Konstancji Dygatowej

Dnia 22 b. m. o godz. 5 popoł. orszak żałobny odprowadził zwłoki śp. Konstancji Dygatowej na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarzu świętomarcińskim.

Kondukt prowadził ksiądz infułat Krzeszkiewicz w asyście ks. infułata Rucińskiego, ks. proboszcza dr. Taczaka, ks. Krzymińskiego i ks. rektora Bączkiewicza.

W orszaku żałobnym można było zauważyć szereg wybitnych osobistości, tak z rodziny, jak i przyjaciół gorących zmarłej. Za trumną postępował syn śp. Konstancji, Stanisław, konsul polski w Trieście, dalej pierwszy marszałek Sejmu pos. Wojciech Trąmpczyński, prof. dr. Bohdan Winiarski, wicekonsul Francji Baron i szereg wybitnych artystów i dziennikarzy i t. d.

Z głębokim żalem żegnano śp. Zmarłą, której umysł i dobroć promieniowały tak pięknym blaskiem! (J. G.)

S. p. ks. Józef Gierłowski

W dniu 11. b. m. w szpitalu Sióstr Elżbietanek w Poznaniu rozstał się z tym światem w 64 roku życia śp. ks. dziekan Józef Gierłowski, proboszcz parafji Łopienno w pow. wągrowieckim.

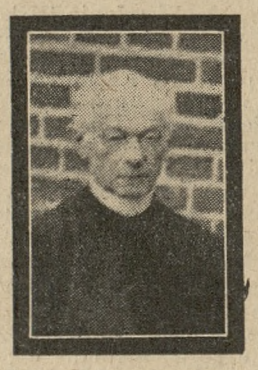

Śp. ks. dziekan Gierłowski był zgóry 33 lata proboszczem w Łopiennie, gdzie cieszył się powszechnym szacunkiem. Był wzorowym kapłanem, pracującym na chwałę Bogu i dla dobra Ojczyzny. Z wielką sumiennością i pobożnością spełniał swe obowiązki duszpasterskie. Mieszkał w skromnej plebanji, odmawiając sobie własnych wygód, natomiast dla utrzymania w należytym porządku świątyni Pańskiej nie szczędził niczego. To też kościół w Łopiennie można zaliczyć do najpiękniejszych kościołów w Polsce.

Nie brakło też nigdy ś. p. ks. dziekanowi Gierłowskiemu czasu i środków dla spraw narodowych i społecznych. Za czasów zaborczych był krzewicielem ducha polskiego. Organizuje Katolicki Związek Robotników Polskich, Katolickie Stow. Młodzieży męskiej i żeńskiej, a wielu innych organizacyj jest patronami. Podczas powstania w roku 1918 stara się być pomocnym powstańcom we wszystkiem co było w jego mocy. W odrodzonej Ojczyźnie pracuje dalej na niwie społecznej. Zakłada ochronkę, którą całkowicie utrzymuje. Na łożu śmierci przeznacza swe oszczędności na kupno domu Stacji Sanitarnej z zamianą na „Sierociniec" pod opieką Sióstr Elżbietanek.

Ś. p. ks. dziekan Gierłowski nie udzielał się pracy politycznej, mimo to jednak był zawsze sympatykiem ruchu narodowego, którego organizacje na miejscowym terenie otacza specjalną opieką. Z radością przyjmował każdą wiadomość o jego wzrastających siłach dla budowy „Wielkiej Polski". To też postać Zmarłego zachowamy we wdzięcznej pamięci na zawsze. N. o. w p.! G.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Maj
24
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Joanny wd.
Sobota: Urbana i Grzegorza p.
Kalendarz słowiański
Piątek: Tomiry
Sobota: Borysławy
Słońca: wschód 3,46
zachód 19,53
Długość dnia 16 g. 07 min.
Księżyca: wschód 0,13 zachód 9,59
Faza: 6 dzień po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 14 st. Cels Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 753 mm. Pochmurno. Wiatr wschodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 22 st. Cels., najniższa plus 7 st. Cels.

Przepowiednia pogody na piątek: Zachmurzenie przeważnie duże z przelotnemi opadami, nadal ciepło.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,10 mtr.

Komunikat Orbisu. Paszporty ulgowe do Belgji, Czechosłowacji, Jugosławji, Anglji, Szwecji i Finlandji wyrabia: **ORBIS, Poznań, Plac Wolności 9 tel. 52-18.**
ng 19 327

— * **Tępienie jastrzębi.** Okręg. Zw. Tow. Hodowców Gołębi Pocztowych na terenie D. O. K. VII. w Poznaniu zawiadamia nas, że na walnem zebraniu związku towarzystwa opodatkowały się po 10 zł celem stworzenia funduszu na tępienie ptactwa drapieżnego, które dziesiątkuje szeregi gołębi pocztowych w czasie ćwiczeń. Związek aż do odwołania będzie wypłacał kwotę po 3 zł za każdego na terenie D. O. K. VII. zastrzelonego jastrzębia: krogulca, jastrzębia - gołębiarza i sokoła wędrownego. Za myszołowy Związek nie wypłaci premji, albowiem nie zaliczają one się do jastrzębi szkodliwych. Jako dowód trzeba przysłać nóżki od jastrzębia ucięte powyżej kolan tak, ażeby pierwsze piórka były widoczne celem rozpoznania jastrzębia. Korespondencję należy przysyłać pod adresem sekretarza Związku: p. Jackowskiego, Poznań, Piekary 24, m. 3.

— * **Fałszywy miód.** W rejonie III komisarjatu P. P. pojawiła się pewna kobieta, która chodzi po domach, ofiarując na sprzedaż miód pszczelny i żąda za butelkę 1,40 zł. Jak się okazało, nie jest to miód pszczelny, lecz jakiś słodki płyn, prawdopodobnie syrop z kartofli. Ostrzega się mieszkańców m. Poznania przed kupnem miodu od wyżej wymienionej kobiety, gdyż jest ona oszustką. W razie pojawienia się jej należy zawiadomić najbliższą jednostkę policyjną. (mz)

— * **Sprostowanie.** Komunikat prasowy policji państwowej informuje w sprawie Michała Podolskiego (W. Garbary 39), ujętego przez policję, że wymieniony ujęty został na podstawie nakazu sądu okręgowego w Poznaniu celem odcierpienia przez niego 16 dni aresztu za przestępstwo skarbowe. U Podolskiego rewizji nie przeprowadzono, a zatrzymano mu tylko broń, którą sam oddał i zwrócono mu ją po przedstawieniu zezwolenia na posiadanie takowej.

Wakacje szkolne

W związku z licznemi zapytaniami naszych Czytelników w sprawie tegorocznych letnich wakacji szkolnych, dowiadujemy się, że ministerstwo nie wydało dotąd żadnych specjalnych zarządzeń, wobec czego wakacje rozpoczną się tak, jak co roku, w dniu 16-go czerwca.

Jak długo wakacje będą trwały, narazie niewiadomo.

Dotąd nauka rozpoczynała się 20 sierpnia, jednak część prasy notowała pogłoski, jakoby w roku bieżącym nauka rozpocząć się miała dopiero 3 września. Kuratorjum okręgu poznańskiego nie otrzymało jednakże w tej sprawie żadnego oficjalnego zarządzenia ministerstwa W. R. i O. P.

W ten sposób tegoroczne ferje letnie kończyłyby się jak w latach ubiegłych w dniu 20 sierpnia.

Święto pułkowe 57 pułku piechoty

Bawiący w Poznaniu kierownik ministerstwa spraw wojsk. gen. Kasprzycki odebrał defiladę

W dniu dzisiejszym obchodzi 57 p. piechoty, dawniejszy 3 pułk strzelców wielkopolskich, swe święto pułkowe. Z powodu żałoby uroczystości święta ograniczyć musiano do nabożeństwa, które rano odprawił w kościele garnizonowym kapelan wojsk polskich ks. Dymarski.

Reszta uroczystości została odwołana.

Po nabożeństwie odbył się przed gmachem dowództwa O. K. przemarsz pułku przed przybyłym do Poznania kierownikiem ministerstwa spraw wojskowych gen. Tadeuszem Kasprzyckim.

Rano złożył p. minister wizytę wojewodzie pozn. w towarzystwie dowódcy O. K. gen. Knolla, poczem po inspekcji garnizonu odbyła się w gmachu D. O. K. odprawa. Następnie zwiedził minister miasto, a w południe podejmowany był przez dowódcę śniadaniem. O godz. 15 nastąpi odjazd do Warszawy.

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika bydgoska

— DZIECKO WPADŁO DO STAWU. Przed kilku dniami wpadł do stawu parku wojewódzkiego synek znanego lekarza okulisty dr. Filipowicza z Bydgoszczy. Towarzysząca dziecku służąca zdołała wczas chłopczyka z wody wyciągnąć.

Kronika gnieźnieńska

— ZEBRANIE K. S. M. W niedzielę, 19 bm. odbyło się plenarne zebranie Kat. Stow. Młodzieży Męskiej w Powidzu. Referat wygłosił p. Z. Kantorski. (pz.)

— ZEBRANIE MŁODYCH S. N. Placówka Młodych Stron. Nar. w Wiekowie odbyła swe miesięczne zebranie pod przewodnictwem p. Roszkowiaka. Aktualny referat polityczny wygłosił kier. pow., p. Jaźwiecki z Gniezna. (pz.)

— ZGON ZASŁUŻONEGO KAPŁANA Dnia 15 bm. zmarł w Graboszewie dziekan dekanatu powidzkiego, ks. Słuwicki. Pogrzeb, w którym wzięli udział wszyscy księża dekanatu, odbył się w sobotę (pz.)

— MISJE ŚW. Od kilku dni odbywa się w Gnieźnie przy parafji św. Trójcy misja św. Pouczające kazania wygłasza ks. misjonarz Chrobak. Każdego dnia na Zielonym Rynku gromadzą się tysiączne tłumy, słuchając w skupieniu jego nauk.

— UROCZYSTA WIECZORNICA K. S. M. „TĘCZA". Na sali szkoły franciszkańskiej odbyła się z okazji 5-lecia piękna wieczornica K. S. M. „Tęcza", której przewodniczył ks. prob. Chilomer. Sprawozdanie z działalności, które wykazało obfity plon pracy, wygłosiła sekretarka p. Ratajczakówna. Za ofiarną pracę dla pożytku stowarzyszenia otrzymały dyplomy: Popiołkówna, Grześkowiakówna, Falerowska, Lipczyńska, Tomkowiakówna, Ratajczakówna i Wanda Grześkowiakówna Uroczystość przeplatana była śpiewami, deklamacjami i produkcjami muzycznemi. (gb)

Kronika inowrocławska

— PRZYJAZD GEN. SIKORSKIEGO. B. premjer, gen. dywizji Władysław Sikorski, przybył na krótki wypoczynek do swej resztówki Parchanie, położonej w powiecie inowrocławskim. (c)

Przedpłatę za czerwiec

za „Kurjer Poznański" prosimy płacić listowemu, na najbliższej **poczcie** lub w **agenturze** wydawnictwa

do 25 b. m.

Poczta poręcza dostawę pierwszych numerów w czerwcu tylko przy zamówieniu gazety do 25 bm.

Abonentów pocztowych, którzy zamawiają gazetę bezpośrednio w administracji, prosimy również **o natychmiastowe nadesłanie przedpłaty** za czerwiec (konto P. K. O. nr 200 149), abyśmy mogli przekazać gazetę na czas.

— PRZESUNIĘTE ZEBRANIE. Koło Stronnictwa Narodowego w Gnieźnie podaje niniejszem do wiadomości, iż zapowiedziane zgromadzenie publiczne w „Słońcu", na którem miał przemawiać adw. Kazimierz Kowalski z Łodzi, odbędzie się w niedzielę, dnia 2 czerwca rb. o godz. 12, a nie, jak zapowiedziano, dnia 26 maja. (gb)

— WYBÓR OPIEKUNA SPOŁECZNEGO. Opiekunem społecznym na okręg Powidz wybrała rada gminna p. E. Chorjana.

— POKĄTNY „DOKTÓR". W Gnieźnie (Rynek 3) uprawiał od kilku lat niejaki Bronisław Walerjańczyk, rodem z Konina, bezprawnie praktykę lekarską. Wśród jego licznych pacjentek był cały szereg panienek, u których wykonywał niedozwolone zabiegi. Sprawa była przedmiotem rozprawy sądowej. Oskarżony tłumaczył się tem, że zamiast lekarstw prawidłowych używał płynów nieszkodliwych, a więc jego operacje były „tak jakby nie było". W niektórych wypadkach pobierał honorarjum do 50 zł. Sąd na podstawie przewodu sądowego skazał Walerjańczyka na rok więzienia bez odroczenia. (gb)

— POLICJANT POSTRZELIŁ ZŁODZIEJA WĘGLOWEGO. Na odcinku kolejowym Inowrocław — Janikowo policja urządziła obławę na złodziei węglowych. W czasie obławy, przeprowadzonej o północy, policja oddała szereg strzałów, z których jeden zranił poważnie karanego już za kradzież węgla kolejowego Józefa Kuntza z Pakości. Ofiarę tragicznego wypadku odstawiono do szpitala powiatowego w Inowrocławiu. (c)

Kronika jarocińska

— ODPUST. W Żerkowie odbył się odpust św. Stanisława. Sumę odprawił ks. prob. Przybylski z Wilkowyji, a podniosłe kazanie wygłosił ks. prob. Staszak z Sławoszewa. W ub. niedzielę przystępowały dzieci parafji naszej do pierwszej komunji św. O godz. 8 rano zebrały się one na salce parafjalnej, skąd w uroczystej procesji zostały zaprowadzone do kościoła na mszę św., podczas której nastąpiła komunja św. Od ołtarza bardzo serdecznie przemówił do dzieci ks. dziekan Chrzan. (żl)

— Z OCHRONKI. W niedzielę po południu urządziły siostry Służebniczki Marji w Żerkowie na salce parafjalnej z dziećmi z ochronki przedstawienie. Mali amatorzy wywiązali się ze swych ról doskonale. (żb)

Dziecko ofiarą niedoszłej samobójczyni

Służąca, chcąc odebrać sobie życie, uśmierciła 2-letniego chłopca

W dniu dzisiejszym przed sądem okręgowym w Poznaniu stanęła 21-letnia służąca, Józefa Komisarek, zamieszkała w Glinnie, powiatu poznańskiego, pod zarzutem nieumyślnego spowodowania śmierci dwuletniego syna swej chlebodawczyni, Zbigniewa Szelągiewicza.

Józefa Komisarek w grudniu ub. r. była zatrudniona w charakterze służącej u p. Teodory Szelągiewiczowej w Poznaniu przy ul. Źródlanej 11.

31 grudnia ub. r. p. Szelągiewiczowa wyszła z domu, zostawiając pod opieką służącej dwóch synków. Gdy wróciła do domu, zastała drzwi zamknięte, pokój jadalny był zdemolowany, serwety i firany pościągane. W kuchni na podłodze leżała służąca, obok niej dzieci, bez śladów życia. W całej kuchni unosiła się woń ulatniającego się gazu. Pani Szelągiewiczowa podniosła krzyk, na który zlecieli się sąsiedzi, którzy wynieśli ofiary wypadku na dwór.

Mimo natychmiastowych zabiegów, dwuletniego Zbigniewa Szelągiewicza do życia powrócić już nie było można. Został otruty gazem świetlnym.

Na przewodzie sądowym służąca tłumaczyła się, że zna się doskonale na gotowaniu na gazie, i kurka z gazem nie odkręciła. Samo zaś zajście przedstawiała niewiarygodnie. Sąd doszedł do wniosku, że odkręciła ona kurek gazu w celach samobójczych, powodując przez to nieumyślnie śmierć dziecka i skazał ją za to na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na dwa lata.

Dlaczego właśnie tam?

Ponieważ Cukiernia — Ogród St. Jóźwiaka, Fredry 12 zapewnia miły pobyt w doborowem otoczeniu, a doskonała kawa, smaczne ciastka i dyskretana muzyka wywołują sympatyczny nastrój.

Pg 4098-21,99

Nagły zgon profesora U. P.

W dniu dzisiejszym około godz. 13 zmarł nagle na udar serca prof. dr. Juljan Flatau, wykładający technologję środków lekarskich na oddziale farmaceutycznym przy wydziale matematyczno - przyrodniczym U. P.

Profesor Flatau szedł ulicą Fredry, koło Hotelu Monopol nagle zasłabł i mimo doraźnej pomocy, po kilku minutach zakończył życie.

Prof. dr. Juljan Flatau mieszkał przy ul. Matejki 46.

Kronika mogileńska

— KRADZIEŻ ROWERU. W Lulkowie, pow. Mogilno, włamali się w nocy nieznani sprawcy do mieszkania p. Boruckiego i przez otwarte okno skradli rower męski wartości 120 zł. (mm.)

— SUBHASTA. Dnia 16 bm. kupił p. Janiszewski z Dąbrówki, pow. Mogilno, na subhaście za 40 332 zł nieruchomość Maksymiljana Mnichowskiego w Mogilnie.

— SREBRNY JUBILEUSZ. 25-lecie pożycia małżeńskiego obchodzić będzie p. Jałoszyński Franciszek, pośrednik z Mogilna, wraz z swą małżonką. Jubilat jest znanym na tut. terenie patrjotą. (mm.)

— WŁAMANIE DO SKŁADU SKÓR. — W nocy na 19 bm. włamali się nieznani sprawcy przez wyduszenie szyby w drzwiach frontowych do składu skór p. Kipańczuka Józefa w Mogilnie i skradli większą ilość skór i przyborów szewskich, wartości 300 zł. (mm.)

— POŻARY. W Ostrowie, pow. Mogilno, spaliła się na szkodę Mutschlera Augusta stodoła, chlew i szopa, ubezpieczone na 5 530 zł. Poza tem spaliły się narzędzia rolnicze, 5 wozów słomy i wóz siana. — W Ławkach, pow. Mogilno, pożar strawił stodołę i kompletne narzędzia rolnicze gospodyni Lesickiej. Straty poszkodowana oblicza na 7 500 zł, które w całości pokrywa ubezpieczenie. (mm.)

— OTWARCIE SEZONU WIOŚLARSKIEGO. Ub. niedzieli odbyło się w Kruszwicy otwarcie sezonu wioślarskiego na przystani Klubu Wioślarskiego „Gopło". Po okolicznościowem przemówieniu prezesa odbyło się podniesienie flagi klubowej, a następnie defilada łodzi przed władzami klubu. (kn)

— UROCZYSTOŚĆ HALLERCZYKÓW. Placówka Hallerczyków w Kruszwicy obchodziła uroczystość uczczenia pamięci poległych bojowników wolności w bitwie pod Kaniowem. Po nabożeństwie odbyło się zebranie w Hotelu pod „Białym Orłem", gdzie po uczczeniu pamięci bohaterów odczytał p. prezes wyjątki z dzieła o bohaterskiej bitwie pod Kaniowem. (kn)

Kronika nowotomyska

— Z STRAŻY POŻARNEJ. W sali „Kresowianka" odbyło się walne zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej, któremu przewodniczył wiceburmistrz Wydra. — Poza zwykłym porządkiem obrad i odczytaniem sprawozdań z działalności zarządu, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który przedstawia się następująco: wiceburmistrz Wydra — prezes, W. Gniot — naczelnik, Małaszkiewicz Paweł, Koperski Ludwik, Marciniec Jan i Bober Franciszek — członkowie zarządu. Składki roczne uchwalono pobierać od członków czynnych 1.20 zł od nieczynnych 12 zł. (tp.)

— Z SALI SĄDOWEJ. Sąd grodzki skazał St. Ratajczakównę z Bukowca na 1 miesiąc aresztu za kradzież odzieży podczas jarmarku. W tej sprawie przesłuchana była niej. M. Klapówna z Bukówca, która na skutek złożenia fałszywych zeznań, została wraz z oskarżoną odstawiona do więzienia sądowego. — Za paserstwo została skazana na 1 rok więzienia Gertruda Łukomska z Borui wsi, która aresztowano na sali rozpraw i odstawiono do więzienia. — A. Rösler z Paproci skazany został na 1 tydzień aresztu za usunięcie z pod węzła egzekucyjnego 75 mendeli żyta. Alfreda Hoffmanna z Nowego Tomyśla za usunięcie z pod węzła egzekucyjnego 200 gęsi na 1 tydzień aresztu z zawieszeniem. — Adama Skarzyńskiego z Kąkolewa na 100 zł grzywny za bezprawne prowadzenia biura podań. (tp.)

Kronika obornicka

— Z BANKU LUDOWEGO. Tegorocznym obradom walnego zgromadzenia Banku Ludowego w Obornikach przewodniczył prezes rady nadzorczej ks. prob. Adam Schmidt z Rożnowa. Sprawozdania **zarządu i rady nadzorczej wykazują, że**

spółdzielnia przetrwała kryzys i wyszła z napotykanych trudności bez strat. Daje się nawet zauważyć korzystniejszy rozwój spółdzielni, aniżeli w ubiegłym roku. Ogólny obrót w roku sprawozdawczym 1934 wynosił 10 002 418,21 zł, zaś bilans zamyka się kwotą 972 658,85 zł. Do dyspozycji walnego zgromadzenia pozostaje 12 300,82 zł. Z udzielonych pożyczek korzystali przedewszystkiem rolnicy, wreszcie rzemieślnicy i kupcy. Przy podziale zysku uchwalono 4 proc. dywidendy. Poza tem przeznaczono 500 zł na powiatowy fundusz bezrobocia, a pozostałą kwotę 328 zł na fundusz waloryzacyjny i specjalny. W miejsce ustępujących członków rady weszli ponownie: ks. prob. Adam Schmidt z Rożnowa oraz pp. Władysław Mroczkowski, em. inspektor szkolny z Poznania i Władysław Pietz — handlarz z Obornik. (ko)

— KRADZIEŻ. W majętności Wargowo, własność hr. Żółtowskiego, skradli złodzieje 2 pary szorów. (ko)

Kronika ostrowska

— POGRZEB ŚP. ELEONORY BOJDZIŃSKIEJ. W środę odbył się pogrzeb zmarłej przedwcześnie po kilkudniowej zaledwie chorobie długoletniej dyrektorki tutejszego gimnazjum żeńskiego śp. Eleonory Bojdzińskiej. Na uroczystości pogrzebowe zjechał kurator okręgu szkolnego dr. Pollak i wizytatorzy Swinarska i Orłowski. Trumna z zwłokami spoczywała w kirem przybranej auli zakładu. Przed wyniesieniem trumny pożegnała zmarłą dyrektorkę imieniem grona profesorskiego p. prof. Bojarska. W imieniu koła rodzicielskiego przemówił prezes p. mec. Jankowski. Po nabożeństwie w kościele wyprowadzono zwłoki długim orszakiem przez ulice miasta do wylotu ul. Raszkowskiej, skąd przewieziono zwłoki do rodzinnego grobowca w Rawiczu. Kondukt żałobny prowadził prefekt zakładu, ks. prof. Rejewski w asyście ks. kanonika Jarosza i całego miejscowego duchowieństwa. W pochodzie żałobnym postępowały wszystkie miejscowe szkoły, władze i liczne tłumy publiczności. (os)

— ZDERZENIE. We wtorek wieczorem przy wylocie ul. Kaliskiej motocykl najechał na jadący od strony miasta samochód i silnie go uszkodził. Niefortunny motocyklista — pewien porucznik z Śląska — spadł z maszyny, lecz na szczęście poważniejszych obrażeń nie odniósł. Powstało liczne zbiegowisko, które posterunkowy zlikwidował. (os)

Kronika pow. poznańskiego

— KOMITET BUDOWY STADJONU W SWARZĘDZU. Onegdaj odbyło się zebranie prezesów towarzystw i organizacyj sportowo - wychowawczych w Swarzędzu w celu budowy odpowiedniego stadjonu miejskiego. Sprawa ta, kilkakrotnie podnoszona, znalazła zwolenników, którzy energicznie zabrali się do pracy. Teren przeznaczony pod przyszły stadjon, znajduje się obok Strzelnicy, a zrealizowanie pociągnie za sobą pokaźne koszty. W celu zebrania funduszy komitet uchwalił podanie do miejskiego komitetu funduszu pracy o zatrudnienie w okresie zimowym bezrobotnych, część dochodu z urządzanych imprez miejscowych towarzystw deklarować na rzecz budowy, dalej komitet wniesie podanie do wydziału powiatowego i zarządu miejskiego w Swarzędzu o udzielenie subwencyj na ten cel. W skład komitetu wybrano: pp. przew. — burm. T. Staniewski, sekretarz — Leon Sobczak, skarbnik — Potrawiak, członkowie — Zębski Tadeusz i J. Sobczak. Powstanie komitetu powitać należy z zadowoleniem. (fi)

— DZIEŃ CHORYCH. Dzień chorych parafji pobiedziskiej, który odbył się w ubiegłym tygodniu, wypadł bardzo uroczyście. W godzinach porannych nastąpiła zwózka oraz sprowadzanie chorych w liczbie około 30 do kościoła na mszę św., którą na intencję wszystkich chorych odprawił ks. prob. Walich. Po wspólnem przystąpieniu wraz z paniami miłosierdzia do Stołu Pańskiego, po skończonem nabożeństwie obdarzono wszystkich chorych śniadaniem. (pm)

— KOMUNJA ŚW. DZIECI. W ub. niedzielę odbyła się w Pobiedziskach uroczysta komunja św., przyczem do Stołu Pańskiego przystąpiło 154 dzieci. Nabożeństwo z pięknem kazaniem odprawił ks. prob. Walich. Po skończonem nabożeństwie odbyło się wspólne śniadanie dzieci w sali domu katolickiego, urządzone zwyczajem dorocznym staraniem Towarzystwa Pań Miłosierdzia, które poza tem najbiedniejsze dzieci obdarzają ubiorkami. (pm)

Kronika szubińska

— NAGŁY ZGON. W tych dniach zmarła nagle na krwiotok wewnętrzny śp. z Marynowskich Marjanna Górna z Wapienna. (bp)

— UFUNDOWANIE DWÓCH KRZYŻY. Z inicjatywy Kółka Włościanek w Mokrem oraz poparciu miejscowego włościaństwa powstały przy dwóch przeciwległych końcach majętności Słaboszewko, dwa piękne krzyże. Poświęcenia dokonał ks. wikary Nowicki z Szczepanowa, przy bardzo licznym udziale wiernych. Obecnym był również starosta p. Boguszewski z Mogilna. (bp)

Kronika szamotulska

— KRADZIEŻ. Na szkodę rybaka Andrzeja Kąkola w Bytyniu zabrali nieznani sprawcy z zamkniętej szopy 50 kg. węgorzy, szczupaków i linów, 3 wątory długości po 50 metrów, 1 sląp 20-metrowy, 13 węsiorków i 1 kasiorek. Policja wszczęła dochodzenia celem wykrycia sprawców. (sc)

— Z SĄDU. Brakiem należytego wychowania młodzieży mnożą się w zastraszający sposób przestępstwa dokonane przez małoletnich. Dzieci szkolne całemi godzinami chodzą po plantach, nawet po ulicach miasta z procami w ręku, strzelając na ptactwo różnego gatunku. Ostatnio zasiedli na ławie oskarżonych Szczepan Nowak, Mieczysław Makosiński, Zygmunt Sucharski i Franciszek Pawlaczyk, oskarżeni o zabijanie wzgl. postrzelenie gołębi za pomocą procy. Sąd udzielił im, jako niepełnoletnim, nagany. Małoletni Witold Piszczoła i Tadeusz Babiaczyk skradli na szkodę K. S. M. M. aparat fotograficzny. Otrzymali oni jako dotąd niekarani upomnienie. (sc)

— PRZEŁOŻENIE ZJAZDU ŚPIEWACZEGO. Projektowany zjazd okręgu XV. Kół Śpiewaczych w Szamotułach, mający się odbyć 2 czerwca, przełożony został na dzień 29 czerwca. (sc)

Kronika wrzesińska

— GOŚCINNY WYSTĘP TEATRU. W poniedziałek 27 bm. na scenie Hotelu Polskiego gościć będzie Teatr Narodowy z Poznania, który wystawi wesołą krotochwilę w 3 aktach pod tytułem „Jak mężowie zdradzają". Bilety są do nabycia w księgarni A. Prądzyńskiego. (r. w.)

— INAUGURACJA SEZONU TENNISOWEGO. Na inaugurację sezonu W. K. T. urządza dla miłośników białego sportu turniej tennisowy (otwarcie). Wszystkich mających zamiar wziąć udział w powyższym turnieju, zarówno członków, jak i niecłonków klubu, prosi się o jak najliczniejsze zgłoszenia najpóźniej do piątku.

— 40-LECIE SOKOŁA. „Sokół" wrzesiński obchodzić będzie 14 lipca rb. czterdziestą rocznicę swego założenia. W związku z tem odbędzie się we Wrześni zlot okręgowy. (r. w.)

Straszna katastrofa na ul. Dąbrowskiego

Ubiegłej nocy motocykl na pełnym gazie zderzył się z tramwajem linji nr. 2: jeden zabity i jeden ranny

Ubiegłej nocy, z środy na czwartek o godz. 23,10, wydarzyła się w Poznaniu na ul. Dąbrowskiego przed domem nr. 89 katastrofa, której ofiarą padli dwaj mieszkańcy miejscowości Dusznik w pow. szamotulskim.

Na ul. Dąbrowskiego stał na prawym torze, koło ul. Polnej, wóz tramwajowy linji nr. 2. Drugi wóz linji 2 jechał do remizy od strony Ogrodu Botanicznego. W tej chwili nadjechał z miasta w szybkiem tempie motocykl, który prowadził Leon Kazimierski, oglądacz mięsa z Dusznik.

Na tylnem siedzeniu motocykla znajdował się Franciszek Jarmużek, również z Dusznik.

Motocykl jechał w kierunku Ławicy i trzymał się prawej strony ulicy. W pewnej chwili, po ominięciu z prawej strony stojącego wagonu tramwajowego, motocykliści widocznie ze względu na zły bruk z boku jezdni, — chcieli wjechać na środek ulicy i widocznie nie zauważyli drugiego wozu tramwajowego, znajdującego się w odległości około 80 m. Motocykl z całym impetem wjechał na przód tramwaju.

Podobizna ś. p. Leona Kazimierskiego, który zginął ubiegłej nocy w zderzeniu motocykla z tramwajem.

Kierowca Kazimierski zabity został na miejscu, odnosząc rozbicie czaszki, natomiast Jarmużek przekoziołkował i uderzył głową w przednią szybę wozu tramwajowego. Zawezwane pogotowie Ubezpieczalni Społecznej zabrało zabitego Kazimierskiego i nieprzytomnego Jarmużka do szpitala miejskiego.

Skutkiem zderzenia rozbity został doszczętnie motocykl, a w wozie tramwajowym wduszony został przedni peron, zbita szyba i reflektor, oraz pogięty elektryczny hamulec. Uszkodzenie wozu tramwajowego byłoby znacznie większe, gdyby nie opór przedniej ramy, która powstrzymała siłę najeżdżającego motocykla. Najechany tramwaj prowadził motorniczy Władysław Antczak.

Numer rozbitego motocyklu, który był własnością ś. p. Leona Kazimierskiego, jest PZ 42 454. Uległ on kompletnemu zdruzgotaniu i został zabezpieczony przez policję.

Jak stwierdziliśmy, zabity w katastrofie Leon Kazimierski, mieszkaniec Dusznik, był oglądaczem mięsa, liczył 28 lat, był żonaty i pozostawił troje dzieci.

Stan Jarmużka, z zawodu rzeźnika, a ostatnio podróżującego, żonatego, nie jest groźny. Doznał lekkich okaleczeń na twarzy, brodzie, czole i prawej nodze.

Jak stwierdził nasz współpracownik, który dziś rano udał się do szpitala miejskiego, stan Franciszka Jarmużka, nie jest groźny. Uległ on coprawda wstrząsowi mózgu podczas gwałtownego zderzenia się motocyklu z tramwajem tak, że stracił na pewien czas przytomność. Obecnie już ją jednak odzyskał. W szpitalu poddano go prześwietleniu promieniami Röntgena, aby stwierdzić, czy nie nastąpiły jakieś wewnętrzne złamania. Zewnętrznie nie znać większych obrażeń, na twarzy ma kilka plastrów, na policzku, czole i brodzie.

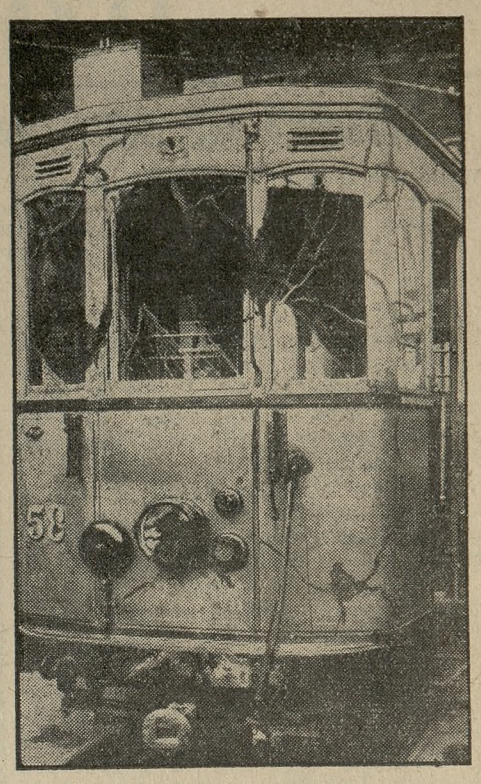

Przód tramwaju, z którym zderzył się motocykl na ul. Dąbrowskiego. — Na fotografji widać rozbitą szybę, uszkodzony reflektor itd.

Za dostarczany wagonami kamień nie dostał 50 zł

Echa budowy szosy Poznań — Puszczykówko

Sąd okręgowy w Poznaniu rozpatrywał sprawę przedsiębiorcy kamieniarskiego z Krotoszyna Michała Roszaka, oskarżonego o złożenie fałszywego doniesienia do prokuratury na budowniczego powiatu poznańskiego inż. Buczkowskiego, którego oskarżył o złożenie fałszywych zeznań przed sądem.

W roku 1929, w czasie budowania szosy Poznań — Puszczykówko na odcinku Luboń Roszak zawarł umowę z zarządem drogowym na dostawę 1 113 metrów kubicznych kamienia. Koszta transportu kamienia płacił wydział powiatowy, poczem potrącał je sobie przy wypłacie. Po dostarczeniu 276 metrów kubicznych kamienia przy rozliczeniu Roszak nie otrzymał ani grosza, gdyż wszystko miały pochłonąć koszta transportu. Pewnego dnia Roszak przyjechał do Poznania po odbiór swej należności, i dopiero po długich targach i płaczach uzyskał 50 zł na podróż do domu. Na tem tle powstały nieporozumienia, które przeniosły się przed sąd cywilny.

Po kilku rozprawach Roszak złożył doniesienie do prokuratury na Buczkowskiego, oskarżając go, że zeznawał nieprawdę. Po umorzeniu postępowania przeciw Buczkowskiemu postawiono w stan oskarżenia Roszaka.

Na rozprawie nie przyznał się do winy, twierdząc, że budowniczy Buczkowski szykanował go i nie wypłacał pieniędzy za kamień.

Sąd z pośród świadków przesłuchał budowniczego Buczkowskiego i sekretarza zarządu drogowego Wojciecha Nowaka.

Obaj wikłali się w swych zeznaniach, co chwilę je odwołując i prostując. Sąd więc przesłuchiwał każdego z świadków w nieobecności drugiego. Wreszcie musiał przerwać rozprawę na 20 minut i zażądać przyniesienia przez budowniczego Buczkowskiego zapisek odnoszących się do dostawy kamienia. Lecz i z tych niedokładnych akt wynikało, że prawie cała należność za kamień poszła na pokrycie transportu.

W takim stanie rzeczy prokurator wniósł o uniewinnienie oskarżonego. Sąd oskarżonego uniewinnił.

Zaznaczyć należy, że w sprawie tej, ciągnącej się od 1929 r. oskarżony Roszak był cztery razy karany za zniewagę starosty powiatowego i budowniczego Buczkowskiego. (k)

Poznańsko-pomorski

nakładem DRUKARNI TORUŃSKIEJ S. A.

wyszedł z druku i jest do nabycia w księgarniach i składach papieru

Cena sprzedaży **1,- zł**

zg 188-9

Wypadł z pociągu

Bydgoszcz (f). Tragiczny wypadek stwierdzono na torze kolejowym Bydgoszcz — Toruń na przedmieściu Bielawki, Na torze leżał bez przytomności jakiś mężczyzna z okrwawioną silnie głową i poszarpanem ubraniem. Lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził złamanie ręki i kilku żeber, silne uszkodzenie czaszki oraz szereg ciężkich obrażeń wewnętrznych.

Jak ustaliły dochodzenia władz policyjnych, jest to niejaki Antoni Stefański, mieszkaniec Gdyni, który prawdopodobnie wypadł z pociągu podczas biegu, chcąc ukryć się przed kontrolującym bilety konduktorem. Jechał bowiem „na gapę".

W stanie bardzo ciężkim przewieziono Stefańskiego do szpitala powiatowego, gdzie po kilku godzinach zmarł.

JARMARKI

— **ODOLANÓW.** Jarmark kramny, na konie i bydło odbędzie się w Odolanowie **w środę 5 czerwca, zamiast 12 czerwca.**

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

WARSZAWA NIE JEST MIASTEM MUZYKI CHÓRALNEJ

Wiele usiłowań i wiele przeszkód — Raz na rok, koło Wielkiejnocy... — Zgóry można wiedzieć, co to będzie — Na jednym walku — Import przez Filharmonję — Goście z Wrocławia — Chór w uniformie — Miła wizyta z Poznania — Z miejscowego gruntu.

Warszawa, 22 maja

Od lat kilkunastu przypatruję się w Warszawie usiłowaniom, aby stworzyć chór, godny stolicy. Słucham narzekań dyrygentów na trudności, napotykane w pracy, wyczytuję krytyki, wychwalające rozmaite produkcje chóralne w tonie zachęty do dalszej pracy, podziwiam nawet nieraz gorliwość poszczególnych jednostek, pracujących nad śpiewem chóralnym. Ale postępów i rozwoju dopatrzeć się nie mogę.

Warszawa na tem polu ciągle na jednym stoi poziomie, a może nawet cofa się. Prawda, że w tutejszej sali koncertowej z zamiłowaniem do zespołów wokalnych spotkać się nie można, słabe jakieś pożądanie muzyki poważnej, oratorjowej czy pasyjnej budzi się tylko raz do roku, t. j. w ciągu Wielkiego Tygodnia, ale wówczas okazuje się, że nikt właściwie nie przygotował stosownej produkcji estradowej, a teatr występuje z jakąś składanką o bardzo wątpliwem znaczeniu artystycznem i jeszcze mniejszem religijnem. Prawie nieomylnie można co roku przepowiedzieć program takiej produkcji, złożonej z wyjątków ze „Stabat Mater" Rossiniego, z Wagnerowskiego „Parsifala", zVerdiowskiego „Requiem", O tem, ażeby ktoś pomyślał o zainteresowaniu publiczności nowym jakimś utworem z przebogatej literatury tego działu, niema i mowy, robi się te rzeczy dla spełnienia obowiązku zupełnie pro forma i nie bez znacznej kokieterji w stronę publiczności.

Filharmonja radzi sobie w sposób uproszczony, gdyż już od lat kilku sprowadza na Wielki Tydzień chóry z poza Warszawy. W tym roku nie było inaczej. Słuchaliśmy chóru katedralnego z Poznania, prowadzonego przez ks. Gieburowskiego, a następnie chóru wrocławskiej Singakademie pod batutą dyr. Lubricha. Dzięki tym dwu chórom słyszeliśmy szereg dawnych polskich i obcych utworów kościelnych (między niemi „Stabat Mater" Palestriny) i „Pasję według Mateusza" J. S. Bacha, której dotąd w Warszawie nigdy (!) nie słyszano.

Chór wrocławski powinien był na tutejszą publiczność znaczne wywrzeć wrażenie, już z powodu samej swej organizacji, uderzającej w oczy za pierwszem pojawieniem się na estradzie. Szeregi uniformowo biało ubranych śpiewaczek, występujących z powagą i spokojem, a jednak tak żywych i bacznych na każdy ruch dyrygenta, wyglądają na tle czarnej masy tenorów, basów i barytonów jak uosobienie ładu i karności. Zalety te występują oczywiście w całej pełni przy śpiewaniu, wzorowem nietylko z powodu czystości swej tonalnej i dokładności rytmicznej, lecz i z powodu wyrazu, nadawanego każdemu słowu i każdej frazie.

Chórowi temu nie brak ani akcentów dramatycznych, ani lirycznego nastroju, który prześlicznie wystąpił w części ostatniej bachowskiego dzieła. Chorały wypadły pod względem stylu nieskazitelnie, pełnia dźwięku nie pozostawiała w nich również nic do życzenia. Słowem, była to produkcja godna podziwu i prawdziwego artystycznego zadowolenia, stanęła też zupełnie na pierwszym planie ogólnej całości, a już tem bardziej wobec solistycznej strony wykonania, bezsprzecznie słabszej. W Niemczech soliści tacy uchodzą, bo wystarcza ich solidność, muzykalność, wyczucie stylu (tenor wyróżniał się na tym punkcie niekorzystnie). Warszawa lubi solistów z głosami o dźwięku włoskim, więc naturalnie sarkała, a piękność chóru nie zdołała wynagrodzić niezadowolenia z solistów. Część orkiestralna Pasji była w ręku naszej Filharmonji, tu jednak wystąpiła ujemna strona sprowadzanych chórów, gdyż przy bardzo ograniczonej ilości czasu, o dostatecznych próbach nie można było marzyć. Dyrygent zaś Wrocławskiej Akademji miewał najwidoczniej do czynienia tylko z orkiestrami, idącemi na rękę kierownikom zespołów śpiewackich, a nie opornemi jak nasza, dająca się natchnąć tylko wielkim dyrygenckim znakomitościom, a zupełnie obojętna, gdy dla niej specjalnego popisu niema, i gdy batuta wokalisty nie imponuje jej swą wszechstronnością.

Chór katedralny księdza Gieburowskiego, czysty, lecz chłodny w dźwięku — jak zwykle, gdy do zespołu wchodzą soprany chłopięce — śpiewał z wielką dokładnością i z należytym nastrojem. Do tych rzeczy jednakże Warszawa już całkiem zmysłu nie posiada. Słuchacze utyskiwali otwarcie na powagę dawnych utworów kościelnych i ich nadmiar, a śpiewane na zakończenie chóralne pieśni Brahmsa nie mogły sytuacji uratować. Trudno, publiczność, wychowana na „Stabat Mater" Rossiniego, na „Ave Maria" Gounoda, „Crucifixus" Faura i „Modlitwie Stradelli", nie umie sobie dać rady z zadaniami o tyle trudniejszemi!...

Z chórów miejscowych jeden tylko wystąpił z poważną produkcją wielkopostną, wprowadzając na program kantatę Bacha „Lobet Gott". Chór ten istnieje przy Filharmonji jako „Oratoryjny". Składa się nominalnie ze 120 osób, faktycznie bierze w nim udział 80 osób, co jednak mogłoby zupełnie wystarczyć przy wysokiej kulturze zespołu śpiewackiego. Ale do tej wyżyny chór jeszcze nie doszedł, a jakkolwiek zamierza podobno wykonać „Samsona" w niedalekiej przyszłości jeszcze, to przecież przywiązywać doń miary pierwszorzędnej nie można z całą bezwzględnością, raczej życzliwość mu się należy.

Do nakreślenia całości tutejszego „życia" pozostaje nam jeszcze „kapela ludowa" Stanisława Kazury, Chór St. Krzyski I. Moklakiewicza, chóry dzielnicowe oraz męskie większe i mniejsze. Wrócimy do nich przy okazji.

St. Niewiadomski

Paul Dukas nie żyje. Znakomity kompozytor francuski, Paul Dukas, członek Instytutu, umarł w Paryżu. Słuchacze poznańscy poznali z parokrotnego wykonania jego arcydzieło „Uczeń Czarnoksiężnika", poemat symfoniczny, osnuty na słynnej balladzie Goethego, oraz drugi utwór orkiestralny: „Peri". Dukas zostawił m. in. operę „Ariane et Barbe-Bleue", symfonję, warjacje itd. Niezbyt płodny, lecz pełen inwencji i najsurowszej dyscypliny twórczej, reprezentował Dukas wysoką klasę twórczości muzycznej i był jedną z chwał Francji współczesnej.

Z WARSZTATU HISTORJI

BARDZO CIEKAWA LEKTURA

Staje się nią coraz bardziej „Polski Słownik Biograficzny". wydawany przez Polską Akademję Umiejętności. Dnia 1 maja r. b. ukazał się z wzorową punktualnością zeszyt 3 tego pomnikowego dzieła zbiorowego, zawierający 166 życiorysów, od działacza politycznego Aleksandra Babińskiego do prymasa Wojciecha Baranowskiego.

Wielkopolan i osób z Wielkopolską związanych, ale pochodzących z innych województw, jest w tym zeszycie tylko 10, a mianowicie Antoni Babiński, emisarjusz rozstrzelany w Poznaniu w r. 1847, Jan Fryderyk Bachstrom z Rawicza, syn córki wezyra tureckiego, wzięty do niewoli, pastor Jerzy Bałuza, wybitny działacz wśród Polaków ewangelików, ks. Mikołaj Badurski, wikarjusz w Pobiedziskach i kaznodzieja patrjotyczny, sufragan pozn. Jan Bajkowski z w. XVII, wybitny bankowiec Kazimierz Bajoński, ks. Sylwester Balcerowski, kapelan powstańczy z r. 1831 i 1848, senator i marszałek sejmiku wojewódzkiego Antoni Banaszak, autorka dramatyczna Agnieszka z Lipskich Baranowska i wywieniony wyżej pryma Baranowski. Przez pewien czas bawił w Poznaniu także poeta Karol Baliński, tu drukował swoje poezje i redagował ciekawe czasopismo patrjotyczno-religijne p. t. „Krzyż a Miecz" w r. 1850.

Dowiadujemy się także, że i słynny lutnista Bekwark ukrywał się w Poznaniu, gdy go wreszcie zdemaskowano jako konfidenta księcia pruskiego Albrechta i z dworu Zygmunta Augusta usunięto. Był on z pochodzenia Niemcem siedmiogrodzkim, nazywał się Greff, a przydomek węgierski „Bakfark" oznacza kozi ogon. A więc w owych czasach metody szpiegowania bywały pomysłowe; można było grywać na lutni dla rozerwania śmiertelnie chorej królowej Barbary Radziwiłłówny, równocześnie zagranicę informować o tem, co się działo na królewskim dworze polskim, a mimo to doczekać się zaszczytnych wzmianek w poezjach Jana Kochanowskiego.

Jest też i jezuita, ks. Józef Baka, autor słynnych „Uwag o śmierci niechybney" z r. 1766, dowodzących jasno, jak na dłoni, argumentami niezbitemi, że śmierć nikogo z nas nie minie. („Śmierć-matula, Jak cebula, Łzy wyciska, Kiedy ściska"). Jest też cała dynastja Badenich i Balińskich. Życiorys Zygmunta Balickiego, współtwórcy ruchu narodowo-demokratycznego, opracował dokładnie, na podstawie rozległej literatury i materjałów, znajdujących się w archiwum rapperswilskiem, prof. Zygm. Wojciechowski. Rozwój tego potężnego umysłu szedł od socjalizmu, a nawet masonerji, do nacjonalizmu, znacząc się głębokiemi przełomami.

Życiorsy tego rodzaju pozwolą nam nareszcie na nakreślenie rozwoju polskiej myśli politycznej w okresie porozbiorowym. Lecz na ukończenie ich poczekamy jeszcze lat 20, a może i dłużej, jeżeli czytelnicy i prenumeratorzy zawiodą.

Dr. A. Wojtkowski.

Poznań.

Książki nadesłane

Tekla Potworowska: „Pierwsza komunja święta a dom rodzinny". Poznań 1935. Katolicki Związek Kobiet. Bibljoteczka, Wykładowa Nr. 3.

Ludwik Stolarzewicz: „Literatura Łodzi w ciągu jej istnienia". Szkic literacki i antologja. Łódź, 1935. Nakł. Księg. S. Seipelt.

Henryk Ptak: „Kraków żyje w legendzie" Kraków, 1935. Skł. gł. Gebethner i Wolff.

ŻYCIE KULTURALNE

LITERATURA

Wileński Związek Zawodowy Literatów obrał prezesem p. Tadeusza Łopalewskiego.

O zapomnianej pisarce. Mieczysław Smolarski wydał świeżo drukiem interesujące studjum literackie pt.: „Hanna Krzemieniecka. Dzieje myśli i twórczości". Przed kilku zaledwie laty zmarła ta pisarka; w mowach pogrzebowych „sławiono jej ofiarne życie, oddane pracy literackiej i społecznej... A potem nad grobem jej zaległa wielka cisza..." Studjum M. Smolarskiego przełamuje milczenie, przypomina, analizując szczegółowo i wnikliwie, całe jej dzieło literackie, poczynając od wydrukowanej w roku 1891, na łamach pozytywistycznej „Prawdy", noweli pt. „Przed wyrokiem". Pierwszy książkowy zbiorek ukazał się dopiero w r. 1902 pt. „Pod cichą falą", za nim przyszły w r. 1904 powieść „Fatum", w 1906 powieść „A gdy odejdzie w przepaść wieczną"; w roku 1920 jej powieść pt. „Lecą wichry" otrzymuje pierwszą nagrodę na jubileuszowym konkursie „Kurjera Warszawskiego", a w rok później studjum „Walka z duchem i ducha zwycięstwo" zostaje nagrodzone przez „Wiedzę Filozoficzną". Po śmierci H. Krzemienieckiej znalazło się w jej biurku wiele niewydanych rękopisów, m. in. dramat „W pętach idei" powieść, nowele, kilka modlitw, z których wyjątki drukuje M. Smolarski na zakończenie swego studjum. Pracę M. Smolarskiego, podnosząca zasługi zapomnianej szybko pisarki, napisaną barwnie i ciekawie, czyta się jak powieść, poznając jednocześnie interesującą postać dzielnej społeczniczki i literatki. Książka warta jest szerokiego spopularyzowania. (tk)

TEATR

Co grają we Lwowie? W teatrze Wielkim idzie dalej „Nieboska komedja", w Rozmaitościach — Shawa „Pierwsza sztuka Fanny".

OCHRONA PRZYRODY

Rezerwat na Baraniej Górze. Lesiste stoki Baraniej Góry kryją w sobie źródła Wisły. Są tam prastare bory, pierwotna roślinność, wreszcie piękny krajobraz górski. To też utworzono tam duży, częściowo ścisły rezerwat przyrodniczy o powierzchni prawie 400 hektarów. Beskidy Śląskie zyskały jeszcze jedną atrakcję turystyczną a nauka polska jeszcze jeden park natury. Dodać należy, że oddawna projektem tym zajmował się znakomity fachowiec tej części Beskidów, prof. Kazimierz Sosnowski (brat Ludwika Solskiego). (J. Mł.)

W następnym Dziale:
KWIATY I WITRAŻE
przez
prof. Jana Mrozińskiego

NAUKA

„Prace socjologiczne". Pod takim tytułem zaczęło wydawać Koło Socjologiczne studentów Uniw. Warszawskiego, im. Petrażyckiego, prace swoich członków. Będzie to rocznik. Pierwszy tom właśnie się ukazał.

Uczony rosyjski w Warszawie. Profesor Uniw. leningradzkiego dr. Sergjusz Zawiłow wygłosił w Uniwersytecie warszawskim odczyt p. t. „Kwantowa budowa światła na podstawie obserwacyj wizualnych".

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Wystawa medaljerstwa belgijskiego została otwarta w Krakowie. Wystawa ta znajdowała się przez dłuższy czas w Poznaniu i teraz objeżdża inne miasta polskie.

OCHRONA ZABYTKÓW

Grób szewca zprzed tysiąca lat. W ostatnim zeszycie „Ilustracji Polskiej" znajdujemy interesujący artykuł mag. J. Delekty, kustosza działu przedhistorycznego w Muzeum Miejskiem w Toruniu p. t. „Warkocz Pomorzanki sprzed 1.000 lat". Pisze w nim autor o grobach wczesnohistorycznych, odkrytych w Unieradzach, pow. kartuskiego. W grobach tych znaleziono wiele ciekawych przedmiotów zabytkowych. M. in. jeden z grobów zawierał szkielet młodej dziewczyny z zachowanym doskonale warkoczem z nasuniętym nań na końcu krążkiem bursztynowym. Drugi grób był prawdopodobnie grobem szewca, gdyż znaleziono w nim narzędzia jego pracy: nóż do krajania skóry, igłę i nitkę do szycia, grzebyk kościany do rozczesywania przędzy. Są to odkrycia z naukowego punktu widzenia bardzo ważne. Artykuł ilustruje fotografja rozkopanych grobów oraz liczne rysunki znalezisk. (tk)

SZKOLNICTWO

Nowy system nauki języków. Wszystkie języki indoeuropejskie dzięki wspólnemu pochodzeniu i wzajemnem na siebie oddziaływaniu posiadają wiele wyrazów identycznych lub podobnych pod względem treści, brzmienia i pisowni. Poznanie tych wyrazów w obcym języku nie przedstawia wielkich trudności, a rozszerza zakres znajomości tego języka i ułatwia posiłkowanie się nim. Z takich założeń wychodzi dr. W. Korwin w opracowanych przez siebie samouczkach p. t. „Analogje". Narazie ukazały się dwa pierwsze tomiki, dla języka polskiego i niemieckiego. Każdy z nich zawiera 3.500 wyrazów, podzielonych na analogiczne grupy, różniących się od siebie w obu językach bardzo niewiele. Są tu wyrazy różniące się tylko w wymowie, jak: delegat, sekundant, balsam, omnibus, panorama, pianino; dalej wyrazy zbliżone w wymowie i pisowni: muzykant — Musikant, fosfor — Phosphor, sezon — Saison, budżet — Budget, mamut — Mammut itp.; wreszcie różniące się niewiele, końcówkami: egzemplarz — Exemplar, spirytysta — Spiritist, struktura — Struktur, arogancja — Arroganz, żyrandol — Girandole, handlarz — Händler, lektura — Lektüre, bombardowanie — Bombardierung, dekorować — dekorieren itd. itd. Czy metoda ta, jako zapoczątkowanie nauki obcego języka jest wskazana, trudno twierdzić. Samouk po opanowaniu zawartego w książeczce materjału pozna dużo wyrazów, ale przeważnie takich, które w potocznym języku mają bardzo małe zastosowanie. Cóż mu z tego, gdy będzie wiedział, że westalka jest po niemiecku die Vestalin, a pauperyzm — der Pauperismus, kiedy nie wie, jak jest chleb, ulica, dzieńdobry i inne potrzebne wyrazy. Książeczki wydał Instytut Psychologji Doświadczalnej w Katowicach. (sz)

Pisma nadesłane

„Prace Komisji Historji Sztuki". Tom. VI. Zesz. I. Treść: A. Bochnak: „Z dziejów malarstwa gotyckiego na Podkarpaciu". — Z. Bocheński: „Obrazy Giambisty Pittoniego (1687—1767) w kościele N. P. Marji w Krakowie". — T. Mańkowski: „Sztuka Ormian lwowskich". — J. Pagaczewski: „Stanisław Tomkowicz, wspomnienie pośmiertne". — M. Niwiński: „Adam Chmiel, wspomnienie pośmiertne". — Sprawozdanie z posiedzeń za lata 1932 i 1933. — Adr. Red Kraków, Polska Akademja Umiejętności.

„Przyjaciel Szkoły". Nr. 10. Treść: Dr. St. Frycz: „O kimś, kto się nazywa „Musi" i „Powinien". — St. Czarnecka: „Typologja nauczyciela". — Dr. Cz. Skopowski: „W obronie indywidualności nauczyciela". — Dr. A. Klęsk: „Wpływ zawodu nauczycielskiego na zdrowie". — M. Bubniak: „Specjalista na dwie szkoły". — Ld. Rowski: „Kobiety w szkolnictwie". — Nowe książki. — Co powinniśmy wiedzieć o gimnazjum polskiem w Bytomiu. — Wycinki. — Nasze Echa. — Przegląd czasopism. — K. Króliński: Podręczny leksykon pedagogiczny Przyjaciela Szkoły. Załącznik. — Adr. Red. Poznań, ul. Wielka 18.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Zapowiedź międzynarodowej stabilizacji walut

Jedną z poważnych przyczyn przeżywanego rozgardjaszu gospodarczego jest światowa walka monetarna w najróżnorodniejszych swych postaciach. Walka ta wytwarza niepewność, która jest nader doniosłym czynnikiem psychologicznym, oddziaływującym ujemnie na położenie rynku światowego. Stabilizacja walutowa oddziałałyby dodatnio na gospodarcze położenie świata i dlatego zmierzające do niej usiłowania należy uznać za ze wszech miar pożądane.

Od chwili załamania się funta szterlinga we wrześniu 1931 r. oraz dolara amerykańskiego w kwietniu 1933r. poraz pierwszy podjęto próbę, zmierzającą do międzynarodowej stabilizacji walut w lutym r. b. Niestety, półoficjalne rozmowy, które w sprawie tej miał premjer Flandin podczas swej wizyty londyńskiej z przedstawicielami Anglji, mianowicie z ministrem skarbu Neville Chamberlainem oraz ekspertem gospodarczym rządu Frederic Leith-Rossem, nie dały pożądanych rezultatów i postulat międzynarodowej stabilizacji walut pozostał w sferze pobożnych życzeń.

Dopiero w tych dniach, jak już donosiliśmy (por. „K. P." nr. 228), sekretarz skarbu Stanów Zjednoczonych Morgenthau wypowiedział się za podjęciem usiłowań, zmierzających do międzynarodowej stabilizacji walut. Zatem problem ten zaczyna być wysuwany przez rząd waszyngtoński na jedno z czołowych miejsc wśród innych problemów gospodarczych, co jest niewątpliwie faktem bardzo dla gospodarki światowej doniosłym.

Przypuszczalnie jedną z przyczyn dla zmiany dotychczasowej orjentacji Stanów Zjednoczonych w kwestji walutowej jest ujemne doświadczenie poczynione z systemem dewaluacji. Oto, np. wyniki handlu zagranicznego za ostatnie 3 lata pouczają, że — mimo przeprowadzenia dewaluacji — handel zagraniczny Stanów Zjednoczonych i W. Brytanji kształtował się zniżkowo, natomiast handel zagraniczny „bloku złotego", mimo utrzymania parytetu złota, zachował swe pozycje! Jest to wynik zastanawiający, jeśli zważyć, że przecież m. i. poto przeprowadzono dewaluację, by zwiększyć obroty handlu zagranicznego...

Wydaje się, że dzisiaj znajdujemy się w nieco podobnej sytuacji, jeśli chodzi o nastroje, co przed trzema laty. Wówczas to, gdy zauważono, że wszelkie środki obronne w postaci murów celnych i zakazów przywozu są mało skuteczne, zrodziła się idea stosowania nowego środka leczniczego, polegającego na manipulacji monetarnej. Dzisiaj także i ten środek okazuje się nieskuteczny.

Co teraz wymyślą urzędowi „lekarze gospodarki światowej"? Czy nastąpi nawrót do współpracy międzynarodowej? Zdaje się, że tak szybko odbudowa rynku światowego nie nastąpi Wszak bowiem istnieje dzisiaj tyle niezależnych od siebie systemów gospodarczych, ile jest państw. I cokolwiek byśmy powiedzieli przeciwko idei oderwania rynku narodowego od rynku światowego, to jednak nie da się zaprzeczyć fakt, iż pewne uniezależnienie się od rynków obcych i stworzenie własnego rynku produk. i konsumcyjnego pociągnęło za sobą (obok wielu konsekwencyj ujemnych) również i szereg niezaprzeczalnych skutków dodatnich. Zresztą sytuacja polityczna światowa jest tego rodzaju, że o odrodzeniu liberalizmu międzynarodowego w jego przedkryzysowej postaci nie może być mowy. Temniemniej, zapewne świat cały odczułby jako wielkie błogosławieństwo: międzynarodową stabilizację walut oraz wyszukanie jakotako trwałego modus vivendi w nowych, pokryzysowych warunkach gospodarczych.

P. S. Oświadczenie sekretarza skarbu Morgenthaua komentowane jest zresztą w części prasy jako posunięcie taktyczne, zmierzające do zrzucenie odpowiedzialności za ewentualne dalsze eksperymenty walutowe Stanów Zjednoczonych, o ile zwłaszcza Anglja i Francja nie zdecydują się na porozumienie zbiorowe w sprawie stabilizacji.

Upadły gulden

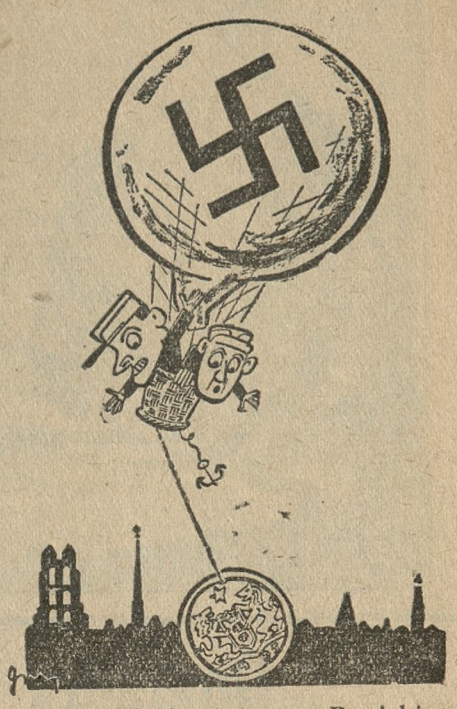

Gdańscy hitlerowcy: — Po jakiego djabła pozwoliliśmy mu spaść — gotów nas teraz ściągnąć.

Ulgi w państwowym podatku od nieruchomości

Wobec tego, że niektóre władze skarbowe podnoszą wątpliwości, czy obowiązuje nadal okólnik min skarbu z dn. 21. 12. 1933 r. L. D. V. 49912/3/33 w sprawie ulg w podatku od nieruchomości ze względu na to, że w ordynacji podatkowej nie zostało powtórzone brzmienie art. 4 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12. 3. 1928 r., na zasadzie którego wydany został powyższy okólnik — min. skarbu wyjaśniło, że wątpliwości te są nieuzasadnione, gdyż wobec jednolitego unormowania w § 1 art. 130 ordynacji dla wszystkich ustaw w podatkach bezpośrednich podstaw do umarzania podatków, a mianowicie że umorzenie nastąpić może „w gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na uwzględnienie wypadkach", zbędnem byłoby powtarzanie brzmienia wymienionego wyżej art. 4. Do gospodarczo zaś uzasadnionych przypadków należą wyszczególnione w powołanym wyżej art. 4 przypadki „gdy ściągnięcie komornego od lokatora było rzeczą niemożebną". Wobec tego min. skarbu okólnikiem z dn. 25. 4 1935 r. L. D. V 4845/3/35 zarządziło, by izby skarbowe nadal załatwiały podania o ulgi w państwowym podatku od nieruchomości z powodu ubytku w komornem wskutek: a) nieściągalności, b) próżnostania, c) pobierania komornego niższego od przyjętego do podstawy wymiaru i umarzały w ramach zaległości odpowiednią część powyższego podatku we własnym zakresie działania w wypadkach, gdy przypadająca do umorzenia kwota nie przekracza 1 000 zł.

Celem zaś zapobieżenia możliwości ponawiania przez płatników niesłusznych niejednokrotnie zażaleń, że w niektórych wypadkach mimo wniesienia podań o ulgi władze skarbowe prowadziły nadal postępowanie egzekucyjne celem ściągnięcia zaległości w wymienionym podatku, izby skarbowe winny wydać urzędom skarbowym zarządzenie, aby niezwłocznie po otrzymaniu podań sprawdzały prowizorycznie na podstawie dołączonych zestawień ubytków w komornem, o ile zestawienia te poparte zostały dołączeniem lub zaofiarowaniem materjałów dowodowych, w jakim stosunku procentowym do ubytku w komornem może być przyznana ulga podatkowa i stosownie do wyniku ograniczały postępowanie egzekucyjne do kwot, należących się niewątpliwie.

Umorzeniu z powyższego tytułu mogą podlegać zaległości w państwowym podatku od nieruchomości nietylko od roku podatkowego począwszy, ale także i za ubiegłe lata podatkowe, o ile za te lata zaległości istnieją. (k)

Krótkie informacje gospodarcze

— Całkowita subskrybcja pożyczki inwestycyjnej osiągnęła sumę 261 miljonów złotych (łącznie z obligacjami pożyczki narodowej).

— Statut organizacji „Polskiego Eksportu Naftowego" został zmieniony zarządzeniem min. przem. i handlu z dn. 20 maja b. r., umieszczonem w „Monitorze Polskim" z dn. 21. b. m.

— Polska wystawa pływająca, odbywająca obecnie podróż po Japonji, cieszy się dużem powodzeniem, wzbudzając wielkie zainteresowanie sfer gospodarczych.

— Delegacja polskich sfer gospodarczych w składzie 35 osób udała się do Birminghamu na Brytyjskie Targi Przemysłowe, które zostały otwarte w dniu 21. b. m.

— Senat w. m. Gdańska wydał zarządzenie, iż spółki akcyjne w m. Gdańska za wyjątkiem ubezpieczeń składowych i transportowych mogą zawierać umowy tylko w guldenach gdańskich.

— W Gdańsku podwyższono ceny węgla w handlu z 1.70 do 2.30 guldena za centnar.

— Kierownik NIRY, D. Richberg, który przyczynił się do usunięcia swego poprzednika gen. Johnsona, ustąpił ostatnio ze swego stanowiska; ustąpienie to nastąpiło z powodu różnicy zdań co do polityki NIRY oraz wzmagającej się krytyka dotychczasowej działalności Roosevelta.

— Produkcja samochodów w Stanach Zjedn. A. P. w ostatnich miesiącach znacznie się poprawiła; w ciągu pierwszych 4 ch miesięcy r. b. wyprodukowano ogółem 1,5 milj. sztuk samochodów osobowych i ciężarowych, co przewyższa całoroczną produkcję z 1932 r.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Pobór nadzw. daniny majątkowej w II grupie kontyng. na r. 1935.** Min. skarbu rozesłało okólnik w sprawie obliczania i poboru nadzwyczajnej daniny majątkowej w r. 1935. Okólnik stwierdza, że nadzwyczajna danina majątkowa w drugiej grupie kontyngentowej na r. 1935 płatna jest do 30 czerwca b. r. włącznie. Stawki nadzwyczajnej daniny majątkowej w drugiej grupie kontyngentowej na r. b. wynoszą: 1) dla przedsiębiorstw i zajęć o obrocie ponad 20 tys. zł (przy zryczałtowanym podatku ponad 27 tys. zł) do 50 tys. zł — 0,9 od tysiąca od obrotu. 2) Dla przedsiębiorstw i zajęć o obrocie ponad 50 tys. zł — 1,35 od tysiąca od obrotu. Min. skarbu poleciło rozesłać płatnikom nakazy zapłaty w takim czasie, aby przed 15 czerwca b. r. zostały doręczone. Nieuiszczone w terminie kwoty nadzwyczajnej daniny majątkowej będą ściągane w drodze egzekucji niezwłocznie po upływie terminu płatności.

(p) **Podatek od lokali.** Podatkowi od lokali, stosownie do przepisów ustawowych, nie podlegają „budynki fabryczne, przeznaczone na cele przemysłowe, z wyłączeniem budynków mieszkalnych". Min. skarbu ogólnikiem z dn. 2. 5. 1935 r. nr. 9342/3/35 wyjaśniło, że wyrazy „na cele przemysłowe" rozumieć należy w ten sposób, iż każdy budynek, o ile jest przeznaczony na cele przemysłowe, a nie jest użytkowany na cele mieszkalne lub inne, jest budynkiem fabrycznym i tego charakteru nie zmienia ani rozmiar budynku, ani brak w nim silników mechanicznych. Z powyższego wynika, że wolne są od podatku od lokali nietylko budynki fabryczne, lecz także i budynki specjalnie wybudowane na cele przedsiębiorstw rzemieślniczych, zaopatrzonych w kwity rzemieślnicze (n. p. warsztaty ślusarskie, kuźnie i t. p.) Powyższą interpretację stosować należy od r. 1935 począwszy, za lata zaś ubiegłe w tych wypadkach, gdy na wniesione odwołanie nie zapadło jeszcze orzeczenie izb skarbowych. (k)

(p) **Uprocentowanie nadpłat.** Min. skarbu okólnikiem z dnia 24/IV 1935 r. L. D. III 19471/3/35 wyjaśniło, że oprocentowanie nadpłat, w myśl art. 131 ordynacji podatkowej, oblicza się od ostatnio dokonanych uiszczeń, które spowodowały nadpłaty za pełną ilość dni z wyłączeniem dnia dokonania wpłaty, dokonania wypłaty lub przerachowania, przyczem przy ustaleniu ilości dni, za które przysługuje płatnikowi oprocentowanie, należy przyjąć, że pełny miesiąc kalendarzowy liczy się 30 dni. Okólnik przypomina, że stosownie do okólnika z dnia 7/II 1935 r. L. D. V. 39693/5/34 oprocentowaniu podlegają tylko następujące nadpłaty w zakresie opłat stemplowych: 1) powstałe naskutek błędu rachunkowego, który zaszedł w decyzji organu urzędowego, 2) powstałe naskutek ponownego wymierzenia przez organ urzędowy opłaty stemplowej od tego samego przedmiotu, 3) ze zmniejszenia wymiaru przez decyzję powziętą naskutek odwołania. (k)

(p) **15%-owy dodatek do podatków spadkowego i od darowizn.** Dodatek 15%-owy będzie pobierany również przy wszelkich bez wyjątku wpłatach na poczet podatku spadkowego lub podatku od darowizn, dokonywanych po dn. 31. 3. 1935 r. (k)

Z KRAJU

(k) **Zniżka funta i dolara.** Na wczorajszych giełdach walutowych najpoważniejsze fluktuacje wykazał funt, który miał wyraźną tendencję zniżkową. Dewiza na Nowy Jork również osłabła w Warszawie i w Paryżu. W Zurychu dolar pozostał bez zmiany. Pewne osłabienie walut anglosaskich przypisuje się uspokojeniu na rynkach walutowych oraz zastrzeżeniom, wypowiadanym co do szczerości amerykańskiej inicjatywy stabilizacyjnej. Z pozostałych dewiz Amsterdam wykazał osłabienie w Warszawie i w Zurychu, natomiast w Paryżu wzmocnił się. Frank szwajcarski pozostaje na dolnym punkcie złota, chwilowo tylko zwyżkując nieznacznie powyżej tego punktu. Zaznaczyć należy, że szwajcarskie czynniki miarodajne podały wczoraj do wiadomości, że spekulacja przeciw frankowi szwajcarskiemu i spekulacyjne sprzedaże szwajcarskich papierów państwowych już prawie całkowicie ustały.

(k) **Wytwórczość warsztatów więziennych.** Min sprawiedliwości okólnikiem z dn. 15. 4. 1935 r. nr. 1753 III. P. W./35 poleciło, że cała produkcja więzienna ma być skierowana przedewszystkiem na pokrycie zapotrzebowania więziennictwa, sądownictwa i innych instytucyj państwowych. Warsztaty więzienne mają jedynie wykonywać zamówienia władz więziennych, sądownictwa i innych instytucyj państwowych. Warsztaty więzienne mogą wytwarzać przedmioty zamówione przez sędziów, prokuratorów, funkcjonarjuszy więziennych i urzędników państwowych. Zamówienie osoby prywatnej może być wykonane w drodze wyjątku jedynie za uprzedniem zezwoleniem departamentu karnego min. sprawiedliwości. (k)

Z ZAGRANICY

(z) **Dr. Schacht o wydaniu przez Gold-Disconto-Bank „sola-weksli".** W związku z zapowiedzianą emisją „sola-weksli" przez Gold-Disconto-Bank dr. Schacht złożył na walnem zgromadzeniu tego banku oświadczenie, które oświetla charakter i cel nowej emisji. Zapowiedziana emisja Gold-Disconto-Banku jest wznowieniem działalności, prowadzonej przez ten bank już od r 1927. Obok wielkiej jego aktywności w dziedzinie popierania eksportu Niemiec, Gold-Disconto-Bank otrzymał nowy zakres działania. Podwyższenie kapitału zakładowego Gold-Disconto-Banku o 200 miljonów marek jest — zdaniem dr. Schachta — wskazane, ponieważ niewiadomo, jak wielki zakres przybierze emisja wspomnianych weksli w ciągu najbliższych miesięcy. Może to być uważane za wzmocnienie na wszelki wypadek stopnia gwarancji G. D. B. Emisję „sola-weksli" tłumaczy dr. Schacht koniecznością stworzenia odpowiedniego papieru lokacyjnego i uzasadnia ją wielką płynnością, jaka rzekomo panuje na niemieckim rynku pieniężnym. Dr. Schacht wystąpił stanowczo przeciwko komentarzom prasy zagranicznej, która uważa emisję „sola-weksli" przez G. D. B. za pierwszy sygnał inflacji w Niemczech. Płynne zadłużenie z tytułu dostarczenia pracy będzie musiało być z biegiem czasu skonsolidowane w formie pożyczki Rzeszy lub w inny sposób.

(z) **Dalsze zaostrzenie kontroli dewizowej we Włoszech.** „Gazetta Ufficiale" ogłasza zarządzenie ministerjalne w sprawie obowiązku zdeponowania w Banku Włoch wszelkich zagranicznych papierów wartościowych, jak również włoskich papierów wartościowych, emitowanych zagranicą. Obowiązek ten ciąży zarówno na włoskich bankach, przedsiębiorstwach i osobach prawnych, mających siedzibę we Włoszech lub kolonjach włoskich, jak również na obywatelach włoskich, zamieszkujących we Włoszech lub w kolonjach. Wspomniane papiery wartościowe muszą być zdeponowane w Banku Włoch w ciągu 20 dni. Powyższe zarządzenie oznacza dalsze zaostrzenie kontroli dewizowej we Włoszech.

(z) **Nowa emisja bonów skarbowych we Włoszech** ma być wypuszczona na sumę 1 miljarda lirów. Bony te będą miały termin roczny i oprocentowane będą na 4%.

(z) **Obroty handlowe polsko-angielskie.** Według ogłoszonej ostatnio urzędowej statystyki handlu zagranicznego W. Brytanji, ogólny import z Polski wynosił w pierwszym kwartale b. r. (w tys. funtów — w nawiasie dane za I kwartał ub. r.) 1.355,0 (1.583,4); eksport do Polski 723,1 (658,0); reeksport do Polski 316,4 (392,9). Saldo obrotów handlowych jest dla Polski dodatnie i wynosiło w pierwszych 3 miesiącach b. r. 295.505 Ł (532.429 Ł w ub. r.).

(z) **Import jaj polskich do Anglji.** Import jaj z Polski do Wielkiej Brytanji wyniósł w kwietniu r. b. 134.220 wielkich setek, wartości 34.479 funtów. W miesiącu tym Polska zajęła czwarte miejsce wśród dostawców jaj na rynek angielski, mianowicie po Danji, Holandji i Irlandji. W ciągu pierwszych czterech miesięcy b r. import jaj z Polski do Anglji wyniósł 240.439 wielkich setek, wartości 59.258 funtów.

Księżniczka szwedzka Ingrid z okazji w przededniu ślubu z Księciem Fryderykiem duńskim zasiadła poraz pierwszy przed mikrofonem, by za pośrednictwem radja podziękować za niezliczone gratulacje i podarki ślubne, nadesłane ze wszystkich stron kraju.

Opętańcy z Köresnandö

Rzeczą wprost nie do uwierzenia jest, aby w Szwecji, tym kulturalnym kraju, zupełnie wolnym od analfabetyzmu, w kraju zatem oświeconym i prawdziwie postępowym, szerzyło się sekciarstwo i fanatyzm religijny, graniczący prawie z obłędem. W północnej Szwecji, kraju jezior i gór, odbywają się jednak praktyki religijne, żywo przypominające średniowiecze. Rzadko tylko dowie się o nich czytelnik pism z południa.

Poprostu idealne warunki dla sekciarstwa posiada Szwecja północna. Ludzie żyją w dobrobycie. Żołądki nie dopominają się jedzenia, którego mają wbród. Do głosu zatem dochodzi duch. Człowiek najedzony zawsze jest skłonniejszy do poszukiwania prawdy i dociekań metafizycznych od głodnego, bo temu tylko — w myśl przysłowia — chleb na myśli. Dodajmy jeszcze do tego głuche lasy okoliczne, które skandynawska mitologja wyposażyła obficie w przeróżne elfy, sylfidy i inne bóstwa leśne. To tylko skłania jeszcze więcej do kontemplacji człowieka, to podnieca jego pragnienie rozwiązania zagadki bytu oraz pewnych zagadnień religijnych.

Nadejście królestwa bożego na ziemi i wstąpienie do nieba wszystkich ludzi „prawych" głosi obecnie „prorok" niejaki Körpell. Sekta jego zdobyła sobie olbrzymią liczbę zwolenników, stając się niejako ogólnym ruchem ludowym północnej Szwecji. Wyznawcy tej sekty, idąc za wzorem innych sekt, biczowali się, odbywali tajne zgromadzenia; od czasu do czasu zgromadzenia te przechodziły w orgje. Byłoby to może wszystko niegroźne. Ale Körpell powiedział coś, co przyczyniło się do pewnego rodzaju obłędu u jego wyznawców. Ogłosił mianowicie, że pewnego określonego dnia spłynie na ziemię orszak niebieski po to tylko, aby wszystkich „wiernych" zabrać do nieba. Kiedy określony dzień minął, a przepowiedzianego orszaku niebyło, prorok wyjaśnił, że winę za to ponoszą pastorzy i dziennikarze, którzy pokrzyżowali jego plany. A mogli to uczynić będąc na żołdzie szatana. Ale on im tego nie daruje.

Körpell wypowiedział wojnę prasie i Kościołowi. Fanatycy stali się od tej chwili niebezpieczni dla społecznego porządku w Szwecji. Körpell wraz ze sztabem zakwaterował się w Köresnandö. Rząd zmuszony był wysłać do tego miasteczka oddziały wojskowe celem utrzymania porządku i zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom. Sfanatyzowani bowiem Körpellowcy zapowiadali zabicie pastora, zburzenie kościoła oraz masową rzeź dziennikarzy miejscowych. Mimo uśmierzenia zamieszek w zarodku, fanatyczna „wiara" nie opuściła zwolenników Körpella. W dalszym ciągu odbywają oni swoje praktyki religijne, budząc niemi zgorszenie nielicznych nieopętanych mieszkańców okolicy. Niekiedy, spełniając praktyki religijne, pełzają, chodzą na czworakach i ryczą jak dzikie zwierzęta.

Niemałą rolę odegrały w tym ruchu samoloty tajemniczo przelatujące nad Szwecją i Finlandją na wysokości, która nie pozwalała na rozpoznanie ich przynależności państwowej. Körpellowcy zaczęli głosić, że to sam Zbawiciel lata i na widok każdego przelatującego samolotu rzucają się plackiem na ziemię. Rząd szwedzki w Sztokholmie ma obecnie poważne troski z przyczyny opętańców z Köresnandö.

(henry)

Co widział Byrd pod biegunem południowym

„Little America" — Szósty kontynent

Nieustraszony badacz bieguna południowego Byrd obecnie powrócił do swej ojczyzny. Byrd, który ostatnio powrócił z krainy wiecznych lodów, przyjęty został w Ameryce bardzo uroczyście.

O wynikach swej wyprawy Byrd mówił dotychczas bardzo niewiele i niechętnie. Podobne milczenie zachowywała ekspedycja, składająca się ze stu dwudziestu ludzi. Dopiero teraz, po powrocie z wyprawy, dochodzą do prasy pewne szczegóły.

Nie ulega wątpliwości, że Byrd był znacznie lepiej wyposażony, niż wszyscy jego dotychczasowi poprzednicy. Na pokładzie 2 swoich okrętów miał on cztery samoloty, 6 silnych traktorów i 150 psów. Poza tem najnowocześniejsze aparaty radjotelegraficzne i wielką ilość aparatów do badań, któremi posługują się specjaliści w badaniu oklic podbiegunowych.

Byrd i jego towarzysze odnaleźli z radością „Little America", miasteczko w wiecznych śniegach, które założyli jeszcze w czasie poprzednich swych ekspedycyj. Czyste, napojone tłuszczem domki drewniane, były znacznie wygodniejsze, niż namioty, w których spędzić musieli długie miesiące. Nowoczesne miasteczko, z elektrycznem oświetleniem i małą drewnianą wieżą radjostacji, a nawet z własnym w miniaturze urzędem pocztowym, umożliwiało w tych warunkach zupełnie znośną egzystencję. Swoją drogą, urząd pocztowy miał znaczenie dla gorliwych filatelistów, gdyż stąd wysyłano listy, ofrankowane znaczkami drukowanemi przez ekspedycję.

Miasteczko „Little America" stało się bazą z której ludzie, psy, samoloty i traktory wykonywały natarcia na południe.

O 123 mile w kierunku bieguna południowego, zbudował Byrd, z pomocą dwóch towarzyszy, prymitywną chatę z drzewa. Obaj jego towarzysze wrócili następnie zaprzęgiem z psów do „Little America", podczas gdy Byrd pozostał samotny przez cztery miesiące w drewnianej chatce. Stąd przedsiębrał on zaprzęgiem z psów dalekie wyprawy odkrywcze. Gdy w cztery miesiące później zabrał go z powrotem samolot, przyjaciele mogli go z trudem poznać. Wychudł jak szkielet, a cierpienia wyżłobiły głębokie bruzdy w całej jego twarzy. W „Little America" przyszedł szybko do siebie.

W tym czasie przedsiębrano z „Małej Ameryki" loty nad okolicami podbiegunowemi. W jednym z takich lotów przeleciano przeszło tysiąc kilometrów. Dały one w sumie niezwykle doniosłe odkrycia. Przekonano się, że stary pogląd geografów, że biegun jest właściwie morzem, polega na pomyłce. Takiego morza niema. Przeważnie rozciąga się tam kontynent, na którym znajdują się wysokie góry, przedzielane głębokiemi jarami i przepaściami.

Kontynent ten rozciąga się na przestrzeni 200 000 km. Byrd i jego towarzysze sfotografowali tę krainę tysiące razy, poza tem wykonali ogromną ilość pomiarów kartograficznych, które świadczą ile trudów kosztować musiały te prace. Zbadano również faunę i florę Antarktydy. Obalone zostało przy tej okazji twierdzenie, dzięki badaniom fachowców, jakoby w tamtych okolicach nie było bakteryj

W Hollywood istnieje szkoła gwiazd filmowych. Na zdjęciu widzimy szereg adeptek, marzących o wielkiej karjerze filmowej.

Lwy i komornik

Zarządzeniem paryskiego sądu cywilnego, 20 lwom zwrócono... wolność. Nie należy oczywiście brać tego dosłownie, sąd bowiem nie udzielił im zezwolenia na przechadzanie się po ulicach stolicy, lecz rozstrzygnął jedynie i zniósł zajęcie sądowe, zabraniające ich właścicielowi, niemieckiemu dyrektorowi cyrku, dysponowania swemi zwierzętami. Wśród osób, które najbardziej postanowienie sądowe ucieszyło, jest bezsprzecznie p. Moulin, spokojny komornik sądowy, który ni stąd ni zowąd zamienił się był od pewnego czasu w pogromcę dzikich zwierząt, i któremu obowiązek karmienia i dozorowania niesfornych lwów dawał się już porządnie we znaki. Zajęcie sądowe było wywołane procesem przeciw właścicielowi cyrku, wytoczonym przez wielką ajencję reklamy, która nie mogąc odebrać swej należności wynoszącej 120 tys. franków, ścigała po wszystkich miastach środkowej Europy krnąbrnego dłużnika, aż wreszcie udało jej się w Paryżu uzyskać wyrok egzekucyjny.

Ponieważ lwy stanowiły największą atrakcję cyrku i przedstawiały istotną wartość, komornik udał się do cyrku, by dokonać zajęcia. — „Proszę je sobie zabrać, oświadczył właściciel — klatek jednak panu nie wolno ruszać, gdyż nie są one moją własnością i wynająłem je na okres jednego roku. Radzę jednak panu nałożyć lwom mocne kagańce..."

Komornik ustąpił — gdy jednak cyrk przybył na występy do Paryża, sąd powierzył p. Moulin, by „objął na własność" przedmioty sporu, nawet przy pomocy policji — oraz, by w razie odmowy właściciela sam zajął się dożywianiem lwów. Klatki zapieczętowano, a ponieważ właściciel przestał zajmować się swemi zwierzętami, komornik był zmuszony zaangażować zawodowego pogromcę, który zajął się „więźniami" komornika. W tych dniach — jak donosi prasa paryska, strony pogodziły się, lwy zostały zwolnione z pod zajęcia sądowego i nie wiedząc nawet o przywróceniu im „wolności", powędrowały wraz z cyrkiem na francuską Riwjerę.

S. F.

U swata

— Dama nie jest może pięknością, ale posiada trzypiętrowy dom.

— Czy ma pan fotografję?

— Proszę, oto ona!

— Ależ to nie to, chciałbym obejrzeć fotografję domu, a nie tej pani. (Le Rire)

Po Słońce do Jugosławji

Urlop jest krótki. Spędźcie go najweselej i najpiękniej na wycieczce do słonecznej Jugosławji.

Wyjazdy co 7-go i co 22-go.

Informacje: **ORBIS i FRANCOPOL**

Zapisy przyjmuje ORBIS w Poznaniu, Plac Wolności 9 tel. 52-18.

ng 10 360

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro odegrana będzie efektowna sztuka wybitnego pisarza węgierskiego Władysława Fodora „Kiedy kobieta kłamie", która grana jest koncertowo przez cały zespół. Sztuka ta wstępnym bojem zdobyła sobie powodzenie, a publiczność słucha jej z nadzwyczajnem skupieniem i zainteresowaniem.

W próbach komedja, która zyskała w Warszawie olbrzymie powodzenie p. t. „Muzyka na ulicy".

Z Teatru Nowego

Dziś z powodu próby generalnej teatr nieczynny. Jutro wielkie arcydzieło z repertuaru klasycznego „Gromiwoja" Arystofanesa. Teatr Nowy przystępuje do wystawienia tej największej komedji wszystkich czasów z ogromnym nakładem pracy. Cały zespół i kilkunastu zaangażowanych artystów z p. Sabiną Sawicką w roli tytułowej, oraz biorący udział uczniowie Szkoły Zdobniczej w Poznaniu, pod energicznem kierownictwem inscenizatora i reżysera p. A. Bystrzyńskiego, pracuje z zapałem, aby grę podnieść do poziomu tego arcydzieła.

RADJO

„Król Stefan Batory" — Brończyka w Teatrze Wyobraźni

W Teatrze Wyobraźni w dn. 23 b. m. wystawione zostanie słuchowisko Kazimierza Brończyka „Król Stefan Batory". Słuchowisko to nadaje Lwów o godz. 21,00.

Literatura w służbie społecznej

Dnia 23 b. m. o godz. 18,15 w czwartek jedna z czołowych pisarek polskich Marja Dąbrowska, wygłosi trzeci i ostatni odczyt na temat „Literatura w służbie społecznej".

Dzieci wygrywają wielkie sumy

W ciągnieniu ostatniej kl. 32 Loterji szereg dzieci, którym rodzice kupili losy, wygrało znaczne sumy. Najbardziej obdarzoną była Polusia Szwejcerówna ze Sosnowca, której padło na ćwiartkę losu 100.000 zł.

Inny młody szczęśliwiec, Romcio Rychlewski z Torunia, któremu mama ofiarowała ćwiartkę numeru 83.895, a los przeznaczył 20.000 zł.

Romcio Rychlewski

Oboje cieszą się ogromnie i postanowili dalej grać i spodziewają się znów wygrać na 33 Loterji jeśli nie w okresie letnim, to w dodatkowym ciągnieniu gwiazdkowem w grudniu, gdyż — wiadomo — aniołek o dzieciach pamięta.

Artystą świata zwierzęcego jest foka w zwierzyńcu londyńskim, tańczy bowiem na swych pletwach niczem baletnica, przyśpiewując sobie czkawkowym głosem. Rozgłośnia londyńska użyła ostatnio jej talentów do transmisji audycji dla dzieci. Audycja świetnie się udała, wywołując powszechne zadowolenie.

Kapelusze kupuje się najkorzystniej u TOMASKA - Pocztowa 9 Jedyne fachowe przedsiębiorstwo w zachod. Polsce założone 1910 roku. dg 2191

Odnawianie i czyszczenie starych kapeluszy

32 Loterja Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

Dalszy ciąg ciągn. z dnia wczorajszego.

Po 50,000 zł na N-ry: 109975 143170 145941 176114.

Po 10.000 zł. na N-ry: 31726 35475 35874 57907 101419 149264.

Po 2.000 zł na N-ry: 3313 7709 23937 34595 46488 54015 91660 95568 98121 103959 118034 130936 136030 146671 158274 179140

Po 1.000 z. na N-ry: 650 9749 18676 21752 23864 28558 31621 50812 52088 58367 62054 65326 71575 72220 73139 85881 88008 90969 92639 93056 104540 106005 106818 113479 119849 124018 125189 125240 138320 150882 158158330 163980 175868 181364.

Po 200 zł. na N-ry:

68 285 557 1149 291 345 736 815 98 983 2072 265 89 674 737 805 3299 448 71 57 780 4206 483 521 656 5046 316 505 658 86 6059 65 137 720 7378 516 638 704 51 8193 279 519 994 9259 616 703 10 905 24 10010 240 333 882 11187 65 347 616 12120 42 292 395 936 13440 920 14053 79 210 318 70 566 689 735 15198 408 9 919 81 16112 55 339 480 509 55 98 671 780 17068 213 301 53 440 977 18280 354 731 83 93 878 19046 533 770 908 20637 365 78 434 40 632 755 94 22213 341 57 60 613 25 743 57 910 23153 259 380 24075 409 96 609 802 25100 707 26050 68 291 389 483 27204 39 362 64 464 79 508 28401 85 649 745 29546 763 93 874 955 30056 149 435 535 669 987 31228 48 680 744 95 834 903 37 32074 216 476 536 623 838 44 62 33047 292 371 80 512 71 951 34077 103 343 479 616 795 835 35250 336 564 694 729 36315 581 618 37334 56 417 573

38073 96 151 87 360 491 574 861 39044 318 466 99 802 952 40467 41937 50 42714 821 43558 44227 61 93980 45282 767 91 46120 39 212 380 47120 40 81 802 32 48306 438 769 71 49035 210 361 543 936 50070 160 361 670 727 806 51161 281 328 52 58 760 919 52397 827 977 53003 288 301 91 757 84 54002 60 323 450 70 517 626 64 823 55019 47 76 247 943 56196 383 419 58036 458 589 634 59050 86 250 888 60042 69 237 56 624 722 61121 281 486 719 40 942 50 62071 117 244 471 536 663 889 914 63025 311 587 64290 303 34 411 27 890 918 61 65222 49 385 553 686 66083 181 290 96 327 638 67026 198 253 68147 69034 70041 252 543 707 23 59 869 71187 550 635 745 56 822 80 72394 433 685 73460 505 855 74086 129 48 303 65 472 90 75163 552 917.

76488 578 648 899 77091 567 78 893 78245 576 625 81 723 804 89 79115 30 313 449 591 647 67 80160 81171905 82382 428 826 923 83083 318 56 706 65 84230 546 56 695 85008 51 80 397 578 642 702 997 86024 37 316 576 869 917 87048 278 658 851 88316 440 585 628 732 40 826 89 90 89252 403 892 995 90052 213 426 806 91010 642 92323 693 970 72 93849 992 94246 321 36 658 95225 301 94 509 854 68 96266 493 566 849 82 97018 98901 77 99074 305 45 714 100021 358 572 709 64 981 101400 552 684 102065 134 347 443 47 535 70 683 713 912 14 96 103390 534 65 846 84 104273 598 837 105076 17 694 767 941 106043 182 270 595 964 993 107026 108173 327 109015 371 422 46 110026 972 111210 495 559 691 769 112094 183 378 87 478 689 753 862 113077 108 347 636 77 713 829 987.

114008 263 371 442 579 93 878 906 115155 959 116367 545 609 79 778 997 117228 68 471 536 62 909 27 118072 485 119078 187 253 78 332 70 810 120173 412 592 654 708 64 864 920 121048 163 840 71 122121 123125 268 78 96 434 626 124055 334 125455 542 642 775 805 54 98 126 235 41 305 44 85 468 784 127503 793 815 938 128032 129162 302 458 572 715 73 882 918 130381 452 967 131016 136 132069 182 374 468 134224 480 135173 468 715 60 971 136071 103 103 502 73 978 90 137 646 737 963 138149 50 376 511 14 607 51 64 354 79 861 904 139239 93 368 816 140414 625 966 141043 253 366 90 658 832 142270 752 95 953 143118 309 62 470 772 144241 437 52 74 587 145028 99 189 200 333 478 616 18 49 716 56 953 146016 523 931 147021 22 30 616 18 28 712 851 916 148025 89 127 30 333 505 52 55 762 74 149053 72 282 646 813 966 86 150169 404 21 823 62 151287 371 516.

Losy I. Klasy 33 loterji

1/4 losu 10,— już do nabycia

w szczęśliwej

Kolekturze Juljana Langera

Poznań. ng 10 349

152085 94 312 799 153140 222 328 608 64 749 154008 70 132 415 38 87 922 155137 278 328 874 88 156 003 43 46 237 77 157023 243 863 158141 224 387 676 748 73 159010 12 93 116 501 160029 548 788 907 161033 55 316 763 162126 94 202 324 547 58 630 72 789 858 163272 383 527 45 82 608 142012 264 457 67 566 617 865 165002 19 505 607 85 721 842 166296 385 803 958 167349 488 664 828 168149 852 910 65 169203 90 433 574 997 170124 304 171056 144 386 172745 998 173032 165 312 33 74 563 616 741 882 174069 340 501 643 92 702 847 998 175918 42 176057 98 207 421 516 76 177177 771 682 876 178242 85 434 555 179094 348 490 674 882 180000 444 629 717 837 181016 70 141 86 182 117 86 424 25 556 984 183205 61 645 184166 457 62 565 802 931.

W trzynastym dniu ciągnienia 4-ej klasy wygrane padły na numery następujące:

1.000.000 zł na Nr. 87111.

Po 10.000 zł na N-ry: 83910 129765.

Po 5.000 zł na N-ry: 2237 31232 42818 55032 56501 66044 146228 158946 171305.

Po 2.000 zł na N-ry: 12810 16002 16152 19743 37502 43337 63251 66402 70227 72937 75265 7718 82159 97833 100060 110776 122001 131702 133432 143267 146705 164221 162988 164610 166731 173282 178258 183505 184639.

1.000 zł na N-ry: 5147 5517 10013 13337

W 32 Loterji padły następujące wygrane:

zł **50.000** na Nr. 75332

zł **20.000** na Nr. 75 331

zł **20.000** na Nr. 91 240

zł **10.000** na Nr. 75 356

zł **5.000** na Nr. 35 475

zł **5.000** na Nr. 60 619

zł **5.000** na Nr. 99 146

zł **5 000** na Nr. 14 5337

oraz w 31 Loterji

zł **100.000** na Nr. 120 717

zł **100.000** na Nr. 167 868

zł **100.000** na Nr. 17 2737

w szczęśliwej kolekturze

Juljana LANGERA

Poznań, Mielżyńskiego 21 i Wielka 5.

Warszawa, Marszałkowska 121.

SZCZĘŚLIWE LOSY do 1-ej kl. 33 Loterji są już do nabycia.

Konto P. K. O. 1667. Tg 897

15684 19654 25400 27432 35404 37449 42486 46480 51252 53176 69621 74565 79058 85353 85971 91720 93961 95492 99286 105045 105069 113945 114191 118682 123501 124222 126047 126566 128 510 130981 134354 136812 140261 144938 151365 152384 154632 158462 159417 164228 166139 166744 167443 170809

Po 200 zł. na N-ry:

8 61 272 328 31 418 65 512 16 18 682 973 1061 102 68 321 25 404 82 518 57 646 67 846 2089 105 8 31 243 385 416 608 63 67 812 73 907 58 92 3148 66 218 67 342 432 40 638 62 733 802 920 26 39 49 91 4076 88 127 69 345 433 69 526 97 663 787 811 89 5099 106 45 259 323 6147 234 350 500 602 19 83 800 959 69 7038 41 266 523 8044 59 110 18 253 364 423 70 85 553 602 15 29 47 59 707 891 961 71 9154 84 93 210 314 25 32 69 477 86 563 96 859 92 912 96 10074 257 315 21 77 540 83 97 668 81 817 37 973 11552 697 703 90 12064 87 135 210 338 494 521 69 756 13047 93 124 39 292 350 91 98 403 634 66 773 931 43 14020 45 174 321 45 97 406 49 559 617 31 77 87 15017 60 154 78 236 66 478 629 713 872 16115 21 34 64 262 365 433 502 31 61 607 48 741 62 876 17017 153 202 529 610 15 724 36 75 18000 9 10 27 215 53 59 88 321 405 41 567 972 90 19077 128 60 425 69 514 79 757 809 901 20013 14 150 90 237 399 414 19 524 49 85 620 79 767 804 45 940 21076 208 47 301 13 444 687 709 87 869 944 22038 39 106 34 259 65 76 478 665 97 717 873 91 916 23013 21 32 99 102 222 304 17 499 634 788 24013 59 67 82 165 239 64 81 407 28 94 820 42 67 25361 716 45 78 822 986 26138 42 65 74321 70 592 643 27133 49 96 257 70 337 75 88 547 28013 43 147 225 57 681 798 29126 29 50 243 463 516 610 752 920 59 67 3005 25 41 98 120 58 300 543 631 49 821 84 915 31101 55 52 335 410 26 544 815 62 66 940 93 32019 83 99 369 80 404 533 33078 103 83 233 94 318 32 64 417 37 520 30 67 775 892 904 6 55 34148 81 215 400 31 46 619 70 71 82 761 35052 124 229 38 98 365 545 71 89 618 786 808 61 926 36013 24 25 56 67 100 30 342 628 703 37010 26 87 131 271 350 99 406 551 611 52 704 15 93 828 917 60.

38173 [illegible] 78 300 3 56 57 461 532 72 631 784 90 945 39108 60 82 269 97 98 436 550 833 54 903 48 51 40217 321 25 96 444 513 27 55 661 777 82 834 900 41042 62 149 77 440 529 84 85 617 25 702 10 64 70 878 92 928 72 42030 62 82 190 306 73 440 678 87 740 70 894 43001 47 74 205 306 31 62 89 477 561 87 880 82 91 914 17 44172 3 88 316 30 33 35 509 17 42 54 679 744 51 919 45120 28 51 210 12 49 52 347 68 400 46015 90 111 62 310 41 46 89 689 715 878 901 47375 736 857 82 939 59 72 95 48018 92 165 66 90 227 313 30 72 74 81 581 607 736 72 825 44 950 49 028 47 76 78 141 89 276 475 516 73 606 98 850 987 50025 [illegible] 302 19 91 433 538 45 695 704 828 71 932 39 51002 85 127 63 338 571 73 601 33 75 792 953 52241 56 58 89 412 516 31 68 628 717 822 46 90 941 44 53051 112 86 263 628 92 700 6 59 862 902 4 94 54083 154 83 222 529 39 753 810 973 94 55092 446 77 95 536 614 31 48 76 847 967 75 56018 140 225 27 358 522 51 67 624 763 91 801 7 95 57024 386 466 77 548 75 659 758 83 832 34 42 902 58001 134 288 444 522 93 739 63 99 887 973 59002 32 172 270 665 909 50 60019 74 116 68 79 219 58 324 37 451 510 92 633 71 716 34 47 840 912 61278 307 469 520 77 94 782 94 970 74 97 62025 102 96 245 404 42 82 668 716 35 58 876 929 63185 374 81 82 401 82 632 55 773 859 926 64083 108 34 54 313 406 7 70 588 90 681 765 74 94 946 65008 158 65 88 261 359 456 95 591 86 600 37 835 38 66028 110 307 437 646 68 868 913 54 67010 19 92 101 35 320 41 53 84 506 807 984 68256 415 530 47 60 651 84 733 34 36 82 975 91 69111 26 90 245 74 371 567 78 614 804 87 70121 234 68 69 339 72 524 606 59 82 792 71026 35 88 89 179 208 92 352 54 400 6 30 78 507 626 710 921 26 72003 29 90 181 354 481 503 51 748 83118 43 251 628 796 804 969 74200 32 339 428 65 68 613 82 788 813 59 922 75080 203 372 95 504 29 684 743 806 928 68 75.

76038 62 246 393 435 568 621 80 753 76 77143 72 253 368 78 503 8 77 604 82 770 85 968 93 78042 388 93 422 48 89 542 49 828 50 975 79436 42 643 721 60 75 868 921 76 80057 108 89 314 28 65 87 402 12 514 29 885 81054 104 24 36 73 93 239 309 21 75 81 414 576 724 865 914 76 61 82032 208 62 301 407 20 40 562 77 682 84 772 841 967 88 94 83065 92 135 289 402 697 930 35 38 84041 293 331 503 24 33 43 772 85050 112 24 237 98 525 797 856 902 86015 53 100 51 383 524 613 26 702 87056 96 306 28 [illegible] 41 474 567 73 643 748 76 826 984 88062 103 61 71 201 26 87 93 383 441 67 532 636 94 815 34 40 930 89050 51 100 17 249 60 316 32 84 418 630 58 96 754 77 841 48 82 925 90005 16 73 80 114 27 55 234 36 86 93 302 436 608 [illegible] 715 27 53 81[illegible] 19 922 91045 71 122 79 270 301 96 401 83 510 30 611 838 78 983 86 92069 129 262 331 457 79 548 667 79 725 37 92 887 93006 94 139 333 62 65 537 667 784 92 94002 86 156 363 89 408 47 83 519 783 819 95077 223 374 403 59 61 511 56 58 77 808 84 96052 117 61 211 384 400 41 609 34 90 713 36 817 29 35 925 97099 243 82 89 400 37 510 20 661 831 92 942 68 98176 232 36 463 95 500 75 637 758 90 91 824 903 10 33 72 99046 58 121 351 63 411 30 842 991 100074 161 76 240 41 309 47 615 48 754 808 40 101162 87 238 65 339 49 529 72 733 974 102002 7 51 87 145 90 282 364 545 85 691 748 103004 26 313 61 69 407 36 41 630 865 86 962 104001 92 246 402 19 536 935 77 105009 28 80 106 15 214 26 33170 99 423 526 42 70 93 693 924 98 106019 74 132 280 304 422 98 520 65 789 107125 218 312 69 91 94 539 675 814 951 108095 147 347 86 446 593 682 809 67 81 924 109096 172 205 72 385 430 501 52 53 652 66 81 702 14 45 110117 201 4 32 67 340 53 72 76 413 20 30 507 619 111005 63 81 176 208 27 28 92 97 321 23 75 722 29 972 77 112184 204 300 401 678 87 791 930 66 113039 88 130 228 35 93 304 30 50 77 464 90 97 516 31 78 707 9 99.

114028 173 268 341 45 475 537 882 88 942 115028 45 140 88 315 400 9 32 48 61 526 718 19 21 50 841 946 71 116025 303 19 73 530 648 827 60 117045 120 53 79 95 205 51 337 413 510 628 709 30 864 979 118125 30 470 504 20 601 16 714 31 48 900 68 119084 201 43 345 51 515 67 86 695 774 936 49 87 120013 79 319 405 65 508 32 717 29 86 833 63 80 89 956 121196 207 91 329 408 53 628 42 741 63 821 78 79 960 122 103 [illegible]7 55 72 329 471 542 613 57 726 54 860 943 [illegible]3057 311 40 77 418 35 646 96 714 34 37 89 884 96 124214 315 490 714 814 40 942 73 92 125004 35 103 270 344 98 583 90 856 92 941 126135 380 95 453 56 619 35 51 63 927 99 127075 137 535 622 714 957 128044 64 316 77 556 59 634 760 83 97 811 87 973 129142 348 622 774 130009 60 199 269 386 94 456 539 728 30 891 938 82 83 131051 122 65 201 69 362 431 731 34 47 83 981 132006 61 210 65 75 443 523 33 684 87 741 133039 54 180 312 45 47 556 678 770 876 911 46 134049 176 271 84 598 604 839 977 135012 15 119 272 347 62 520 616 56 784 830 44 959 64 136061 96 154 58 234 329 49 635 58 734 76 813 902 16 137028 120 462 549 99 645 767 871 94 138107 247 75 318 22 443 83 642 739 98 139019 52 259 429 541 93 716 839 140066 134 263 93 324 404 81 513 636 81 769 811 44 85 905 83 141048 156 58 23363 65 71 72 301 60 79 418 667 708 35 80 909 95 142143 62 204 449 556 99 628 77 743 849 936 143208 15 98 419 558 749 54 920 144057 117 381 472 604 74 85 835 145103 80 231 397 423 557 74 661 751 62 847 919 34 146083 165 75 82 96 237 51 307 41 65 413 538 98 653 758 864 147010 105 89 256 303 6 717 53 96 148342 52 471 614 900 32 52 91 149125 36 86 250 53 79 340 56 85 456 534 702 20 24 875 900 150139 208 88 99 567 730 42 854 66 925 151035 39 54 338 561 97 98 643 93 94 700 20 67.

152000 133 222 325 39 661 726 861 918 81 153007 165 239 46 57 87 301 43 98 495 502 51 621 45 735 86 92 889 959 88 154074 165 221 339 84 567 748 866 901 71 155075 130 93 314 59 61 340 475 531 706 34 61 873 923 156107 65 66 226 309 17 467 75 510 55 89 698 720 68 805 30 911 157041 45 220 32 47 361 63 494 526 646 70 89 715 52 55 62 937 158032 53 77 123 319 66 697 763 804 956 159147 73 77 303 79 664 790 915 35 160070 202 62 321 59 417 32 49 508 34 602 84 825 51 55 82 161012 35 36 53 225 320 80 493 555 91 839 64 80 906 72 162026 48 187 253 308 433 532 629 784 815 973 163117 19 41 218 76 469 538 655 87 827 51 989 164114 220 300 14 410 506 602 710 925 165058 182 283 509 650 726 80 854 98 909 25 93 166098 159 213 16 22 80 437 598 765 851 54 943 167029 44 62 91 106 56 252 320 405 53 93 585 96 613 80 733 57 839 57 83 168040 53 121 42 51 98 217 46 386 447 61 530 87 715 897 968 169131 90 253 352 99 407 [illegible]29 45 643 98 735 923 80 92 170131 61 338 430 74 88 572 620 731 819 40 939 83 171308 21 56 510 761 94 934 71 81 172003 66 68 228 64 72 358 477 523 705 31 893 173183 274 80 98 337 538 94 608 23 727 861 80 86 995 96 174013 109 268 333 64 93 654 713 44 804 21 29 175068 97 291 305 49[illegible] 504 88 95 615 81 793 809 74 176006 227 29 40 53 96 476 592 670 79 759 76 77 834 952 177283 300 3 458 81 96 581 637 67 178141 70 249 97 99 533 82 607 73 81 93 735 65 842 179216 324 72 402 646 95 718 63 801 180016 35 81 259 60 95 98 99 304 18 409 97 625 96 712 48 85 824 910 181020 38 142 320 86 98 561 613 85 760 63 865 920 182004 126 59 205 301 30 570 90 672 803 900 74 183065 79 209 21 91 379 483 98 506 685 756 852 184143 95 206 93 372 706 804 937.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

„Wygrane dodatkowe" po zł 500.

7 726 998 1371 439 2025 264 394 940 48 3365 779 4187 873 5148 618 895 6457 663 7044 193 446 501 622 8089 219 531 824 54 934 9249 10165 514 641 706 20 26 90 849 995 11006 261 78 671 838 929 12378 761 13302 702 51 14061 15049 62 80 265 432 67 912 16084 195 316 690 952 92 17026 43 438 817 964 18072 582 629 730 858 19252 405 548 20071 251 57 346 843 55 21012 102 983 22256 354 440 545 846 72 23078 420 25 601 846 24021 83 604 831 25205 621 903 78 26124 283 708 28160 261 369 828 45 29052 366 88 30208 53 432 597 31209 88 32065 281 521 97 890 911 33189 443 606 37 982 34065 211 326 35026 449 706 40 982 36616 943 72 37046 54 121 742 806 67 98.

38139 934 39162 463 665 40037 150 285 383 935 31372 465 941 42089 104 360 548 94 943 43055 208 312 519 631 47 782 835 904 44018 88 465 668 45141 81 587 842 53 46336 467 763 911 47123 300 421 739 849 51 480000 904 19 49401 727 900 51017 254 623 99 799 52716 72 53339 89 572 832 54406 17 946 55371 440 732 950 56846 50 57015 70 110 448 584 948 58406 57 916 59175 309 495 840 91 60040 139 65 458 548 85 732 61022 79 237 366 462 752 98 981 62090 234 49 414 748 63633 64432 606 65455 552 644 77 872 66168 334 85 67167 620 880 87 974 68016 23 245 463 581 721 69025 110 70 346 70590 714 71698 763 72447 617 783 806 986 97 73047 333 638 48 995 74144 243 331 48 79 762 75031 208 464 72 721 804 972.

W szczęśliwej kolekturze

STEFANA CENTOWSKIEGO

Poznań, pl. Wolności 10

LOSY I. klasy 33 loterji są już do nabycia.

ng 10 232/3

76067 203 16 19 360 862 77277 540 604 746 78036 613 710 79098 170 923 80156 560 891 81098 152 64 490 522 624 40 58 82 723 82195 145 507 748 885 84177 229 575 83 990 85012 696 709 43 86165 96 267 361 79 741 950 54 87299 383 971 88281 523 63 753 905 89671 715 90147 360 649 718 805 91099 187 205 316 868 997 92194 208 518 622 93063 266 464 611 751 94061 613 43 95085 239 41 477 686 976 96965 97041 808 87 98133 245 69 979 99988 100042 55 84 210 29 390 655 785 101188 467 761 917 18 20 102028 486 551 640 779 929 103063 115 439 51 65 708 56 104131 592 746 63 97 105013 156 260 89 338 494 511 879 106596 600 19 781 107303 59 900 746 981 108244 630 842 109017 163 922 48 110226 620 36 64 73 806 17 47 111052 98 101 55 86 744 914 112086 149 250 97 391 680 707 89 113286 429 624 68 795.

114065 001 172 297 396 546 019 727 999 115142 245 424 540 702 835 116127 501 65 760 76 922 117310 818 118180 688 887 923 119362 410 719 120050 71 390 740 121153 450 90 92 514 649 122007 263 82 123039 182 686 125147 99 663 734 842 954 126093 7 113 41 88 957 67 127362 853 128013 309 769 129203 130204 308 27 28 436 49 813 131409 738 971 132184 566 132184 566 133543 642 705 14 868 134161 465 93 946 135091 453 83 992 136034 47 48 95 214 70 365 504 623 137047 293 924 138210 45 339 973 139491 140065 315 433 837 948 141164 232 616 40 84 715 83 142269 814 143283 655 865 144078 89 421 145150 84 786 891 146137 227 545 147205 883 148278 907 78 149679 849 150109 68 729 834 935 150113 16 350 758.

Najwięcej wygranych

pada w kolekturze

F. Zygarłowskiego

Poznań, 27 Grudnia 12

Losy I. kl. są już do nabycia

dc 2 451

Przewielebnemu Duchowieństwu, Tow. Inwalidów w Poznaniu, Tow. Restauratorów, Gronu Obywateli przy Kościele Pana Jezusa, K. A. S. im. I. Sztekker, wszystkim Kolegom, Przyjaciołom, Krewnym i Znajomym za liczny udział w pogrzebie oraz dowody współczucia z powodu zgonu mojej najdroższej żony i naszej najukochańszej matki, ś. p.

Stanisławy Herrmannowej

oraz wszystkim, którzy wzięli udział w żałobnych obrzędach składamy najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

zg 11 217

Stroskany
mąż z dziećmi.

Poznań, Stary Rynek 59/60.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego ukochanego i najtroskliwszego ojca, ś. p.

Stanisława Kotlińskiego

odprawi się

msza święta

za duszę drogiego Zmarłego w sobotę, dnia 25. 5. o godzinie 8,30 w kościele św. Marcina, o czem zawiadamia rodzeństwo i znajomych

niepocieszona w żalu
córka Zofja.

ng 10 352

Sprzeczka narzeczeńska

Siedzieli w kawiarni. — Tyle razy mówiłem ci, że nie znoszę, kiedy kobieta pudruje się co chwilę. Nie poznaję cię, zawsze miałaś matową, ładną cerę, a teraz twarz ci błyszczy. Jadzia ze łzami w oczach wybuchnęła: — Pudrować mi się nie pozwalasz, a kiedy się nie pudruję, wytykasz mi brzydotę. Nie chcę cię znać więcej.

Ale wszystko dobre, co się dobrze kończy. Po tygodniu Jadzia spędziła z narzeczonym wieczór na dancingu i ani razu się nie pudrowała. Mało tego: twarz jej była matowa i świeża, jak brzoskwinia. A tajemnicą tej cudownej zmiany był krem i puder Benignina D-ra Stenzla, które zawierają ambrę, wyciąg z fauny i flory krajów i Mórz Południowych, usuwa ona nietylko wszelkie wady cery, ale ponadto odżywia ją i odmładza. Puder zaś Beningnina przylega idealnie i trwale, tak, że raz napudrowana twarz zachowuje przez cały dzień cudownie matowy i młodzieńczy wygląd.

ng 10 348

SENSACYJNA ZMIANA W MODZIE PUDRÓW DO TWARZY

Paryż lansuje nowy sekret

„MATOWEGO WYGLĄDU"

Eleganckie Paryżanki lansują nową modę. Znalazły one puder do twarzy, który nadaje brzoskwiniową cerę bez śladu połysku przez cały dzień.

Sekret polega na nowym sposobie fabrykacji, dzięki któremu puder przesiewany przez potrójne jedwabne sita jest zmieszany z Podwójną Pianką Kremową. Ten ostatni sposób fabrykacji—wynik kilkuletnich dociekań francuskich chemików—został obecnie opatentowany przez firmę Tokalon. Puder Tokalon pozwoli Pani pożegnać się na zawsze z połyskiem nosa i świecącą się, tłustą skórą. Nadaje on cudownie piękną cerę, która pozostaje całkowicie „matowa" na przeciąg 8-u godzin. Ani wiatr, ani deszcz lub pocenie się nie uczynią skóry Pani połyskującą, o ile używa Pani Pudru Tokalon o „matowym wyglądzie". Nadaje on świeży powab niby płatek róży, który spotęguje w dwójnasób Pani urodę. Kup Puder Tokalon—cena została niezmieniona, pomimo kosztów nowego sposobu fabrykacji pudru o „matowym wyglądzie".

ng 10 311

Łaskawej uwadze placówkom handlowym.

Przyjmuję codziennie zlecenia na ***przewóz towarów i mebli*** samochodami ciężarowemi ***z Poznania do Warszawy*** *i odwrotnie*

Towary w drodze ubezpieczone od ognia, katastrofy i kradzieży.

Koncesjonowany przewóz towarów i mebli

Gustaw Kawecki

Poznań
ul. Gąsiorowskich 6
tel. 63-66

Warszawa
ul. Grzybowska 65
tel. 661-90.

Pg 4097-21.13

A. Koszewski

Stary Rynek 61
sprzedaje najtaniej
Okucia budowlane
Zamki do drzwi
Zawiasy
Klamki mosiężne
Rudry — Zasuwy
Zamki bezpieczne
Okucia do mebli
Gwoździe — Druty —
Nity — Szpadle —
Widły — Grabie
Narzędzia

Pg 4065-20.45

„HAFTOPLIS"

wykonuje mereżkę, okrętkę, — dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej

STARY RYNEK, wejście Wiankowa, filja Rom. Szymańskiego 1.

Pg 3876/19.70

HALLO
UWAGA

14 TANICH DNI

porcelany i szkła stołowego

galanterji — nakryć alpakowych, alfenidowych i z stali nierdzewnej oraz wszelkich sprzętów kuchennych

CENY NIEBYWALE NISKIE

tylko **do 6 czerwca br.**

OZDOBA **Poznań, św. Marcin 4** blisko Placu św. Krzyskiego.

nr 9606

Masło tańsze!!!

Najlepsze masło deserowe

z pasteryzowanej śmietany 1/2 **kg zł 1,20**

Założ. 1872 **F-a M Miczyńska** Telefon 36-58
wł. Karol Piątkowski, Poznań - Plac św. Krzyski 3
Specjalny interes masła, sera i jaj.

zg 11 209

Poszukuję od 1. 6. 35 bardzo zdolnego

ekspedjenta

Reflektuje się li tylko na pierwszorzędną siłę. Język niemiecki konieczny. Zgłoszenia uprasza z odpisem świadectw, podaniem wysokości wynagrodzenia i dołączeniem fotografji zg 11 216

R. C. Kaczmarek

zast. W. W. Bilińscy
GNIEZNO, RYNEK 2.

Kupimy natychmiast za gotówkę mało używany

samochód osobowy „FORD"

(limuzynę 4-drzwiową)

Oferty z dokładnym opisem oraz podaniem ilości przejechanych kilometrów i najniższej ceny prosimy kierować do

dg 2460

Pomorskiej Elektrowni Krajowej „GRÓDEK" S. A.
Toruń, Mickiewicza 5.

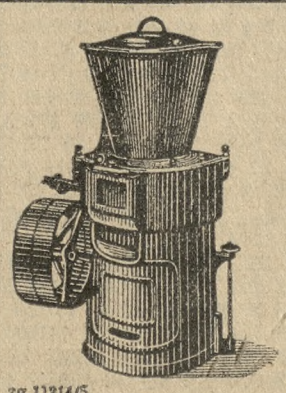

Młynek

do rozcierania farb olejnych, laków emaljowych itd.

(Saturn-Farbmühle)

„N. M. 26 Gloria" z fabryki Otto Schifferdecker, Worms, owalne tarcze z twardej porcelany 300 mm ⌀, zapęd elektryczny, mało używany, w bardzo dobrym stanie, stał się dla nas zbędny, z silnikiem na prąd zmienny lub bez silnika, korzystnie **na sprzedaż**

Farba Polska, ul. Stroma 24

zg 11214/5

Bilans zamknięcia na 31 grudnia 1934 Spółki Akcyjnej Brzeskiauto w Poznaniu. Aktywa: I. Majątek stały — grunty zł 317.695,47, budynki 477.073,96, razem 794.769,43, inwentarz techniczny i biurowy 167.429,—, II. Majątek płynny — gotówka w kasie 9.571,74, w bankach 1.190,64, papiery procentowe 7.699,50, weksle w portfelu 8.660,63, razem 27.122,51, Towar 253.556,83, Dłużnicy 184.323,28, Sumy przechodnie — wydatki dotyczące 1935 — 1.606,90; aktywa 1.428.808,70, strata 3.086,43, razem 1.431.895,13. **Pasywa:** Kapitały własne: kapitał zakładowy 864.000,—, kapitał zapasowy 10.014,28, II. kapitał amortyzacyjny 377.273,91, III. Zobowiązania: wierzyciele: kredyt hipoteczny 90.100,—, inni 83.073,86, razem 173.173,86, IV. Sumy przechodnie — należytości za 1934 zapłacone w 1935 — 7.433,08; pasywa razem zł 1.431.895,13. Weksle redyskontowane 149.012,99, obligo wekslowe 149.012,99, gwarancja obustronnie 3.000,—. **Rachunek strat i zysków: Straty:** koszty adm. ogólnej — pensje 80.549,98, koszty handlowe 42.194,70, sprzedaży 22.939,25, kredytów 5.636,76, podatki 13.110,63, świadczenia socjalne 13.631,67, amortyzacja 15.495,01, razem 193.558,—. **Zyski:** rachunek towarów 158.270,82, fabrykacja 61.626,98 mniej robocizna 60.189,34, pozostaje 1.437,64, garaże 22.271,27, administracja nieruchom. 138,64, różnice kursowe 8.353,20, strata 3.086,43, razem zł 193.558,—. ng 10 394

Poznań, dnia 31. 12. 1934.

Rada Nadzorcza: (—) Dr. Jan Sławski
Zarząd: St. Brzeski, (—) Dr. Tad. Smoluchowski
Za Komisję Rewizyjną: (—) Dr. K. Celichowski.

WZMIANKA O PRZETARGU.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych ogłosiło **przetarg nieograniczony na wykonanie zabudowy około 880 gospodarstw** powstałych z parcelacji rządowej w r. 1935 na terenie Województwa Poznańskiego i Pomorskiego. Pełny tekst ogłoszenia jest umieszczony w Monitorze Polskim Nr. 114 z dn. 18. 5. 35 oraz Dzienniku Urzędowym Wojewódzkim — Poznańskim.

Informacji technicznej udzielają — Wydziały Rolnictwa i Reform Rolnych w Urzędach Wojewódzkich w Warszawie, Poznaniu, Toruniu, Krakowie, Lwowie, Stanisławowie, Białymstoku i Wilnie. ng 9530

Wydział Powiatowy w Szamotułach — Powiatowy Zarząd Drogowy, zarządza **publiczne wydzierżawienie zbioru czereśni, wiśni, jabłoni i gruszy** z drzew rosnących przy drogach powiatu niżej wymienionych:

a) czereśnie i wiśnie — we wtorek dnia 28 maja 1935 r. przed południem o godz. 10-tej w Szamotułach w lokalu Strzelnicy
droga wojewódzka Oborniki—Wilczyna wszystkie odcinki
droga powiatowa Obrzycko—Ostroróg
droga powiatowa Lipnica—Otorowo
droga powiatowa Wronki—Wartosław

w środę, dnia 29 maja 1935 r. przed południem o godz. 9-tej w Pniewach w lokalu p. Kuleszy
droga państwowa Trakt—Poznański
droga państwowa Kościan—Pniewy
droga powiatowa Pniewy—Zamorze

o godzinie 12-tej w południe w Dusznikach w lokalu p. Siudy
droga wojewódzka Stęszew—Buk—Wilczyna

o godzina 3-ciej po południu w Bytyniu przed oberżą
droga państwowa Trakt—Poznański

b) jabłonie i grusze — w piątek, dnia 7 czerwca 1935 r. o godz. 10 przed południem w Szamotułach w lokalu Strzelnicy
droga wojewódzka Oborniki—Wilczyna
droga wojewódzka Wronki—Gorzyń
droga wojewódzka Stęszew—Buk—Wilczyna
droga państwowa Pniewy—Ujście.

Warunki dzierżawy podane będą do wiadomości interesowanych przed rozpoczęciem licytacji. Należność za dzierżawę należy zapłacić gotówką przy podpisaniu warunków do rąk prowadzącego licytację.

Wszelkich informacyj udziela Powiatowy Zarząd Drogowy i odnośni Drogomistrze. dg 2461

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta Powiatowy (—) Narajewski.

Szefa

księgowości i rachunkowości

doświadczonego bilansisty, handlowca i finansisty, z grutowną znajomością ustawodawstwa podatkowego, socjalnego i przemysłowego, poszukuje poważne przedsiębiorstwo przemysłowo-handlowe w Poznaniu.

Zgłoszenia z dołączeniem kopij świadectw i życiorysu wraz z podaniem referencyj kandydaci winni przesłać najpóźniej do 5 czerwca rb. pod adresem:

Biura Ogłoszeń „PAR" Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 21,98

Pg 4094-21.98

Uchwała. W sprawie upadłościowej nad majątkiem Jana Łuczaka w Poznaniu wyznacza się termin przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, pokój 45 na dzień 8 czerwca 1935 godzina 10 celem: 1) badania dodatkowo zgłoszonych wierzytelności. 2) złożenia sprawozdania przez zawiadowców masy z dotychczasowego zarządu masą. Poznań, dnia 15 maja 1935. **Sąd Grodzki.** ng 9532

STEMPLE
L. KAPELA
WROCŁAWSKA 18

zg 8300

Restauracja Ogrodu Zoologicznego

urządza **codziennie od godz. 3.30 po poł. KONCERT ARTYSTYCZNY** w ogrodzie. **Wstęp wolny. Ceny** bardzo **przystępne.**

dg 2440

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1311 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w sobotń i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. KAMIENICE

Kupię
kamienice ze składem w śródmieściu wpłacę do 80 tysięcy, wprost od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 88 177

Kamienicę
kupię, wpłace 15—18 tysięcy. — Proszę oferty Kurjer Poznański zdg 88 234

Tynkuję
odnawia domy budowniczy Radzimski. Wodna 13 telefon 13-07 zdg 84 121

Kupię
dom czynszowy
wprost od właściciela
w centrum miasta Poznania, — wpłaty gotówką 80 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 411

Kamienica
składem 26 000, wpłaty 15 000.— Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 88 417

Kamienicę
składami, dochód roczny 15 300, spiesznie sprzedam 85 000, wpłaty 60 000. Oferty tylko reflektantów Kurjer Pozn. zdg 88 535

Domek
masywny, próżny lub niedokończony, 3 pokoje, 2 kuchnie, ogrodem przedmieściu Poznania gotówką kupie. Pośrednicy wykluczeni. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 88 539

Kupię
kamienicę nowoczesną, wpłacę do 90 000.— Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 495

Kamienicę
centrum, czynsz roczny 5 750, wpłaty 20—25 000 sprzedam 42 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 524

Dom
nowy (Sołacz) dochód 4,920 za 45 000 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 463

Kamienicę
nowobudowaną przy wpłacie 40 000 kupię, za pośrednictwo 1%. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 476

Willę
bardzo tanio sprzedadzą spadkobiercy. Wierzbięcice, narożnik Jakóba Wujka 7, Sweryd. zdg 88 471

Kamienica
dwupiętrowa przedmieściu, nowa dochód 3 600, cena 26 000, wpłaty 16 000. Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 88 560

2. PIENIĄDZ

Poszukuję
800 zastaw urządzenie. Adres Kurjer Poznański zdg 88 630

Koncesja państwowa
Poszukuję wspólnika do koncesji. Gwarancja bankowa, lub obligacje pożyczek państwowych 150 tysięcy złotych dla złożenia kaucji w przedsiębiorstwie państwowem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 467

3. LETNISKA i UZDROWISKA

Letnikom
2 pokoje łóżkami kuchnia, uroczo Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 796

W Leśniczówce
poszukujemy dwóch pokoi z utrzymaniem dla trzech osób z dzieckiem, czerwiec lipiec. Szczegółowe oferty upraszamy Kurjer Poznański zdg 88 242

Krynica,
pensjonat Zamek
Chcesz się leczyć w Krynicy i być zadowolony? Zamieszkaj chrześcijański pensjonat Zamek. Utrzymanie pierwszorzędne od 6 zł. ng 10 323

„Halina",
Polski Pensjonat
Sopoty,
uprasza wcześniej zamawiać pokoje, willa przy plaży parku spacerowym pod zarządem właścicielki. ng 10 346

Puszczykówko
1—3 pokoje kuchnia, weranda. Blisko Warty do wynajęcia. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 516

Ciechocinek
pensjonat „Sienkiewiczówka" nowy zarząd, komfortowe pokoje, woda ciepła, zimna. Kuchia wyżywna, żądanie djetetyczna, duży ogród, taras, obok lasu i łazienek Garaż tel 37. Pg 4095-64,62

4 OSOBISTE

Ogród „Rusałka"
Wszyscy, którzy pragną świeżego powietrza niech dążą zwiedzić piękny ogród „Rusałka" nad Warta naprzeciw Dziedzińca. — Przewóz łodzią w obie strony 5 groszy. Wyśmienita kawa, herbata mleko, lody i zimne zakaski zadowoli najwybredniejszych. — Dla panów sportowców polecam najnowsza, urządzona przechowalnie łodzi i kajaków. Ceny konkurencyjne, „Rusałka", telefon 29-40. zdg 88 663

Orzeźwiające
smaczne lody, dla Twojej tylko są wygody, kiedyś spragniony jest ochłody, wstąp do Webera —
najlepsze lody,
Cukiernia, Nowa 4. nr 9603

6. OŻENKI

Największy wybór
majętnych, zdecydowanych pań, panów poleca jedynie „Echo". Poznań, św. Marcin 68. Tel. 50-30. zdg 88 294

Wdowa
36, synem, współwłaścicielka nieruchomości, pozna pana wzrostu wysokiego, cel matrymonjalny. Poważne oferty Kurjer Pozn. zdg 88 455

Adwokat
czterdziestoletni poślubi osobę starszą, średniozamożną. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 665

7. SPRZEDAŻE

Śliwińskiego
meble Żydowska. dg 2447

Samochód
4-osobowy otwarty sprzedam. — Obejrzeć można Biuro Ekspedycyjne, Małe Garbary 5. zdg 87 667

Maszyny do pisania
biurowe i kufereczkowe
„Continental"
Triumf techniki. Jakość niedoścignioną. — Przedstawicielstwo
Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21. Tel 21-24. ng 8333

„Wiko" patentowany
składany stół do prasowania, z powodzeniem wystawiamy na Targach Poznańskich — przebojowy wynalazek — zastosowany do nowoczesnych wymogów Pani Domu. Cena 22—25 zł. Wyłączna wytwórnia i sprzedaż na Polskę — Gdańsk Ogryczak, Poznań, 27 Grudnia 19 — 10. zdg 87 187

Pamiątki
I Kom. św. srebrne, złote najtaniej, wielki wybór. Szulc, Wolności 5.

Pierścionki
z wizerunkiem Matki Boskiej, medaliki, ryngrafy, wisiorki, bransoletki, spinki poleca tanio Szulc, Wolności 5.

Zegarki dla młodzieży
solidne, ceny niski, gwarancja. — Szulc, Wolności 5. Pg 3965/6/7-19.19

Sprzedam
lub zamienię piękny męski pokój mahoniowy, francuski Empir inkrustowany, czysto odświeżony. Ratajczaka 38 — 8. zdg 88 275

Skład
mieszkaniem zaprowadzony korzystnie sprzedam. Wyspiańskiego 36 zdg 88 441

Wylęgarka
na 70 jaj, lodówka ręczno-pasowa na 15 litr., konserwator na 3 puszki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 442

Maszyny do pisania
małe i duże, nowe i używane największy wybór — najniższe ceny. — Gwarancja. Skóra i S-ka. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. ngr 8303

Rower
trzykołowy, młynek do maku. — Adres Mylna 4. Skład węgli. zdg 88 450

Sztucer
myśliwski precyzyjny tanio. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 485

Kolonjalkę
z maglem i mieszkaniem sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 88 483

Singera
damską tanio. Szewska 11, mieszkanie 4. zdg 88 651

2 konie
Wieżowa 10. zdg 88 648

Motocykl
350 ccm. dobrze utrzymany tanio. Długa 10, m. 5. zdg 88 649

Nadzwyczajna okazja!
Fabryka dywanów
sprzeda zaraz za gotówkę jeden nowy
ręcznie wiązany
Dywan
około 3×4 m za
połowę ceny normalnej
Oferty Kurjer Poznański zdg 88 609

Dom
wraz z piekarnią sprzedam, cena 6000, miejscowość Ostroróg, Rynek 18, pow. Szamotuły. Oferty „Par" Toruń pod „Dom". Pg 4096-64.60

Pianino
krzyżowe jak nowe tanio sprzedam. Skarbowa 4, m. 8. zdg 88 544

Pianino
„Ecke" okazyjnie Rzepeckiego 25, m. 5, między 15—18. zdg 88 662

Płaszcz
nowy, wiosenny, na jedwabiu, wysoką figurę. Kranz, 27 Grudnia 19. zdg 88 563

Płaszcze
Kostjumy
Komplety
najkorzystniej — wprost z fabryki konfekcji damskiej
Wildowa, Syn,
Wodna 1
Przyjmujemy asygnaty kredytowe ng 8128/9

3 piece kaflowe
pokojowe z ozdobnych kafli, do opalania węglem sprzeda zaraz korzystnie Drukarnia Polska S. A., św. Marcin 70. zdg 88 113/4

Jadalnia
dębowa bronz tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 88 671

Kolonjalkę
maglem tanio. zdg 88 514

Fryzjerstwo
korzystnie sprzedam. — Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 88 507

Kolonjalkę
mieszkaniem sprzedam. Szewska 20. (Restauracja). zdg 88 504

Magiel
sprzedam. Paradysz, Piekary 25. zdg 88 469

Wagę
uchylną „Cardr", stan dobry, sprzedam tanio. Kilińskiego 2, — m. 4 zdg 88 468

Jadalnia
polerowana, nowoczesna. Stolarnia, Stolarska 2. zdg 88 465

Salonik
gięty wyściełany sprzedam. Marszałka Focha 80, m. 4. zdg 88 523

Sprzedam
ładną jadalnię dębową używaną, kolor orzechowy, urzędnikowi ratalnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 521

Kapelusze
damskie, męskie, nowości wiosenne.
Bieliznę -
Krawaty
Pończochy - Rękawiczki
poleca najkorzystniej
Svenda - Drnek
Poznań, Stary Rynek 65 dg 3251/2

Sprzedam
200 centnarów siemia lnianego, 200 centnarów rabsu. Zgłoszenia agentura Kurjera Poznańskiego, Opalenica. ng 10 353/4

Antyki
największy wybór, ceny najniższe. Pocztowa 22. dg 2 459

Kasa National
sztucer Aita, maszyna Berkla do krajania wędlin, korzystnie. — Wrocławska 8. zdg 88 593

Skład
papieru przy ruchliwej ulicy sprzedam. Długa 8, m. 6. zdg 88 592

Tania sprzedaż
mebli używanych
Jadalnie — Sypialnie
Gabinety. Salony Kuchnie
różne pojedyńcze
sprzedaje — kupuje tylko
Wielka 25,
Tani Skład Komisowy. ng 10 393

Karakułową
kurtkę nową tanio sprzedam. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 88 575

Fortepian
czarny, krótki za bezcen sprzeda św. Wojciech 29 — 2. dg 2 458

Restauracja
pełnym wyszynkiem 3 000 zł sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 88 631

Do Komunji
św. pamiątki poleca Chwiłkowski, św. Marcin 40. Zegarki 14 zł, pierścionki, kolczyki, guziczki do mankietów od 3 zł. zdg 88 [illegible]

Letni pawilon
z tarasem i sadem nad samem jeziorem w Kiekrzu jest do sprzedania. Bliższe szczegóły Małeckiego 10, m. 8. zdg 87 767

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 3227/8

Meble
poleca najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 87 593/4

Zaoszczędzisz
kupując dobrą
odzież zawodową,
ochronną
w firmie B. Hildebrandt, Poznań, Stary Rynek 73. ng 8736/7

Kanapę
skórzana klubowa. Dominikańska 1 — 1. zdg 88 632

Dywan
Samarkant bardzo
stary
tanio Caesar
Mann,
Poznań, Rzeczypospolitej 6. ng 10 392

Samochód
kryty „Fiat" tanio sprzedam. — Przecznica 6, gospodarz. zdg 88 472

Parcela
1 000 m² Wilda tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 607

Zakład
fryzjerski, mieszkaniem tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 88 602

Maszyna
pisania, biurowa. Marcina 15 — m. 5. zdg 88 653

11. KUPNA

Maszynę
damską do szycia za gotówkę zaraz kupię. Oferty Orędownik, Poznań zdg 88 502

Podwozie samochodowe
na 5 tonn zaraz St. Bróda ziemiopłody, Stęszew, Rynek 11, telefon 1 ng 10 332

Dywan
perski duży kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 230

Truskawki
szparagi zakupuje firma „Kalifornja", Poznań, ul. Marszałka Focha 48. zdg 88 428

Kupię
okazyjnie Encyklopedję. Oferty podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 88 432

Leżak
ogrodowy w dobrym stanie kupię zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 419

Kupię
motocykl lekki najchętniej D. K. W. Adres Kurjer Poznański zdg 88 451

Wózek
ręczny resorowany odpowiedni do rozwożenia mleka kupię. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 633

Sztućciec
srebrny 12 osób kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 659

Szory
powózkę dobrę, kupię. Cena, oferty Kurjer Pozn. zdg 88 587

12. DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
Mazowiecka 5. zdg 87 830

Mieszkanie
3 pokojowe ze śpichrzami, stajnią, małe miasto do wydzierżawienia. Informacje: Świderska, Poznań, Wolności 17. zdg 88 167

5 pokoi
komfortowe I i II piętro. Marsz. Focha od gospodarza 150 zł miesięcznie, od 1 czerwca do wynajęcia. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 88 398

6 pokoi
kuchnia wygodami kompletnie odnowione II piętro przy Placu Działowym 6 zaraz do wynajęcia. Wiadomość skład towarów krótkich, Długa 12. zdg 88 396

Zamienię
dwa pokoje, służbowy, łazienka, elektryka, Łąkowa 15 na takie lub mniejsze, okolica Wierzbięcice. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 394

Pokój
kuchnia. Łazarz. Teczowa 14. zdg 88 388

2
pokoje kuchnię wynajmę. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 88 440

Wynajmę
korzystnie trzypokojowe wygodami. Focha 32 — 14. zdg 88 459

Czteropokojowe
słoneczne przynależnościami, III ptr. przy pl. Wolności od 1 lipca do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 431

Czteropokojowe
Stroma 27. I. zdg 88 484

3-pokojowe
słoneczne, komfortem, śródmieście. Szkolna 3, m. 29. zdg 88 482

Mieszkanie
umeblowane, dwa pokoje kuchnia, łazienka od 1. Ogrodowa 5, m. 5. zdg 88 500

Trzypokojowe
dobrym stanie, drugie piętro. — Długa 9, m. 5 zdg 88 531

Pokoje
dwa łączne — pojedyńcze. Zwierzyniecka 20, m. 7. zdg 88 616

Siedmiopokojowe
wielkopańskie, Wolności III, lift,
trzypokojowe
Ratajczaka
„Jur",
Piekary 26, telefon 13-86. zdg 88 475

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka. Wierzbięcice wskaże Świercz, Żupańskiego 18. zdg 88 606

Siedmiopokojowe
komfortowe, mieszkanie słoneczne, ogrzewanie wodne I piętro, Matejki 48. zdg 88 656

Mieszkanie
5 pokojowe komfortowe, elektryka, łazienka centralne ogrzewanie, ogródek od zaraz do wynajęcia. Grottgera 2, wysoki parter. zdg 88 489

13. SZUKA MIESZK.

6—7
pokojowego, słonecznego mieszkania, najchętniej na Łazarzu poszukuje od 1 sierpnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 406

Bankowiec
2—3 pokojowego, wygodami, gospodarza, śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 462

Pięciopokojowego
nie wyżej II piętra, korytarzowe, piece, od gospodarza poszukuje pewny płatnik. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 88 638

3—5 pokojowego
śródmieście poszukuje wyższy urzędnik państwowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 629

Pokoju
kuchnię od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 582

Pokój
kuchnię, względnie pokój próżny wprost gospodarza lub odnajęty, niekrępującem wejściem, śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 477

Urzędnik
wynajmie 2—3 pokoje kuchnią, bliżej śródmieścia. 300,— zgóry, remont. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 473

Samotna pani
poszukuje mieszkania 3-pokojowego z komfortem, balkonem w willi, w zachodniej części miasta, możliwie korzystania z ogrodu. Pewny płatnik. Oferty skierować do Kurjera Pozn. zdg 88 503

2—5
pokoi na cele handlowe, okolica St. Rynek, Plac Wolności. Nie wyżej II. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 15

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Szewska 9 — 8. zdg 88 307

Szwajcarska
14 — 4. zdg 88 276

Solidnemu
pokój do wydzierżawienia z utrzymaniem lub bez. Długa 12, m. 7. zdg 88 147

Pokój
osobie niekrępujący. Łąkowa 16, m. 7. zdg 88 393

Urzędnikowi
Wierzbięcice 3, m. 5. zdg 88 415

Frontowy
niekrępujący panom. Pocztowa 11, m 11. zdg 88 454

Młyńska
4—5 czysty, inteligentnym. zdg 88 540

Dwa
pokoje umebl. odnajmę. Młyńska 4, m. 4. zdg 88 494

Elegancki
słoneczny elektryczność, utrzymaniem, bez. Woźna 13 a, m. 1. zdg 88 479

Pokój
komfortowy balkonem 1. 6. — Kraszewskiego 11 — 16. zdg 88 536

Pokój
ładny dla dwóch panów blisko Dębiny do wynajęcia. Makowa 7, m. 5. zdg 88 493

Niekrępujący
Różana 5, m. 4, panu. zdg 88 640

Pokój
umebl. czysty, słoneczny, front., niekrępujący, wysoki parter od 1. 6. do wynajęcia. Mostowa 37, m. 4. zdg 88 627

Klatki
elektryczność I. Dąbrowskiego 56 — 6. zdg 88 618

Pokój
Jeżycka 45 — 7, panu. zdg 88 619

Centrum
łazienka, telefon, fortepian. Marcina 64 — 10. zdg 88 586

Przyjezdnemu
Ratajczaka 9 — 8. zdg 88 585

Jeden
dwa ładne. Prusa 17 — 7. zdg 88 583

Urzędniczkom
wspólny, osobny, słoneczny, bardzo korzystnie. Marcinkowskiego 19 — 7. zdg 88 579

Pokój
umeblowany jasny. Wielkie Garbary 33, m. 10. zdg 88 470

Jedno-
dwuosobowy niekrępujący. Plac Sapieżyński 5 — 6. zdg 88 658

Pokoik
solidnemu panu zaraz. Fr. Ratajczaka 11 a, m. 69. zdg 88 655

Lepszemu panu
Łąkowa 14 — 22. zdg 88 672

Dwuosobowy
całodziennem utrzymaniem. — Plac Działowy 3, m. 2. zdg 88 670

Przy Zamku
niekrępujący, elektryczność, nobliwy, duży. Wały Jana III, 11, m. 4. zdg 88 562

Dwuosobowy
lub jeden. Śniadeckich 17, m. 11. zdg 88 501

„Informator",
poleca pokoje. Skarbowa 1. zdg 88 590

Komfortowy
Ratajczaka 11 a — 102. zdg 88 588

Panom
panienkom lub z używaniem kuchni. Strzelecka 8, m. 9. zdg 88 577

Półwiejska
2 — 6 (utrzymaniem), także dni. zdg 88 576

16. SZUKA POKOJU

Przyjezdnemu
cichy pokój u samotnej lub bezdzietnych, niekrępowany w okolicy ul. Wierzbięcice. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 402

Pokoju
słonecznego, czystego pobliżu Sądu poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 409

Pan
poszukuje pokoju tylko śródmieściu. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 88 534

Próżnego
Słowackiego, okolica, urzędniczka państwowa, używaniem kuchni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 527

Niekrępującego
do 25, obiadami — bez pani. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 522

Pokoju
niekrępującego samotna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 594

„Informator",
poszukuje pokoi. Skarbowa 1. zdg 88 589

Pokoju
do 25 zł śródmieście dla pana. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 464

programy radjowe

ZAGRANICZNE

Piątek, dnia 24 maja.

Hilversum — 19,00 koncert organowy; 20,10 koncert ork. kam. **Radio - Paris** — 20,00 „Gonzaga" opt. Gilberta; 22,35 muzyka taneczna. **Londyn** — 20,35 koncert wojskowy z Albert-Hall; 22,30 muzyka popularna; 23,15 muzyka taneczna. **Koenigswusterhausen** — 6,20 i 8,00 koncert poranny; 12,00 koncert symf.; 14,00 rozmaitości muzyczne; 16,00 audycja popołudniowa; 18,00 G. P. Labia (kolor) śpiewa piosenki Griega. Rossiniego i in.; 19,00 muzyka taneczna; 20,15 „Kantata Marji" na chór, sola i orkiestry; 21,10 „Święty młot" słuchowisko muzyczne; 23,00 muzyka taneczna. **Luksemburg** — 20,05 piosenki śpiewa J. Bathori; 20,40 koncert; 21,50 muzyka kamer., 22,25 muzyka taneczna. **Budapeszt** — 19,30 „Don Juan" op. Mozarta z opery królewskiej; 22,50 muzyka cygańska. **Sztutgart** — 20,15 tr. z Koenigsw.; 21,10 słuchowisko z Wrocławia; 22,30 muzyka ludowa; 0 do 1,00 koncert nocny; 18,55 „Carmen" op. Bizzeta z op. państw.; 22,10 koncert popularny; 23,55 muzyka lekka. **Praga** — 6,00 muzyka i gimnastyka; 12,35 koncert; 15,55 koncert popularny; 16,55 koncert kwartetu Ondricka; 20,15 koncert chóru kobiecego; 21,10 koncert. **Kolonja** — 21,10 koncert popularny. **Rzym** — 20,55 koncert; 22,30 muzyka lekka i taneczna. **Medjolan** — 20,55 koncert symf.; 22,00 komedja. **Wrocław** — 5,00 6,00 i 9,00 koncert poranny; 12,00 koncert symf.; 14,15 muzyka lekka; 16,00 rozmaitości muzyczne; 17,00 muzyka popularna; 19,00 konc. ork. dętej; 20,15 „Kantata Marji" na chór, orkiestrę i sola; 22,30 muzyka fortep.

Inteligentne
małżeństwo skromnego pokoju wzamian żona obejmie gospodarstwo domowe, szycie. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 660

Biurowego
skromnego, niekrępującego Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 617

17. LOKALE

Skład
kolonjalny 3 pokoje centrum wydzierżawię. Objęcie 2 tys. Sowiński, Garncarska 2. tel. 18-21. zdg 88 299

Ubikacja
frontowa dla obuwnika lub inna wydzierżawię. Poznań, Wielkie Garbary 42. zdg 88 612

Pokój
na biuro osobnem wejściem. — Kantaka, narożnik 27 Grudnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 542

Ubikacyj
suchej, posadzka cementowa, najchętniej z piwnicą, śródmieście poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 635

Klatki
biurowy lub umeblowany. Fredry 6 — 6. zdg 88 654

Zakład
fryzjerski wynajmie gospodarz. Górna Wilda 30. zdg 88 514

18. DZIERŻAWY

Poszukuję
dzierżawy alei sadu owocowego. Ofetry opisem, warunkami Kurjer Poznański zdg 88 628

Okazja
dom 3 pokoje, trzymorgowym ogrodem owocowym, przedmieście Poznania tanio spiesznie wydzierżawi Dom Zleceń, Poznań, Wrocławska 22. zdg 88 600

21. LICYTACJE

Kupno okazyjne
Bardzo tanio do nabycia aparaty Radjo, silniki i inne aparaty elektryczne na licytacji w Chodzieży — Rynek Nr 6 — w dniu 29 maja o godz nie 12-tej. Pg 4093-54,423

22. ZGUBY

Książkę
czeladniczą na nazwisko Walenty Henke, zgubiłem. Starołęka Wielka 58. zdg 88 456

TEATRY

Poznań, czwartek, 23. 5.

TEATR POLSKI: — Dziś: „Kiedy kobieta kłamie".

Piątek, 24. 5. „Kiedy kobieta kłamie'.

TEATR NOWY: — Dziś: Teatr nieczynny z powodu próby generalnej.

Piątek, 24. 5. „Gromiwoja" premjera.

Sobota, 25. 5. „Gromiwoja".

ng 5484

KINA

Poznań, czwartek, 23. 5.

APOLLO: „Żywy zastaw".
CORSO: „Król Areny".
MOJE: „Trio Jl i Flip i Flap jako cyrkowcy".
METROPOLIS: „Kapitan Korkoran".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Cesarskie łowy" oraz „Bimbo".
RENAISSANCE: „Pościg za cieniem".
SFINKS: „Wiosenna Parada", Franciszka Gaal.
ŚWIT: „Noc na Transatlanticu".
SŁOŃCE: „To lubią mężczyźni".
TĘCZA-Łazarz: „Przedmieście".
TĘCZA-Wilda: „Tajemnica Małej Shirley".
WILSONA: Bokser i Dama.

Unieważniam
zgubiony indeks Wyższej Szkoły Handlowej nr. 2376 na nazwisko Krystyna Wąsikowska. zdg 88 392

23. ROZMAITE

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada przyszłość cyfr. kart, ręki. Przyjmuje 10 ano — 9 wieczorem. — Poznań, Podgórna 13, mieszk. 10. front. zdg 88 487/8

Pończochy - skarpetki
dobre tanio tylko w firmie **„Haftoplis"** Stary Rynek 6, (Wiankowa). Prg 3878-19,71

Bezdzietni
przyjmą dziecko na wychowanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 661

Swędzenie
oraz wyrzuty skórne usuwa Krem Lain-Age (z kogutkiem). — Nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka. n 8297

24. NAUKA

Kroju
szycia, modelowania wyuczam gruntownie systemem wiedeńskim. Wykonuję kroje podług miary.

Strojna,
Podgórna 7, m. 3. zdg 88 639

25. MUZYKA

Saxofonista
celista wolny. Inowrocław. Pod Orłem, Leszek. zdg 88 399

Jazzbandzista
rutynowany, śpiew, wolny. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 657

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Pewna
osoba szuka zajęcia woźnego, inkasenta na żądanie kaucja. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 546

Ogrodnik
kawaler z dobremi świadectwami kilka lat praktyki, poszukuje posady, na żądanie kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 547

Kucharka
z dobrem gotowaniem, pieczeniem, zaprawami oszczędna, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 548

Ogrodnik - szofer
kawaler, po wojskowości, 8 lat praktyki z prawem ogrodniczem i szoferskiem zmieni posadę. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 908

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje posady, — także stróżostwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 087

Pielęgniarka
wykwalifikowana szuka posady do chorych do domu lub na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 363

Dentystka
ukończyła Warszawską Akademję Stomatologiczną szuka posady., Zgłoszenia Warszawa, Gęsta 1, dentystka Helena B. zdg 88 379

Gorzelany
lat 44, w zawodzie 30 lat, żonaty z prawem odpędu, obeznany z pracami w zakresie zawodu poszukuje posady zaraz lub później F. Malinowski, kierownik gorzelni Nowemiasto n/Drw. Okólna 39. dg 2452

Ogrodnik - bartnik
z długoletn. praktyką, dobre kwalifikacje, obeznany w wszelkich gałęziach ogrod., poszukuje posady zaraz lub od 1. 7. 35 r. Zgłoszenia uprasza do Kurjera Poznańskiego zdg 87 911

Zarządczyni
inteligentna, obowiązkowa 32, — przyjmie zarząd domem, opiekę dziećmi, pensjonatu. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 424

Była
kierowniczka Opieki Dworcowej, lat 33 przyjmie odpowiednią posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 427

Szofer - monter
zna wszelkie reparacje światła, instalatorstwa i maszyn rolniczych szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 422

Fryzjerka
z trwałą ondulacją. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 444

2 000 zł
kaucji złożą lub wypożyczą księgowy i kołodziej młodzi żonaci za udzielenie posad księgowego, woźnego inkasenta, portjerstwa lub innej. Spieszne oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 88 395

Posługaczka
poszukuje popołudniowej posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 391

Dziewczyna
polecona poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 390

Biuralistka
6 klas gimnazjum pisze maszyną szuka posady za minimalnem wynagrodzeniem. Oferty Cegielskiego 3, m. 2. zdg 88 385

Małopolanka
inteligentna, obowiązkowa szuka posady, najchętniej prowincja, u małżeństwa z dzieckiem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 88 401

Inteligentna
przystojna, uczciwa poszukuje posady do obsługi gości lub pokojowa do pensjonatu. Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 88 403

Kuchmistrzyni
świadectwami, dobremi poleceniami, obeznana w zakładach lecznicach, hotelach poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 404

Szukam
posługi na cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 405

Poszukuję
posady jako tokarz metalowy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 407

Inteligentna
zaufana, dobrze polecona panienka szuka posady kasjerki, zna książkowość, język polski, niemiecki, francuski. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 88 449

Krawcowa
z dłuższą praktyką na suknie, komplety chłopięce, bieliznę poszukuje posady, także na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 478

Gospodyni
szuka posady u samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 561

Kaucję
złożę za posadę woźnego lub inkasenta. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 532

Leśniczy
emer. doświadczony w lasach państwowych poszukuje posady z kaucją. — Leśnictwo Omieciny, poczta Ostrzeszów, pow. Kępno. zdg 88 552

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 545

Fryzjer
dobry fachowiec z dobremi poleceniami szuka posady. Oferty proszę Kurjer Pozn. zdg 88 412

Panienka
inteligentna, kilkuletnią praktyką składzie kolonjalnym, zna robótki, przyjmie posadę w składzie, pomocy domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 147

Poszukuję
posady, kontrolera, inkasenta, woźnego, stróża, portjera i t. p., złożę wymaganą kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 448

Praczka
poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 397

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 626

Kształcona
panienka szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 474

Gospodyni - kucharka
szuka posady na probostwie, majątku. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 652

Dziewczę
lat 16 poszukuje posady do dzieci lub do posyłek. zdg 88 569

Przyjmę
posadę samodzielnem gotowaniem, najchętniej do Kalisza. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 567

Posługi
po obiedzie lub przed szukam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 512

Pomocnik
kolonjalny poszukuje posady ekspedjenta. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 511

Pomocnik
z branży kolonjalnej szuka posady, znajomość niemieckiego, miejscowość obojętna, z prowincji. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 510

Dziewczyna
wiejska, uczciwa, pracowita, sumienna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 490

Nauczycielka-wychowawczyni
szuka jakiejkolwiek odpowiedniej posady. Świadectwa bardzo dobre. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdg 88 556

Służący
lat 30, żonaty, rutynowany, szuka posady, również jako samotny. Łaskawe oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdg 88 554

Kelner
z kaucją 150 do 200 złotych poszukuje posady Zgłoszenia Agentura Kurjera Poznańskiego, Wojciechowski, Ostrów. ng 10 350

Gospodyni
samodzielna, starsza, poszukuje posady, najchętniej na wikarjat lub u jednej osoby. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 10 355

Biuralistka
szuka posady pwtl. do pomocy w składzie, wolne utrzymanie, na prowincje, pensja 25. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 029

Panna
z kilkuletnią praktyką większych majątkach z ukończoną szkołą gospodarczą szuka posady gospodyni na majątek lub probostwo. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 572

Panienka
uczciwa poszukuje posady do cukierni lub kiosku, małe wynagrodzenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 997

Polecam
posługaczkę pracowitą 8—3. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 907

Gospodyni
zarządczyni w średnim wieku poszukuje posady samodzielnej lub samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 996

Bufetowa
poszukuje posady z kaucją. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 992

Młoda
przystojna brunetka przyjmie przedstawicielstwo stoiska na Targach Katowickich, branża obojętna. Łaskawe spieszne oferty Kurjer Pozn. zdg 87 989

Bufetowa
kelnerka poszukuje posady w Gdyni. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 987

Dziewczyna
uczciwa, samodzielna, gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 986

Osoba
z dobrem gotowaniem, czysta szuka posady lepszym domu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 87 973

Dziewczyna
poszukuje posady bez spania od 1. 6. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 892

Wychodzę
poza dom gotować, prasować, za małem wynagrodzeniem. św. Józef 6, m. 9. zdg 87 880

Ogrodnik - bartnik
12 lat praktyki wzorowych ogrodnictwach, dobre kwalifikacje w gałęziach ogrodniczych, dobre świadectwa, poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 88 016

Dziewczyna
pracowita szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 297

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 103

Pokojowa
uczciwa, czysta szuka posady na letnisku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 112

Dziewczyna
z prowincji lat 22, poszukuje posady do wszelkich prac domowych, posiada bardzo dobre świadectwa. Włada polskim i częściowo francuskim i niemieckim. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 115

Magister praw
szuka adwokata patrona lub innego zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 133

Krawcowa
szuka posady, wyjedzie na wieś. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 141

Kresowianka
gospodyni, długoletnia praktyka dobrze polecona, zna kuchnie warszawską i litewską, poszukuje posady od 1. 6. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 331

Nauczycielka
z praktyką i znajomością nowych metod nauczania poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 194

Poszukuję
posługi. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 88 185

Bilansista
rutynowany poszukuje zajęcia. Prowadzi księgowość godzinowo już po 20 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 86 250

Praczka
poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 092

Ekspedjentka
bufetowa, dobra siła spokojna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 093

Robotnik
uczciwy poszukuje jakiejkolwiek pracy, da gwarancję do 500.— Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 097

Akuszerka
poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 88 319

Przychodnia
uczciwa, czysta poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 226

Służąca
poszukuje posady z gotowaniem, do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 383

Bufetowa
poszukuje posady, miejscowość obojętna. Hipolita Cegielskiego 3, m. 2. zdg 88 384

Posługi
przed południem śródmieściu poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 273

27. WOLNE MIEJSCA

Szofer
dobrze polecony, solidny, inteligentny, potrzebny do samodzielnego podróżowania, inkasa. Sześciocylindrowa limuzyna. Zajęcie zaufane. Kaucja pożądana. Zgłoszenia piśmienne Kurjer Poznański zdg 88 237

Ucznia
do hurt. i detal. składu tow. kolonjalnych przy wolnym stole i stancji przyjmę od zaraz z prowincji. Warunek: biegłość w rachunkach, ładny charakter pisma i wiek nie niżej lat 17. W. Ilski, Śrem. zdg 87 560

Posługaczka
z praniem. Polna 22 a, m. 9. zdg 87 841

Uczeń
rzeźnicki potrzebny. Ig. Borowiak, Poznań, ul. Źródlana 19. zdg. 88 365

Fryzjerka
dzielna potrzebna zaraz lub od 1. Posada stała. T. Rogacki, Chodzież. Raczkowskiego 9. ng 10 333

Młody człowiek
posiadający talent do rysunków i wprawną rękę potrzebny do linjowania ram rowerowych. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 88 423

Pomocnica
do krawieczczyzny damskiej potrzebna. Generała Prądzyńskiego 10, m. 8. zdg 88 437

Posługaczka
czysta, uczciwa Rossaka 21 — 3, Wyspiańskiego. zdg 88 386

Dziewczyna
uczciwa, czysta gotowaniem, dobremi świadectwami. Motor Dąbrowskiego 7. zdg 88 416

Kto
zaprowadzi książkę handlową uproszczoną. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 446

Maszyniarka
dzielna potrzebna zaraz. Długa 3, m. 28. zdg 88 480

Ekspedjentka
samodzielna, z branży potrzebna. Arlt, skład wytwornego obuwia. Plac Wolności 18. zdg 88 537

Służąca
potrzebna od zaraz do samotnego pana z 3-letniem dziewczątkiem, samodzielne gotowanie, pranie i prasowanie. Mylna 26, m. 1. zdg 88 541

Fryzjer
damsko-męski. Podgórna 14. zdg 88 492

Kelner restauracyjny
pierwszorzędny,
trzeźwy
sumienny z dobremi referencjami potrzebny. Restauracja Continental, Św. Marcin 36. zdg 88 526

Fryzjerka
stała. Wierzbiecice 7. zdg 88 641

Krawcowa
zaraz potrzebna. Młyńska 12, restauracja. zdg 88 657

Sprzedawców
z własnym wózkiem do sprzedaży artykułów mlecznych, poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 634

Posługaczka
Dąbrowskiego 36 — 7. zdg 88 615

Służąca
z gotowaniem potrzebna, długoletnie świadectwa. Chwiłkowski, św. Marcin 40. zdg 88 613

Fotograf
(ka), młodszy, zdolny laborant pilnie potrzebny. Posada stała. Szarmach, Grudziądz, Pańska. ng 9502

Potrzebny
od 1. 6. 35. na sezon letni energiczny polowy, kawaler, z pozwoleniem na noszenie broni i własnym rowerem. Zgłoszenia piśmienne z odpisem świadectw kierować do Maj. Łęki Małe, p. Wolkowo, pow. Kościan. zdg 88 605

Dziewczę
do dziecka. Plac Sapieżyński 7, m. 4. zdg 88 643

Fryzjerska
uczennica. Mickiewicza 19. zdg 88 644

Panienka
inteligentna do 1 lub 2 osób, pomoc w biurze. Oferty Kurjer Poznański zdg 88 642

Posługaczka
Półwiejska 2 — 1. zdg 88 568

Fryzjerka
posada stała. Cieszkowskiego 7, zgłoszenia skład kolonjalny. zdg 88 564

Fryzjerka
stała. Libelta 13. zdg 88 559

Pomocnik
fryzjerski dzielny zaraz. — Klasztorna 3. zdg 88 520

Fryzjer damski
pierwszorzędna siła potrzebny. Schipper, Sew. Mielżyńskiego 21. zdg 88 518

Posługaczka
3 razy tygodniowo przed południem, Jeżyce, władająca niemieckim. Oferty Kurjer Pozn. zdg 88 466

Gospodyni
z wykwintnem gotowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny i znajomością hodowli drobiu potrzebna na majątek od 1. 6. 1935. Łucja Kobylińska, Urbanowo, p. Opalenica. zdg 88 558

Potrzebna zaraz nauczycielka dypl.,
młoda, z dobr. francuskiem do 2 dzieci, na wieś. Zgłoszenia pod zdg 88 555 do Kurjera Poznańskiego.

Zegarmistrz
samodzielny i młodszy pomocnik złotniczy potrzebni zaraz. Bijouterie de Paris. Gdynia, Świętojańska 62. ng 10 356

28. ROZRYWKA

Franciszka Gaal
Arcycudny miłosny przebój
Wiosenna Parada
najdowcipniejszy humor
Kino „Sfinks".

Kino „Gwiazda",
Aleje Marcinkowskiego 28. Przepiękny arcyfilm sezonu „Moje Marzenie To Ty". z czarującą Liljaną Harvey. zdg 88 486

Londyńska
Masztalarska poleca swym bywalcom sympatyczny wieczór, koncert gabinetowy, ceny zniżone. zdg 88 591

Humor zagraniczny

Właściciel zamku do gościa: — Drogi przyjacielu, dla twej wygody, ponieważ wracasz późno, oddaję ci klucz od bramy.

(Condide — Paryż). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter**, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc czerwiec 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40. pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30. w nagłych wypadkach do godz. 22-u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10. w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200 149